

Zoo Brno
a stanice
zájmových
činností

příspěvková organizace

Brno Zoo and the
Environmental
Education Centre
semi-budgetary organization

Výroční zpráva 2019

The Annual
Report 2019

Obsah

Summary

Vedení Zoo Brno a stanice zájmových činností

Management of the Brno Zoo and the Environmental Education Centre

Úvodní slovo ředitele Zoo Brno

The Opening Address of the Brno Zoo's Director

Chovatelský úsek

Animal Breeding Department

Stav chovaných zvířat k 31. 12. 2019 – bezobratlí, ryby, paryby, obojživelníci

Stav chovaných zvířat k 31. 12. 2019 – plazi

Stav chovaných zvířat k 31. 12. 2019 – ptáci

Stav chovaných zvířat k 31. 12. 2019 – savci

Veterinární péče

Veterinary Care

Organizační úsek

Organizational Department

Obchodní úsek

Sales Department

Technický úsek

Technical Department

Vzdělávací úsek

Educational Department

Kontrolní činnost

Supervisory Activities

Ekonomický úsek

Economic Department

Seznam adoptivních rodičů a sponzorů

List of Adoptive Parents and Sponsors

Vedení Zoo Brno k 31. 12. 2019

Management of the Brno Zoo

MVDr. Martin Hovorka, Ph.D.

ředitel

Director

Ing. Miroslav Janota

zástupce ředitele, vedoucí technického úseku

Vicedirector, Head of Technical Department

Bc. Jana Hadová

vedoucí organizačního úseku

Head of Organizational Department

Ing. Miroslava Piškulová

vedoucí chovatelského úseku

Head of Animal Breeding Department

Mgr. Jana Kratochvílová

pověřená vedením stanice zájmových činností

Head of Educational Department

PhDr. Miroslav Křivánek

vedoucí ekonomického úseku

Head of Economic Department

Mgr. Lucie Dostálová

vedoucí obchodního úseku

Head of Sales Department

Počet zaměstnanců k 31. 12. 2019: 106

The number of employees on the 31. 12. 2019: 106

Úvodní slovo ředitele Zoo Brno

Vážení přátelé a příznivci brněnské zoologické zahrady!

MVDr. Martin Hovorka, Ph.D. ředitel Zoo Brno /
MVDr. Martin Hovorka, Ph.D. Brno Zoo Director.

PHOTO: MICHAL VAŇÁČ

Vždy mám ohromnou radost, když se podaří dotáhnout důležitý projekt. Po řadě let a neskutečném množství obtíží a práce mohu definitivně říct, že repatriace jeřábů z českých zoo měla, má a bude mít smysl. V roce 2015 Zoo Brno poprvé transportovala dvě vejce jeřábů mandžuských na Dálný východ, ze kterých se vylíhlo jedno mládě. Během roku jsme oslovili další evropské zoologické zahrady, které chovají jeřáby, aby se k tomuto projektu připojily. O rok později se už Zoo Brno stala koordinátorem převozu dalších oplodněných vajec jeřábů v rámci tohoto mezinárodního záchovného programu.

Rok 2019 byl v našem úsilí zlomový. Tři jeřábi (dva jeřábi mandžusští a jeden jeřáb daurský) z Okského zapovědníku na Dálném východě dostali telemetrické vysílačky, abychom mohli monitorovat jejich pohyb. Nejprve se ptáci drželi nedaleko od místa vypuštění. V říjnu se ale dva z nich náhle přesunuli do Číny, odkud velmi rychle pokračovali na jih. Kolegové z Khinganské státní přírodní rezervace, kteří s námi na projektu intenzivně spolupracují a ptáky vypouštějí, se mohli na základě online dat vydat jeřáby pozorovat. Vše má ale bohužel i své stinné stránky. V polovině října se jeden z jeřábů podle dat přestal pohybovat. Jednalo se o jedince, který měl vysílačku, takže mohla být velmi přesně zaměřena jeho poloha, což se nakonec také podařilo. Pracovníci khinganské rezervace už ale našli jen zbytky těla. Jeřáb byl zastřelen v období lovu vodních ptáků. Další dva ptáci naštěstí stihli migraci zahájit včas. Jeřáb daurský letěl přes Čínu na Korejský poloostrov a v současné době zůstává na pobřeží Japonského moře v KLDŘ u hranic s Jižní Koreou. Jeřáb mandžuský překročil hranice tří čínských provincií a poté se asi na měsíc podíval na území KLDŘ, v polovině prosince se vrátil do Číny. Je to opravdu radost, když se vaše představy zhmotní a můžete opravdu pomáhat. Dařilo se nám také v dalších in situ projektech. Stále pokračujeme v záchraně želv v Indonésii i monitoringu orlů východních v Rusku. Tam jsme v průběhu roku 2019 s pomocí dotací MŽP a veřejné sbírky zakoupili už druhý dron. Oba přístroje velmi usnadnily práci při sběru terénních dat v neprostupné tajze Dálného východu. Díky velmi husté vegetaci v oblasti, kde orli žijí, byla jediná přístupová cesta k hnízdům po vodních tocích na lodi. Ovšem ty části cesty, kde byla vodní hladina příliš nízká, musel výzkumný pracovník absolvovat osobně, tj. doplovat nebo brodit se na pevnou zem a tam se potýkat s hustou vegetací. Poté bylo nutné se vyšplhat na každé hnízdo s pomocí horolezecké výstroje, aby došlo k jeho fyzické kontrole. Díky dronům je nyní možné tyto úkony provést pohodlně z lodi – dron lze vyslat na vzdálenost až jeden km bez strachu ze střetu se stromy. Díky kvalitnímu rozlišení lze ze vzdálenosti bezpečně pro hnízdící ptáky fotografovat obsah hnízd. Technika poskytnutá Zoo Brno tedy výrazně přispěla terénním pracovníkům k jejich výzkumu.

Ale zpět do Brna. V roce 2019 se nám podařilo rozmnožit vůbec poprvé šest druhů, u řady dalších se jsme se těšili z opakovaných odchovů. Pochopitelně jsme doplňovali skupiny a jak bylo vidět z reakcí návštěvníků, obzvláště samice pandy červené Oshin se stala velmi oblíbenou. Věnovali jsme se samozřejmě i stavbám. Dokončili jsme expozice pro jezevce hnědé a Žijí tu s námi, otevřená je také VIP zóna, kde si zájemci mohou uspořádat svatbu nebo firemní setkání. V roce 2019 toho bylo opravdu hodně a pevně věřím, že ještě více dobrých zpráv budu mít na konci 2020.

Ale zpět do Brna. V roce 2019 se nám podařilo rozmnožit vůbec poprvé šest druhů, u řady dalších se jsme se těšili z opakovaných odchovů. Pochopitelně jsme doplňovali skupiny a jak bylo vidět z reakcí návštěvníků, obzvláště samice pandy červené Oshin se stala velmi oblíbenou. Věnovali jsme se samozřejmě i stavbám. Dokončili jsme expozice pro jezevce hnědé a Žijí tu s námi, otevřená je také VIP zóna, kde si zájemci mohou uspořádat svatbu nebo firemní setkání. V roce 2019 toho bylo opravdu hodně a pevně věřím, že ještě více dobrých zpráv budu mít na konci 2020.

MVDr. Martin Hovorka, Ph.D.
ředitel Zoo Brno

Director's Foreword

Dear Friends and Supporters of Brno Zoo!

I am always very happy when we manage to complete an important project. While we have been working on this project, we have done a lot of work and have overcome an incredible number of difficulties. Thanks to this we can say that the repatriation of cranes from Czech zoos has always been worth it. In 2015, the Brno Zoo transported for the first time two eggs of a red-crowned crane to the Far East. One chick hatched from them. During the year, we approached other European zoos that keep cranes to join this project. One year later, the Brno Zoo became the coordinator of the transport of other fertilized crane eggs within this international conservation program. The year 2019 was a turning point in our efforts. Three cranes (two red-crowned cranes and one white-naped crane) from the Okskii Preserve in the Far East were given telemetry radios transmitters to monitor their movement. First, the birds stayed not far from the place of release. In October, however, two of them suddenly moved to China, and then very quickly southward. Our colleagues from the Khingan National Nature Reserve, who have been working with us on the project and have released the birds, were able to monitor the cranes thanks to on-line data. Unfortunately, everything also has its downsides. In mid-October, one of the cranes stopped moving. It was one of the individuals with a transmitter so that its location could be accurately determined. We eventually managed to find it. But the Khingan Reserve employees found only the bird's remains. The crane was shot during a period of water-bird hunting. Fortunately, two other birds managed to start the migration in time. The white-naped crane flew across China to the Korean Peninsula. It has currently lived on the coast of the Japanese Sea in the DPRK near the border with South Korea. The red-crowned crane flew over three Chinese provinces and then stayed in the DPRK for about a month, and finally returned to China in mid-December. It is a real pleasure to see that dreams have come true and you have been able to help. Other in situ projects have been successful. Projects concerning the rescue of turtles in Indonesia and monitoring of Steller's sea eagles in Russia have been in progress. Thanks to subsidies from the Ministry of the Environment and profits from the public collection we could buy the second drone in 2019. Both devices

have greatly facilitated collecting field data in the impenetrable taiga of the Far East. Due to the very dense vegetation in the area where the eagles live, the only way to get to the nests used to be boat access. However, in areas where the water level was too low, the researcher had to reach the nests by swimming or fording the river and then to struggle with dense vegetation. Then it was necessary to climb to each nest with the help of climbing equipment and personally check it. Thanks to the drones, these tasks can now be done easily from the boat – the drone can be sent over a distance of one kilometre and we do not worry that it collides with trees. The drone's high-quality resolution enables to take pictures of nest contents from a distance, which is safe for nesting birds. The equipment provided by the Brno Zoo has thus significantly contributed to the field research.

But back to Brno. In 2019 we managed to breed six species for the first time. Other species breeding has been repeatedly successful, which is a great joy for us. We have enlarged the groups with new individuals. Oshin, the female Red Panda, has become very popular with our visitors. Of course, we also focused on building construction. We finished exhibit for Javan ferret-badgers and "Living with Us" exhibit, a VIP area where people can organize a wedding reception or a company meeting. The year 2019 was successful and I firmly believe that by the end of 2020 I will have even more good news for you.

MVDr. Martin Hovorka, Ph.D.
Brno Zoo Director

Chovatelský úsek

Animal Breeding Department

Stavy zvířat

K poslednímu dni roku 2019 brněnská zoo chovala 2 260 zvířat 394 druhů. Počty druhů a jedinců (rozvržených do sedmi skupin), které Zoo Brno chovala na začátku a na konci roku 2019, uvádí následující tabulka:

POČTY ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO BRNO NA ZAČÁTKU A NA KONCI ROKU 2019

	01. 01. 2019		31. 12. 2019	
	Druh Species	Jedinec Specimen	Druh Species	Jedinec Specimen
Bezobratlí (Invertebrata)	85	509	89	598
Paryby (Chondrichthyes)	2	8	1	2
Ryby (Pisces)	111	764	103	820
Obojživelníci (Amphibia)	3	16	3	19
Plazi (Reptilia)	45	171	48	177
Ptáci (Aves)	65	264	57	218
Savci (Mammalia)	97	481	93	426
Celkem (Total)	408	2213	394	2260

Příjmy a výdaje zvířat za rok 2019

Doplňování druhové skladby chovaných zvířat probíhalo v souladu s chovatelskou koncepcí, která je součástí Strategie rozvoje Zoo Brno. Následující tabulka ukazuje souhrn příjmů a výdajů zvířat za rok 2019.

SOUHRN PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ ZVÍŘAT ZA ROK 2019*)

	Příjem (ex)		Výdej (ex)	
	Narození ¹⁾	Jiný příjem ²⁾	Úhyn ³⁾	Jiný výdej ⁴⁾
Bezobratlí (Invertebrata)	184	152	52	181
Paryby (Chondrichthyes)	0	0	6	0
Ryby (Pisces)	22	164	63	67
Obojživelníci (Amphibia)	3	0	0	0
Plazi (Reptilia)	33	84	16	95
Ptáci (Aves)	43	48	51	86
Savci (Mammalia)	143	88	95	191
Celkem	428	536	283	620

*) Veškeré počty nezahrnují údaje o příjmech a výdajích zvířat ze záchranné stanice.

¹⁾ Narození = včetně narození deponátu

²⁾ Jiný příjem = nákup, výměna, dar, deponace do Zoo Brno, návrat deponátu do Zoo Brno, jiný způsob

³⁾ Úhyn = úhyn, úhyn mláďete, zabití škodnou, úhyn zvířete deponovaného v Zoo Brno, úhyn našeho zvířete, deponovaného u jiného subjektu

⁴⁾ Jiný výdej = prodej, výměna, deponace ze Zoo Brno, reintrodukce, návrat deponátu, eutanázie, zkrmení, jiný způsob

Chovatelský úsek

Animal Breeding Department

V kolekci zvířat Zoo Brno se k poslednímu dni roku 2019 nacházelo 34 taxonů savců, ptáků a plazů, jejichž chov řídí Evropské záchovné programy pro ohrožené druhy (EEP):

Český název	Latinský název	Stav v zoo	Celkem exemplářů
korovec mexický	<i>Heloderma horridum</i>	1.0.0	1
varan komodský	<i>Varanus komodoensis</i>	1.0.0	1
jeřáb mandžuský	<i>Grus japonensis</i>	03.01.2000	4
kakadu palmový	<i>Probosciger aterrimus</i>	1.0.0	1
klokánek králíkovitý	<i>Bettongia penicillata</i>	02.02.2000	4
klokan žlutonohý	<i>Petrogale xanthopus</i>	02.02.2000	4
kočka pouštní	<i>Felis margarita</i>	01.01.2000	2
margay	<i>Leopardus wiedii</i>	01.01.2000	2
manul	<i>Otocolobus manul</i>	02.03.2000	5
levhart cejlonský	<i>Panthera pardus kotiya</i>	01.02.2000	3
tygr sumaterský	<i>Panthera tigris sumatrae</i>	01.01.2000	2
vlk hřivnatý	<i>Chrysocyon brachyurus</i>	0.1.0	1
medvěd kamčatský	<i>Ursus arctos beringianus</i>	0.1.0	1
medvěd lední	<i>Ursus maritimus</i>	0.1.0	1
vydra říční	<i>Lutra lutra</i>	1.0.0	1
rosomák	<i>Gulo gulo</i>	0.2.0	2
panda červená	<i>Ailurus fulgens</i>	01.01.2000	2
kůň Převalského	<i>Equus caballus przewalskii</i>	0.2.0	2
zebra Grévyho	<i>Equus grevyi</i>	0.3.0	3
tapír jihoamerický	<i>Tapirus terrestris</i>	01.01.2000	2
vikuña	<i>Vicugna vicugna</i>	02.03.2000	5
žirafa síťovaná	<i>Giraffa camelopardalis reticulata</i>	0.4.0	4
buvolec běločelý	<i>Damaliscus pygargus phillipsi</i>	01.02.2000	3
lemur tmavý	<i>Eulemur macaco</i>	01.03.2000	4
lemur kata	<i>Lemur catta</i>	5.0.0	5
vari černobílý	<i>Varecia variegata</i>	0.2.0	2
kosman běločelý	<i>Callithrix geoffroyi</i>	02.06.2000	8
lvíček zlatohlavý	<i>Leontopithecus chrysomelas</i>	01.01.2000	2
tamarín žlutoruký	<i>Saguinus midas</i>	03.06.2000	9
tamarín pinčí	<i>Saguinus oedipus</i>	01.01.2000	2
kotul veverovitý	<i>Saimiri sciureus</i>	0.1.0	1
pavián anubi	<i>Papio anubis</i>	0.3.0	3
dželada hnědá	<i>Theropithecus gelada</i>	1.0.0	1
šimpanz učenlivý	<i>Pan troglodytes</i>	01.02.2000	3
Celkem			96

Chovatelský úsek

Animal Breeding Department

K poslednímu dni roku 2019 vedly Evropské plemenné knihy (ESB) 15 taxonů savců, ptáků a plazů chovaných v Zoo Brno:

Český název	Latinský název	Stav v zoo	Celkem exemplářů
želva paprscitá	<i>Astrochelys radiata</i>	01.02.2000	3
želva pavoukovitá	<i>Pyxis arachnoides</i>	06.01.2005	12
želva amboinská	<i>Cuora amboinensis</i>	0.1.0	1
orlície bornejská	<i>Orlitia borneensis</i>	2.0.0	2
dlouhokrčka McCordova	<i>Chelodina mccordi</i>	01.02.2008	11
leguán mangrovový	<i>Ctenosaura bakeri</i>	1.0.4	5
leguán nosorohý	<i>Cyclura cornuta</i>	01.01.2000	2
korunáč Sclaterův	<i>Goura sclaterii</i>	01.01.2000	2
orel východní	<i>Haliaeetus pelagicus</i>	01.01.2000	2
nestor kea	<i>Nestor notabilis</i>	01.01.2000	2
majna Rothschildova	<i>Leucopsar rothschildi</i>	0.2.0	2
klokan bažinný	<i>Wallabia bicolor</i>	02.04.2001	7
kuandu obecný	<i>Coendou prehensilis</i>	0.1.0	1
aguti Azarův	<i>Dasyprocta azarae</i>	3.0.0	3
takin indický	<i>Budorcas taxicolor</i>	04.03.2000	7
Celkem			62

V průběhu roku 2019 nedošlo ve vedení chovatelského úseku k zásadním změnám

ODCHOVY ZVÍŘAT

V Zoo Brno se v roce 2019 narodilo 428 mláďat (počet druhů v závorce):

- savci 143 (35)
- ptáci 43 (13)
- plazi 33 (4)
- obojživelníci 3 (1)
- ryby 22 (1)
- bezobratlí 184 (25)

Poprvé v historii Zoo Brno k odchovu následujících druhů: 1.0 čírka skořicová (*Spatula cyanoptera*), 1.0 výr virginický (*Bubo virginianus*), 2.2 holub hřivnáč (*Columba palumbus*), 1.0 papoušek patagonský (*Cyanoliseus patagonus*), 0.1 husička vdovka (*Dendrocygna viduata*) a 0.0.3 červorovec splývavý (*Typhlonectes natans*).

Mláďě výra virginického / Young great horned owl.
PHOTO: PETR SUVOROV

Červorovec splývavý je možné vidět v Exotáriu. /
Typhlonectes natans can be seen in Exotarium.
PHOTO: EDUARD STUHLÍK

Chovatelský úsek

Animal Breeding Department

Z opakovaných odchovů je posléze možné zmínit narození těchto druhů: 1.0 klokan žlutonohý (*Petrogale x. xanthopus*), 1.0.1 klokan bažinný (*Wallabia bicolor*), 0.1 klokánek krysí (*Potorous tridactylus*), 1.0 pásovec kulovitý (*Tolypeutes matacus*), 1.0.2 pásovec štetinatý (*Chaetophractus villosus*), 0.1 osinák africký (*Atherurus africanus*), 0.1.1 buvolec běločelý (*Damaliscus pygargus phillipsi*), 2.2 tahr himalájský (*Hemitragus jemlahicus*), 0.2 lemur

tmavý (*Eulemur macaco*), 0.4.1 kosman běločelý (*Callithrix geoffroyi*), 1.3.1 sovice sněžní (*Bubo scandiacus*), 1.0.1 jespák bojovný (*Philomachus pugnax*), 1.2 vaza velký (*Coracopsis vasa*), 2.2.0 holub dvoubarvý (*Ducula bicolor*), 0.0.12 dlouho-krčka McCordova (*Chelodina mccordi*), 0.0.1 želva pavoukovitá (*Pyxis arachnoides brygooi*), 0.0.22 halančík čtyřoký (*Anableps anableps*) a 0.0.184 mořští bezobratlí.

Mládě klokana bažinného. / A young swamp wallaby.

PHOTO: EDUARD STUČLÍK

Pásovcí kulovití obývají Tropické království. Matka je vlevo, mládě vpravo. / Southern three-banded armadillos live in the Tropical Kingdom Pavilion. The mother is on the left, the young is on the right.

PHOTO: MICHAL VAŇÁČ

Prvním narozeným mládětem v roce 2019 byla samička buvolce běločelého. / The first young animal born in 2019 was a female blesbok.

PHOTO: MICHAL VAŇÁČ

Mláďata tahrů himalájských. / Young Himalayan tahrs.

PHOTO: EDUARD STUČLÍK

Chovatelský úsek

Animal Breeding Department

Radost jsme měli také z malých sovic sněžných. /

We were also happy about the small snowy owls.

PHOTO: MICHAL VAŇÁČ

Samice vazy velkého. / The greater vasa parrot female.

PHOTO: MICHAL VAŇÁČ

V roce 2019 přišlo v Zoo Brno na svět celkem 12 dlouhokrčků McCordových. / In 2019, a total of 12 Roti Island snake-necked turtles were born at the Brno Zoo.

PHOTO: EDUARD STUHLÍK

Chovatelský úsek

Animal Breeding Department

OPAKOVANÉ ÚSPĚŠNÉ ODCHOVY

Chovná skupina (1,2) klokanů žlutohých (*Petrogale xanthopus xanthopus*) obývá v Zoo Brno průchozí výběh spolu s chovnou skupinou (1,2) klokanů bažinných (*Wallabia bicolor*). Soužití druhů je harmonické a připojování nových jedinců jednoho i druhého druhu vždy probíhalo bez komplikací. Zatímco klokani bažinní se od sestavení skupiny dobře množili, pokusy o reprodukci klokanů žlutohých byly dlouho neúspěšné. Sama samice Meeberrie porodila své první mládě v Zoo Brno už 20. 8. 2018, v době, kdy se začínalo osamostatňovat a opouštět vak, se ale odchov nakonec nebyl úspěšný. Když začalo v srpnu 2019 z vaku vykukovat její druhé mládě, rozhodli se zaměstnanci zoo předejít neúspěchu a Meeberrie spolu s druhou samicí klokana žlutohého a jejím nesamostatným mládětem přesunuli do zajištěné zázemní expozice, kde zvířata zůstala, dokud mládě nezmohutnělo a nezačalo se pohybovat obratněji. V listopadu se pak obě samice i s mladým samečkem vrátily mezi ostatní klokany. První klokan žlutohý úspěšně odchovaný v UCSZOO dostal jméno Mocatoona podle hory Mocatoona Hill v Jižní Austrálii.

Samec klokana žlutohého se narodil pravděpodobně v březnu. / A male of yellow-footed rock-wallaby was born in March.

PHOTO: EDUARD STUHLÍK

V roce 2019 se na Mniší hoře podařilo opět rozmnožit hladinovky čtyřoké (*Anableps anableps*). Tyto unikátní ryby chová Zoo Brno jako jediná v České republice.

Hejno nedospělých jedinců přišlo do Zoo Brno v roce 2017 darem ze Zoo Stuttgart a bylo umístěno do společného akvária. Od těchto ryb se podařilo odchovat skupinu 2,6, ze které byla umístěna skupina 1,6 do zázemí. Expoziční zvířata začala rodit pouze mrtvá mláďata (0,0,20) nejspíš v důsledku přílišného stresu vyvolávaného chováním návštěvníků a vzájemným stresováním samic před porodem. Skupina odchovaná v zázemí (1,6) však již dospěla a podařilo se v ní odchovat dva jedince. Samec je ve skupině jeden a vzhledem k morfologii rozmnožovací soustavy tohoto druhu se dokáže pářit pouze s jednou samicí, která na konci srpna porodila tři životaschopná mláďata, ze kterých se podařilo odchovat dvě samice. Jedná se o druhý odchov v rámci UCSZOO a zároveň o druhý odchov v Zoo Brno.

Hladinovky čtyřoké najdete v Exotáriu. / The largest four-eyed fish is in Exotarium.

PHOTO: EDUARD STUHLÍK

Tyto ryby chováme od roku 2017. / We have been keeping these fishes since 2017.

PHOTO: EDUARD STUHLÍK

Chovatelský úsek

Animal Breeding Department

NOVÉ DRUHY

Kolekci zvířat chovaných v brněnské zoologické zahradě obohatil v roce 2019 příchod 48 nových živočišných druhů (32 druhů obratlovců a 16 druhů bezobratlých), z nichž významnější jsou: 2.0 vako-veverka létavá (*Petaurus breviceps*), 2.0 kolonok (*Mustela sibirica*), 1.3 korsak (*Vulpes corsac*), 2.2 lžičák novozélandský (*Spatula rhynchotis variegata*), 1.0 užovka sanmartinská (*Pituophis catenifer*), 0.0.6 scink (*Lamprolepis smaragdina*), 2.2 scink (*Egernia striolata*), 0.3 egernie Hosmerova (*Egernia hosmeri*), 4.3.6 leguánek *Sceloporus serrifer*, 1.0 muréna nosatá (*Rhinomuraena quaesita*) nebo 0.0.3 muréna sundská (*Gymnothorax polyuranodon*).

Muréna nosatá. / Black Leafnosed Moray Eel.

PHOTO: PETR ŠRÁMEK

Zoo Brno chová korsaky od května 2019. / Brno Zoo has been breeding corsacs since May 2019.

PHOTO: EDUARD STUHLÍK

NOVÉ EXPOZICE

V průběhu roku 2019 došlo k otevření expozice Žijí tu s námi pro evropské druhy živočichů. Pokračovaly stavební práce na vnější expozici pro šimpanze.

V nově otevřené expozici Žijí tu s námi se mohou návštěvníci podívat na ještěrky zelené. / Visitors can see green lizards in the newly opened exhibit "Living with us".

PHOTO: MICHAL VAŇAČ

Chovatelský úsek

Animal Breeding Department

DOPLŇOVÁNÍ CHOVNÝCH SKUPIN

Na doplnění stávajících chovných skupin a pro vytvoření nových chovných párů byli dovezeni tyto jedinci: 1.0 kusu liščí (*Trichosurus vulpecula*), 1.1 vakorejsek čtyřprstý (*Dasyuroides byrnei*), 0.1 kuandu obecný (*Coendou prehensilis*), 1.0 margay (*Leopardus wiedii*), 0.1 panda červená (*Ailurus fulgens*), 0.1 kynkažu (*Potos flavus*), 0.2 kůň Převalského (*Equus caballus przewalskii*), 0.2 sob domácí (*Rangifer tarandus f. domestica*), 1.0 koliha velká (*Numenius arquata*), 0.1 korunáč Sclaterův (*Goura sclateri*), 0.1 eklektus pestrý (*Eclectus roratus polychloros*), 0.1 lori tříbarvý iriánský (*Lorius lory erythrothorax*), 1.0 želva pardálí (*Stigmochelys pardalis*), 0.1 leguánek modravý (*Petrosaurus thalassinus*), 0.0.4 leguán ostrovní (*Ctenosaura bakeri*), 0.0.3 egernie Stokesova (*Egernia stokesii*), 2.2 červorovec sploštělý (*Typhlonectes natans*) nebo 0.0.15 kaložrout skvrnitý (*Scatophagus argus*).

Kusu liščí. / Common Brush-tailed Possum.
PHOTO: EDUARD STUHLÍK

Samice pandy červené Oshin dorazila z Polska. /
Female red panda Oshin arrived from Poland.

PHOTO: MICHAL VAŇÁČ

Chovatelský úsek

Animal Breeding Department

OCHRANÁŘSKÁ ČINNOST – ZÁCHRANNÉ PROJEKTY V ČESKÉ REPUBLICE

Ochrana sýčků obecných (*Athene noctua*) na jižní Moravě

Na víceletém projektu Ochrana sýčků obecných na jižní Moravě se naše zoo v roce 2019 nadále podílela především pravidelným monitoringem populace sýčků obecných v zájmovém území projektu, výrobou i instalací speciálních budek a propagací ochrany sýčků mezi širokou veřejností.

Partnerskou organizací zmíněného projektu je Český svaz ochránců přírody (ČSOP), základní organizace 56/02 Břeclav, jejíž kontaktní osobou je Mgr. Libor Opluštil, člen Mezinárodní pracovní skupiny pro výzkum a ochranu sýčků obecných ILOWG (International Little Owl Working Group). K realizaci projektu také přispěli pracovníci Záchrané stanice živočichů v Bartošovicích na Moravě.

Ochrana sýčků obecných se Zoo Brno věnovala ve třech hlavních oblastech: 1) monitoring přirozeného výskytu sýčků, 2) zajištění bezpečných hnízdních podmínek, 3) management vybraných lokalit obsazených sýčkem obecným za účelem podpory dalšího nárůstu populace.

Monitoring přirozeného výskytu probíhal od března do srpna metodou přímého průzkumu lokalit, především areálů zemědělských podniků. Hledali jsme pobytové stopy (vývržky, trus), případně se snažili sýčky přímo pozorovat. Celkem bylo prozkoumáno 108 lokalit okresů Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov a Znojmo. Výskyt sýčků obecných byl zaznamenán na 2 lokalitách a také byly potvrzeny dva případy hnízdění.

Dále bylo pro sýčky obecné vyrobeno 10 ks nových budek. Jednalo se o modifikované budky anglického typu, které jsou určeny k instalaci na zeď nebo za zeď budovy. Budky byly umístěny do předem vybraných lokalit, které byly vyhodnoceny jako nejnadějnější místa pro výskyt sýčků.

Během projektu pokračovaly práce na údržbě vybraných biotopů. Byly sekány travní porosty tak, aby byla zajištěna nízká výška, která usnadňuje sýčkům lov kořisti. Údržba vhodných biotopů je nedílnou

nou součástí ochranných opatření, protože přispívá ke zvýšení druhové rozmanitosti potenciální potravy sýčků a pomáhá zachovávat charakter lokalit.

Záchranný program sysla obecného (*Spermophilus citellus*) v České republice

Sysel obecný je příkladem původně běžného druhu označovaného dokonce za „škůdce“, který se vlivem člověka dostal na pokraj vyhuby. V červeném seznamu ohrožených druhů obratlovců ČR je sysel obecný klasifikován jako kriticky ohrožený druh. Recentně je výskyt sysla obecného zaznamenán na zhruba 40 více či méně izolovaných lokalitách. Právě izolovanost a většinou malá početnost kolonií jsou v současné době hlavními příčinami ohrožení sysla obecného v ČR.

K dosažení cílů záchranného programu, zahájeného v roce 2015, je nutné přistoupit k zakládání nových populací sysla obecného. V současné době není žádná populace na území České republiky natolik početná, aby mohla sloužit k odběru většího množství (až stovek) jedinců pro přímé repatriace. Proto je nutné zvládnout metodu úspěšného množení tohoto druhu v člověkem podporovaných a polopřirozených chovech, které by byly zdrojem jedinců pro případné repatriační akce.

V roce 2019 tak i nadále pokračovala úspěšná spolupráce na projektu vedeném Agenturou ochrany přírody a krajiny České republiky s názvem „Založení nových odchovů sysla obecného a osvětová činnost v rámci realizace jeho záchranného programu“.

Do voliéry v zázemí Zoo Brno byla v roce 2015 vypuštěna skupina 39 syslů, kteří pocházeli z odchytů ve volné přírodě západního Slovenska.

Vzhledem ke každoročnímu vysokému počtu jak dospělých, tak mladých zvířat v zoo proběhlo na konci července 2019 v pořadí již třetí vypuštění odchovaných jedinců ze Zoo Brno do přírody ČR, tentokrát v počtu dvaceti šesti kusů. Jako nejvhodnější lokalita byla vybrána plocha stepních trávníků v blízkosti přírodní rezervace Písečný vrch v Českém středohoří. Populace, která vznikla z odchovaných a vypuštěných zvířat jako první se jeví jako stabilní, proto již není potřeba jí dále posilovat.

Chovatelský úsek

Animal Breeding Department

Ochrana dudka chocholátého (*Upupa epops*) na jižní Moravě

V roce 2019 pokračoval projekt ochrany dudka chocholátého. Cílem tohoto projektu je podpora hnízdních příležitostí a údržba potravních lokalit, vhodných pro dudka chocholátého. Ochrana takových lokalit potom pomůže chránit i další druhy zvláště chráněných živočichů a rostlin.

Spolupráce s ČSOP Morava dále úspěšně pokračuje. V roce 2017 bylo na pěti vhodných lokalitách stepního charakteru instalováno celkem 15 speciálních hnízdních budek pro dudky, jejichž funkčnost se osvědčila již v obdobných projektech, realizovaných v Rakousku. V průběhu hnízdní sezóny byly v obou letech provedeny dvě kontroly hnízdních budek. Dvakrát po sobě v uplynulých letech vyvedl v jedné hnízdní budce dudek chocholátý celkem devět mláďat. Letos jsme hnízdění nezaznamenali, zato v jedné z budek zahnízdil silně ohrožený krutihlav obecný (*Jynx torquilla*) a vyvedl zde několik mláďat.

S pomocí pracovníků Krajského úřadu Jihomoravského kraje byly pro sezónu 2019 z pěti lokalit s budkami pro dudky vybrány dvě prioritní, kterým byla věnována managementová péče formou mozaikovitého kosení a výřezu dřevin s cílem udržet hnízdicí pár dudků chocholátých na lokalitě, kde již jsou a vytvořit vhodný potravní biotop na zbývajících lokalitách, které může dudek v budoucnu obsadit.

V rámci tohoto projektu bylo na vybraných lokalitách posečeno celkem 1,53 ha degradovaných stepních trávníků a 0,58 ha bylo spaseno kozami a ovce. Managementové zásahy jednoznačně přispěly ke zlepšení stavu biotopu na daných lokalitách a pomohou rozšířit místní diverzitu fauny i flóry. Tím došlo k obnovení původních podmínek (prosvětlení, odnos nahromaděných živin) na stanovišti. Obnovil se tak biotop, který hostí celou řadu druhů rostlin a na ně vázaných živočichů, mezi kterými jsou druhy sloužící jako potrava pro dudky a samozřejmě i další druhy. Z ptáků např. tuhák obecný (*Lanius collurio*), krutihlav obecný (*Jynx torquilla*), bramborníček (*Saxicola spp.*) a mnoho dalších.

Péče o potravní lokality však není záležitostí jednorázovou. O takto vzniklé a obnovené biotopy je třeba se starat i v následujících letech, jinak opět dojde k jejich degradaci. Vhodná je jak pastva, tak i kosení. Pokud se na lokalitě vyskytují invazní druhy bylin a dřevin je vhodné na lokalitě provádět management alespoň jednou ročně. Pokud jsou stepní stráně zachovalé, stačí vhodný management jednou za 2-3 roky. Nezbytný

je ale každoroční monitoring a sledování stavu. Proto má tento projekt velký potenciál a měl by pokračovat i v dalších letech.

Testování účinnosti opatření pro předcházení konfliktů s bobry evropskými (*Castor fiber*)

V roce 2019 pokračoval projekt na ochranu bobra evropského ve spolupráci s RNDr. Jitkou Uhlíkovou, Ph.D., která je koordinátorkou Programu péče o bobra evropského v ČR (AOPK ČR, Praha).

Koncepce projektu je zaměřena na testování účinnosti vybraných technických opatření, které se snaží předcházet konfliktům způsobených okusem dřevin a zaplavením pozemků v důsledku výstavby bobřích hrází. V roce 2019 jsme měli v plánu opět testovat dvě opatření – plovoucí ohradník a drénování bobří hráze. Vzhledem k tomu, že na vytipovaných lokalitách hrozilo vysoké nebezpečí odcizení ohradníku, od testování plovoucího ohradníku jsme nakonec upustili.

V rámci tohoto projektu jsme aplikovali již druhý drén do bobří hráze, tentokrát na potoku v blízkosti Hevlína u Znojma. Na lokalitě díky činnosti bobrů došlo k zaplavení pozemků, na kterých vznikly cenné biotopy pro vodní živočichy. Aby však nedocházelo k dalšímu navyšování hráze a s tím spojeným větším rozlivem vody na další pozemky, byla pomocí drénu zajištěna stálá výška hladiny vody tak, aby mokřady byly zachovány, aniž by bobr způsoboval další zaplavení na obhospodařovaných pozemcích. Díky tomu, že výroba koše drénu byla v tomto roce provedena pracovníky Zoo Brno, snížily se i náklady na toto opatření oproti minulému roku.

Během roku byla lokalita pravidelně monitorována pracovníky Zoo Brno (celkem 11 kontrol), drén zatím funguje tak, jak má. Informace o kontrolách jsou pravidelně zasílány i zainteresovaným subjektům (pracovníci AOPK, ČVUT, JMK).

Během roku 2019 byla ověřována účinnost abrazivního nátěru proti okusu, který byl aplikován na dvou lokalitách (Žlutice, okr. Karlovy Vary a Praha) v roce 2018. Ve Žluticích byl nátěr aplikován pracovníky zoo, v Praze byl nátěr nanesen pracovníky Povodí Vltavy. Dle monitoringu z listopadu 2019 ve Žluticích nebyl okousán jediný natřený strom. V Praze byl nakousán jeden natřený strom (vrba), ale tento strom dle kontroly nebyl natřen dostatečně. Zatím se tedy zdá, že pokud je abrazivní nátěr natřen dostatečně pečlivě, jedná se o účinnou metodu proti okusu stromů. Monitoring však nadále pokračuje.

Chovatelský úsek

Animal Breeding Department

Program repatriace dvou druhů jeřábů

Zoo Brno se od roku 2015 podílí na repatriačním programu jeřábů mandžuských (*Grus japonensis*), řízeném státní přírodní rezervací Chinganskij zapovednik (Хинганский заповедник, Khingansky Nature Reserve, dále jen „Khinganská rezervace“) v Amurské oblasti Ruské federace. V letech 2015 a 2016 jsme v Rusku úspěšně vypustili celkem pět jeřábů mandžuských a jednoho jeřába daurského (*Antigone vipio*) ze Zoo Brno, Zoo Olomouc a Zooparku Chomutov.

V roce 2019 se bohužel vyskytly byrokratické problémy při komunikaci mezi Moskevskou veterinární správou a cílovou rezervací, díky nimž nebylo možné dotáhnout úspěšně transport vajec na Dálný východ.

V průběhu roku se nám podařilo převézt do Ruska tři GSM vysílačky, které byly zakoupeny v roce 2018 z dotací Ministerstva životního prostředí. Ty byly nasazeny dvěma jeřábům mandžuským a jednomu daurskému původem z Okského zapovedniku. Všichni tři ptáci byli vypuštěni pak v Amurské oblasti a v následujících měsících bylo možno mapovat jejich pohyb ve volné přírodě. V říjnu 2019 se všichni tři ptáci odebrali na svá zimoviště na jih. Díky vysílačkám jsme měli neustálý přehled, kde a jak se ptáci pohybují. Jeden z jeřábů byl bohužel krátce po odletu na zimoviště zastřelen lovci. Pracovníci Khinganské rezervace dojeli na místo činu a v současné době probíhá vyšetřování policií. Zbýlý jeřáb mandžuský se pohyboval po čínském území až do Severní Koreje, ze které se vrátil do Číny zpět. V současné době se vyskytuje na pobřeží Bohajského moře, kousek od Pekingu. Jeřáb daurský přes čínské území doletěl až do Jižní Koreje. Jejich další cestu budeme sledovat.

Díky GSM vysílačkám se tedy podařil výrazný úspěch – s našimi ruskými partnery jsme prokázali, že ptáci byli schopni doletět na své zimoviště. Navíc díky označení vysílačkami jsme prokázali spáchaný kriminální čin zastřelení jednoho z vypuštěných jeřábů a naši ruští kolegové mohou tedy zesílit svůj tlak na ochranu těchto krásných ptáků na jejich migračních cestách i na zimovištích. Z dalších aktivit jsme při vylepšování našeho technického vybavení také letos zakoupili termoka-

meru, kterou chceme využívat při měření oplození vajec, aniž by docházelo k opakované manipulaci kolem hnízda a rušení inkubující samice.

V rámci propagace projektu byla uspořádána přednáška o výsledcích z projektu, kterou prezentoval kurátor ptáků RNDr. Petr Suvorov, Ph.D. v rámci konference EAZA 2019 ve španělské Valencii.

Jeřáb s vysílačkou v páru s divokým jeřábem v Číně. / CA crane fitted with radio transmitter has made a couple with a wild crane in China.

PHOTO: WANG XIAOPING

Chovatelský úsek

Animal Breeding Department

Mezinárodní záchranný program pro orla kamčatského

Brněnská zoo pokračovala také ve spolupráci na mezinárodním programu „Záchrana orla východního (*Haliaeetus pelagicus*)“ jehož nositelem je Euroasijská regionální asociace zoologických zahrad a akvárií (EARAZA). Poté, co byla v roce 2017 podepsána smlouva o spolupráci mezi Zoo Brno, EARAZA a Lomonosovou Univerzitou v Moskvě, se už druhým rokem Zoo Brno materiálně podílí na výzkumu orlů východních in situ – v průběhu roku 2019 byl s pomocí dotací MŽP a z veřejné sbírky zakoupen druhý dron Mavic 2 Zoom. Oba dva drony velmi usnadnily práci při sběru terénních dat v neprostupné tajze Dálného východu. Díky velmi husté vegetaci v oblasti, kde orli žijí, byla

jediná přístupová cesta k hnízdům po vodních tocích na lodi. Ovšem ty části cesty, kde byla vodní hladina příliš nízká, musel výzkumný pracovník absolvovat osobně, tj. doplovat nebo dobrodit se na pevnou zem a tam se potýkat s hustou vegetací. Poté bylo nutné se vyšplhat na každé hnízdo s pomocí horolezecké výstroje, aby došlo k jeho fyzické kontrole. Díky dronu Mavic 2 Zoom je nyní možné tyto úkony provést pohodlně z lodi – dron lze vyslat na vzdálenost až 1 km beze strachu ze střetu se stromy. Díky kvalitnímu rozlišení lze ze vzdálenosti bezpečně pro hnízdící ptáky fotografovat obsah hnízd. Technika poskytnutá Zoo Brno tedy výrazně přispěla terénním pracovníkům k jejich výzkumu.

Hnízdo orlů východních v Rusku. / A nest of Steller's sea eagle in Russia.

PHOTO: VLADIMIR MASTEROV

Chovatelský úsek

Animal Breeding Department

Kura Kura – zachraň želvu

Práce na projektu Kura Kura - zachraň želvu, byly zahájeny již v roce 2007. Během deseti let se nám podařilo pomocí finančních prostředků získaných z veřejných sbírek a z různých finančních zdrojů a darů, postavit a vybavit rehabilitační centrum pro léčbu mořských želv na ostrově Nusa Penida, v Indonésii. Centrum bylo vybudováno na základě společného projektu Zoo Brno a indonéské neziskové nadace Yayasan Kura Kura Nusa Penida. Na základě získané licence od státní organizace ochrany přírody Balai Konservasi Sumber Dava Alam (BKSDA) mohlo zahájit rehabilitační centrum svoji vlastní činnost - slavnostním otevřením 9. května 2017.

V roce 2019 na základě dokumentu, zasláního nadaci Yayasan Kura Kura Nusa Penida BKSDA nám byla licence na provoz Rehabilitačního centra prodloužena. Již druhým rokem indonéská veterinární lékařka Elisa Jinata zajišťuje ve spolupráci s veterinárními lékaři Veterinární a farmaceutické univerzity Brno (VFU) veterinární služby na centru. Elisa Jinata pokračovala i v roce 2019 ve spolupráci (nastavené v roce 2018 organizací BKSDA) při léčbě želv v osmi záchranných centrech, rozmístěných na indonéském ostrově Bali. Poraněné či nemocné želvy jsou v těchto centrech léčeny na místě, případně převáženy k doléčení do Rehabilitačního centra Kura Kura, a po rekonvalescenci vypuštěny do moře. V roce 2019 se v Rehabilitačním centru Kura Kura podařilo vyléčit a vypustit zpět do moře patnáct mořských želv. Věříme, že v následujících letech se nám, i ve spolupráci se záchrannými centry, podaří zachránit ještě větší počet želv, které se v současnosti nacházejí pod silným tlakem devastující činnosti člověka.

Veterinární lékařka Elisa Jinata propaguje aktivity spojené s provozem záchranného centra Kura Kura přednáškami ve škole v obci Toyapakeh, kde centrum sídlí, i přednáškami pro obyvatele v dalších obcích ostrova Nusa Penida. Pracoviště indonéského ministerstva námořních záležitostí a rybářství (KKP), které má sídlo v Sampalanu, v hlavním městě ostrova, je jí při této aktivitě nápomocno.

Statutární město Brno podpořilo v roce 2019 provoz centra Kura Kura darem ve výši 330 118,00 Kč. Dar pocházel z výnosů příspěvkové organizace Zoo Brno, která vstoupila do mezinárodního systému podpory záchranných projektů Koruna ze vstupného. Na podporu projektu byla v roce 2018 založena i veřejná sbírka, široká veřejnost podpořila tento projekt částkou 25 829,00 Kč.

Chovatelský úsek

Animal Breeding Department

Záchranná stanice pro volně žijící živočichy v Jinačovicích při Zoo Brno

Záchranná stanice pro volně žijící živočichy v Jinačovicích završila k 31. lednu 2020 pět roků svého fungování.

V roce 2019 jsme poskytli pomoc zvířatům v počtu 455 případů, které představovalo 682 jedinců zastupujících 55 druhů zvířat. Počty přijatých zvířat se zvýšily. Během roku 2019 došlo k příjmu větších skupin (kolonií) netopýrů, proto jsou počty celkově přijatých jedinců vyšší, výrazně se navýšil též příjem ježků. Ke konci roku 2018 zůstávalo v naší péči ještě 34 jedinců zvířat. Nejčastěji jsme přijímali savce, zejména pak ježky západní (220 jedinců), netopýry hvízdavé (137) a zajíce polní (34). Z ptáků nejčastěji sýkory koňadry (21), modřinky (17), kosy černé (22), poštolky obecné (14) a drozdy zpěvné (14). Přijali jsme zvířata v počtu 6 zvláště chráněných druhů, z toho 4 druhy patřily k netopýrům.

Zvířata přijímaná z oblasti Kuřimska a Rosicka, tedy z oblasti zajišťované v rámci Národní sítě záchranných stanic tvořila asi 50 %, což představuje vyšší podíl než v přechodných letech.

Mláděta tvořila zhruba jednu třetinu všech případů (35 %), rovněž přibližně třetinu případů (30 %) tvořila zvířata zraněná. Odchyt tvořil zhruba 28 % případů, v cca 5 % se jednalo o zvířata vysílená. Zbytek tvořily ostatní důvody. Zhruba 60 % zvířat bylo vypuštěno, o zvýšení procentuálního podílu se zasloužily hlavně kolonie netopýrů v letních měsících. Zbýlých asi 30 % představovala zvířata utracená či uhynulá, malá část zvířat (asi 2 %) byla zastoupena příjmem kadáverů k likvidaci. Okolo deseti procent (74 jedinců) tvoří zvířata, která zůstala ve stanici do roku 2020.

Vzdělávání veřejnosti zajišťujeme prostřednictvím našich informačních letáků, internetových stránek, tiskových zpráv a stránek Facebooku, ale také při komunikaci s nálezci zvířat. V roce 2019 jsme dále realizovali několik osvětových akcí pro veřejnost nejen v areálu zoologické zahrady. Děti se seznámily s činností stanice, péčí o zvířata ve stanici, s nejčastějšími příčinami příjmu zvířat do stanice

a naučily se poznávat, kdy volně žijící zvíře potřebuje pomoc lidí a kdy je naopak pomoc nežádoucí. V prezentaci mohly děti vidět fotky přibližující situace, které stanice denně řeší a mnoho videí z krmení, péče, záchrany či vypouštění léčených zvířat v naší stanici. Přednášela Simona Blahoňovská a MVDr. Radek Ficek. Mezi tyto akce patřily návštěvy ZŠ Košínova Brno, ZŠ Tišnov, ZŠ Kotlářská v Brně, Středního odborného učiliště Kuřim a prezentace pro mladší děti z Mateřské školy v Jinačovicích. V roce 2019 se také uskutečnily vystoupení v pořadech ČT k problematice netopýrů a v podzimním období byla natočena reportáž o ježcích v podzimním období. Během letních školních prázdnin zaměstnanci záchranné stanice zajistili přednášky pro účastníky týdenních letních táborů v brněnské zoo. V srpnu zavítalo do stanice rádio Proglas, kterému byl poskytnut rozhovor týkající se volně žijících živočichů. V září připadla účast na policejní akci pro děti na brněnské Riviéře. V průběhu roku jsme byli několikrát požádáni skautským kroužkem o přednášku a ukázkou zvířat přímo v prostorách záchranné stanice.

Největší akcí roku byl Den otevřených dveří, který se konal 14. září 2019. V průběhu celého dne probíhaly komentované prohlídky po areálu s prohlídkou dočasně umístěných zvířat. Doplnujícím programem byla ukáзка našich dravců a sov. Součástí byla ukáзка výcviku Border kolií, která byla ukončena povídáním o nebezpečí psů a koček pro volně žijící živočichy. Návštěvníci mohli též zhlédnout výstavku hmyzích hotelů, ptačích budek, krmítek, shozů volně žijící spárkaté zvěře a poznávání přírodnin v poznávacích kvízech v areálu stanice. Nahlédnout bylo možno i do vybavení odchytového vozidla. V přednáškovém sále probíhala prezentace činnosti stanice, doprovázená videoprogramem a zodpovídáním na dotazy veřejnosti. Pozvání přijal také odborník na problematiku netopýrů. Den otevřených dveří byl dle vyjádření návštěvníků velmi kladně hodnocen, což potvrzuje také velká účast asi 500 návštěvníků.

Putovní výstava „Příběhy zvířat v záchranné stanici“ obsahuje 8 kusů panelů. Výstava rozvíjí příběhy konkrétních zvířat, která se do záchranné stani-

ce v uplynulých měsících dostávala a na těchto konkrétních případech představuje jednoduchá řešení těchto situací. Cílem je představit tato témata širší veřejnosti. Výstava vznikla za finančního přispění Ministerstva životního prostředí ČR. Umístěna byla v květnu v expozici „Beringie“ Zoo Brno, poté byla výstava přemístěna do nově otevřené expozice „Žijí tu s námi“, kde zůstala až do poloviny měsíce září. V současné době se uvažuje o jejím umístění ve společenském centru v Rosicích v průběhu roku 2020. K dispozici jsou i nové osvětové letáčky stanice se základními informacemi při nálezu zraněného zvířete a pohotovostním telefonem, které byly průběžně rozdávány na výše uvedených akcích a nálezcům zvířat.

Během roku vyšlo v Zooreportu pět článků o Záchraně stanici v Jinačovicích. První popisoval záchranou akci labutích mláďat, druhý článek se věnoval vypouštění ježků a netopýrů v jarním období, v třetím bylo informováno o nebezpečí domácích mazlíčků pro volně žijící zvířata, čtvrtý poukazoval na možnosti pomoci volně žijícím živočichům v době sucha, v posledním byl nastíněn průběh vydařeného Dne otevřených dveří naší stanice.

Ke konci roku bylo pořízeno vybavení k realizaci osvětové činnosti. Pořízen byl nábytek do přednáškové místnosti a zahradní nábytek do ven-

Mláďata veverek. / Young squirrels.

PHOTO: SIMONA BLAHOŇOVSKÁ

kovních prostor stanice. Pořízen byl také nový mobilní telefon z důvodu možnosti využít kvalitní fotoaparát a zapojení se do aplikace stanic Národní sítě ZS. Obnoveno a doplněno bylo též další vybavení k údržbě chovných prostor a areálu záchrané stanice (vysokotlaký čistič, nářadí, chovné zařízení pro netopýry). Pro osvětovou činnost veřejnosti byly v průběhu roku do záchrané stanice pořízeny hmyzí hotýlky, krmítka, budky pro různé druhy ptactva a netopýry, jesle pro zaječí zvěř, ukázka slaniska.

Den otevřených dveří v Jinačovicích. /

Open day in Jinačovice

PHOTO: SIMONA BLAHOŇOVSKÁ

zvířata přijatá v 2019		příjem												jedinců		vyřazení									
Zvíře	mláďata	%	zranění	%	odchyt	%	vysílení	%	transfer	%	výjezd	%	kadáver	%		vypuštěno	%	utraceno	%	úhyn	%	kadáver	%	v držení	%
Bažant obecný	1	100,00													1	1	100,00								
Červenka obecná			2	100,00											2	2	100,00								
Datel černý			1	100,00											1	1	100,00								
Dlask tlustozobý			2	100,00											2	2	100,00								
Drozd zpěvný	3	21,43	8	57,14			3	21,43							14	10	71,43			4	28,57				
Dudek chocholatý			1	100,00											1					1	100,00				
Havran polní					1	100,00									1	1	100,00								
Holub domácí	3	25,00	7	58,30	1	8,30	1	8,30							12	10	83,30	1	8,30	1	8,30				
Holub hřivnáč	1	25,00	2	50,00	1	25,00									4	3	75,00			1	25,00				
Hrdlička zahradní	2	16,60	9	75,00	1	8,30									12	9	75,00			2	16,60			1	8,30
Hýl obecný			2	100,00											2	2	100,00								
Ježek východní	2	33,33	2	33,33	2	33,33									6	3	50,00			1	16,66			2	33,33
Ježek západní	133	60,45	43	19,55	20	9,09	16	7,27					8	3,64	220	37	16,82	1		108	49,09	8	3,64	66	30,00
Jiřička obecná	5	100,00													5	1	20,00			4	80,00				
Kachna divoká					9	100,00									9	9	100,00								
Kalous ušatý	1	50,00	1	50,00											2	2	100,00								
Káně lesní			5	100,00											5	3	60,00	1	20,00	1	20,00				
Kos černý	2	9,09	19	86,36	1	4,54									22	16	72,72			5	22,72			1	4,54
Krahujec obecný			1	25,00	3	75,00									4	4	100,00								
Kuna skalní	1	25,00	2	75,00									1	25,00	4	1	25,00			2	50,00	1	25,00		
Labuť velká	1	50,00	1	50,00											2	1	50,00			1	50,00				
Lyska černá					1	100,00									1	1	100,00								
Netopýr hvízdavý			2	1,46	132	96,35	3	2,19							137	136	99,27			1	0,73				
Netopýr pestrý					1	100,00									1					1	100,00				
Netopýr rezavý	1	6,67	4	26,67	7	46,67	2	13,33			1	6,67			15	11	73,33			4	26,67				
Netopýr ušatý			2	100,00											2	2	100,00								
Pěnkava obecná	1	20,00	4	80,00											5	2	40,00	3	60,00						
Poštolka obecná	6	42,86	4	28,57			3	21,43					1	7,14	14	8	57,14	2	14,29	2	14,29	1	7,14	1	7,14

zvířata přijatá v 2019		příjem												výřazení											
Zvíře	mláďata	%	zranění	%	odchyt	%	vysílení	%	transfer	%	výjezd	%	kadáver	%	jedinců	vypuštěno	%	utraceno	%	úhyn	%	kadáver	%	v držení	%
Pušítk obecný	2	50,00	2	50,00		1	100,00								4	4	100,00								
Racek chechtavý															1	1	100,00								
Rehek domácí	4	100,00													4					4	100,00				
Rehek zahradní	2	100,00													2	1	50,00			1	50,00				
Rorýs obecný	3	50,00	2	33,33			1	16,67							6	4	66,67			2	33,33				
Sluka lesní			1	100,00											1	1	100,00								
Sojka obecná			5	100,00											5	2	40,00			3	60,00				
Srnec obecný	1	12,50	4	50,00									3	37,50	8			2	25,00	3	37,50	3	37,50		
Stehlík obecný	1	50,00	1	50,00											2	1	50,00			1	50,00				
Straka obecná	2	66,67	1	33,33											3	2	66,67			1	33,33				
Strakapoud prostřední			2	66,67			1	33,33							3	3	100,00								
Strakapoud velký			4	100,00											4	4	100,00								
Strnad obecný			3	100,00											3	3	100,00								
Sýkora babka			1	100,00											1	1	100,00								
Sýkora koňadra	6	28,57	10	47,62	5	23,81									21	20	95,24							1	4,76
Sýkora modřínka	13	76,47	3	17,65	1	5,88									17	4	23,53			13	76,47				
Špaček obecný			3	75,00			1	25,00							4	2	50,00			2	50,00				
Užovka obojková			3	100,00											3	2	66,67			1	33,33				
Veverka obecná	19	82,61	3	13,04			1	4,35							23	13	56,52			10	43,48				
Vlaštovka obecná	3	37,50	4	50,00	1	12,50									8	2	25,00	1	12,50	5	62,50				
Vrabec domácí	6	42,86	5	35,71	1	7,14	2	14,29							14	8	57,14			4	28,57			2	14,29
Vřána obecná šedá	1	100,00													1	1	100,00								
Výr velký			1	100,00											1	1	100,00								
Zajíc polní	13	38,24	15	44,12	1	2,94							5	14,71	34	10	29,41	3	8,82	16	47,06	5	14,71		
Zvonek zelený	1	100,00													1					1	100,00				
Žluna zelená			2	100,00											2	1	50,00			1	50,00				
celkem	240	35,19	199	29,18	190	27,86	34	4,99			1	0,15	18	2,64	682	369	54,11	14	2,05	207	30,35	18	2,64	74	10,86

Chovatelský úsek

Animal Breeding Department

VĚDECKÁ ČINNOST

Spolupráce na diplomových a bakalářských pracích posluchačů zahraničních i českých univerzit:

MASARYKOVA UNIVERZITA - Současné technologie ve vzdělávání v zoo a design vzdělávací úlohy v kontextu virtuální reality (DP); Užití principu imerzivní virtuální reality v kontextu zoo (BP); Imerzivní virtuální prostředí v Učení 4.0, jeho výzvy a limity v perspektivě výzkumných studií (BP)

MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ – Diplomní projekt koncepce zoologických zahrad dotvořených metodami a nástroji krajinářské architektury

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE - Zásady reprodukce savců chovaných v zoologických zahradách

OSTRAVSKÁ UNIVERZITA – disertační práce Problematika kojení a alokce několika vybraných druhů podčeledi Caprinae

KARLOVA UNIVERZITA – disertační práce Koevoluce živočichů a jejich intestinální mikrobioty v kontextu koncepce holobionta

Spolupráce s Veterinární a farmaceutickou univerzitou Brno na víceletém výzkumu Dlouhodobý monitoring infekčních agens u volně žijících drobných savců – riziko pro zoo zvířata a návštěvníky Zoo Brno.

Spolupráce s Purdue University College of Veterinary Medicine, USA, na programu pro nejlepší studenty.

Spolupráce s Karlovou univerzitou při sběru dat v rámci grantového projektu PRIMUS/17/SCI/, který si klade za cíl porozumět vztahům mezi složením mikrobů, prozánětlivou aktivitou imunitního systému a zdravím vybraných ptáků, papoušků. Spolupráce v rámci vykonávání odborných praxí s univerzitami (Mendelova univerzita Brno, Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, Masarykova univerzita Brno, Vysoké učení technické v Brně) a středními školami (Trivis střední škola veterinární Emila Holuba v Brně, Vyšší odborná škola eko-

nomická a zdravotnická a Střední škola Boskovice, Tauferova SOŠ veterinární Kroměříž, Střední škola zahradnická a technická Litomyšl, Městská střední škola v Kloboukách u Brna, Střední průmyslová škola chemická Brno, Střední průmyslová škola Brno, Střední odborné učiliště Uherský Brod).

Odborné stáže v rámci programu Erasmus+ zahraničních univerzit (Slovenská poľnohospodárska univerzita Nitra – celkem 2 stážistky).

Aktivní rozvíjení spolupráce v rámci organizací, jichž je Zoo Brno členem: WAZA (Světová asociace zoologických zahrad a akvárií; členem od roku 2000), EAZA (Evropská asociace zoologických zahrad a akvárií; členem od roku 1997), EAZA-ZA (Euroasijská organizace zoologických zahrad a akvárií; členem od roku 2001), IZE (Mezinárodní asociace vzdělávacích pracovníků zoologických zahrad; členem od roku 1999), ISIS (International Species Information System; členem od roku 1998) a UCSZOO (Unie českých a slovenských zoologických zahrad; členem od roku 1990).

Chovatelský úsek

Animal Breeding Department

ÚČAST NA SEMINÁŘÍCH, KONFERENCÍCH A ODBORNÝCH KOMISÍCH

Celkově se zaměstnanci Zoo Brno zúčastnili devíti zasedání komisí UCSZOO: 1) akvaristické komise, 2) komise pro ploutvonožce, 3) pro obojživelníky a plazy, 4) pro malé kočky, velké kočky, drápkaté opičky, poloopice, starosvětské primáty a gibony a lidoopy, 5) pro žirafy, antilopy, koňovité, velbloudy a vzácná plemena domácích zvířat, 6) pro jeleny a Caprinae, 7) pro ryby a ploutvonožce, 8) pro výživu, 9) pro ochranu české a slovenské fauny a projekty in situ, 10) zoologicko-legislativní, 11) pro evidenci zvířat, 12) transportní komise, 13) pro ekonomiku, 14) pro výstavby, 15) zahradnické komise

Dále také nechyběli na konferenci EAZA 2019 v španělské Valencii a EARA 2019 v Zoo Moskva.

Kurátorka savců Ing. Dorota Gremlicová se zúčastnila těchto mezinárodních konferencí: 10th EAZA Nutrition Conference v Marwell Wildlife (UK), EAZA Bear TAG mid-year meeting v Zoo CERZA (FR) a EAZA Small Mammal TAG mid-year meeting v Zoo Zagreb (HR).

Kurátor ptáků RNDr. Petr Suvorov, Ph.D. absolvoval celkem 3 odborné akce k projektu ochrany sýčka obecného, a to: 1) Seminář Reintrodukce sýčka obecného v sídle Krajského úřadu Plzeňského kraje, Plzeň, 2) Závěrečná konference k projektu Athene na ochranu sýčka obecného v Muzeu města Ústí nad Labem a 3) Seminář k projektu na ochranu sýčka obecného v Zoo Dvůr Králové.

Kurátor plazů, ryb a bezobratlých Mgr. Petr Šrámek absolvoval tyto mezinárodní konference: Chelonian RCP Workshop, Amphibian and Reptile TAG joint meeting 2019 v Nordens Ark (SE), 3th Sea Turtle Husbandry Workshop 2019 v L'Océanographique de València a konference EUAC (European Union of Aquarium Curators) v Boulogne Sur Mer (FR). Z dalších akcí participoval společně s Ing. Lucíí Čechovou, Ph.D., také na odborném semináři CITESové evergreeny s tématem „Zaostřeno na Čínu“.

V rámci zahraničních konferencí byla prezentována formou přednášek tato témata:

Suvorov P. et al.: Program of the repatriation and protection of two crane species in the Far East

Šrámek P.: Kura Kura – saving sea turtles in Indonesia, EAZA, EUAC.

Ing. Miroslava Piškulová,
vedoucí chovatelského úseku

Chovatelský úsek

Animal Breeding Department

Summary

As of 31 December 2019, Brno Zoo has 2,260 animals belonging to 394 species. These include 34 species of mammals, birds and reptiles whose breeding is managed by the European Endangered Species Recovery Programmes (EEPs). In 2018, 428 pups were born in Brno Zoo. For the first time in the history of the Brno Zoo, the following species were reared: 1.0 Cinnamon Teal (*Spatula cyanoptera*), 1.0 Great Horned Owl (*Bubo virginianus*), 2.2 Woodpigeon (*Columba palumbus*), 1.0 Burrowing Parakeet (*Cyanoliseus patagonus*), 0.1 White-faced Whistling-duck (*Dendrocygna viduata*) and 0.0.3 Typhlonectes natans. In 2019, the collection of animals kept in Brno Zoo was enriched by the arrival of 48 new animal species (32 vertebrate species and 16 invertebrate species). Our zoo continued to participate in the ongoing project 'Little Owl Protection in South Moravia', mainly by regularly monitoring the little owl population in the area of interest, producing and installing special boxes for nesting and promoting little owl protection among the general public. The Eurasian hoopoe protection project continued throughout the year. The aim of this project is to support nesting opportunities and maintain food habitats that are suitable to the Eurasian hoopoe. The protection of such sites will also help protect other species belonging to special fauna and flora. As part of this project, a total of 2 hectares of degraded veldt grasslands were cut in select locations and 0.6 hectares of overgrown areas were carved. These management interventions not only contributed to the improvement of the habitat status within the localities but are also likely to extend the local diversity of the flora and fauna. In 2019, we continued our successful collaboration with the Nature Conservation and Landscape Protection Agency of the Czech Republic on a project titled 'Establishment of New Breeding of European Ground Squirrels'. Some educational activities were also implemented as part of the rescue programme. Because Brno Zoo had a high number of both adults and young ones, at the end of July 2019, a third release of 26 bred individuals into the Czech landscape occurred. In 2015 and 2016, we released 5 red-crowned cranes and 1 Daur crane in the Far East. The last seasons

were marked by veterinary problems: in 2017, the Czech Republic was hit by bird flu, and the import of birds and bird eggs to the Russian Federation was completely banned. In 2018, it was the Newcastle disease.

Extremely valuable information about the movement of red-crowned cranes and white-naped cranes in their natural environment was obtained thanks to the international project of Brno Zoo. In 2019, three cranes (two red-crowned cranes and one white-naped crane) from the Okskii Preserve in the Far East were given telemetry radio transmitters to monitor their movement. By autumn, the birds had lived within a radius of a few dozens of kilometres of the place of release. In October, however, two of them suddenly moved to China, and then very quickly southward. Our colleagues from the Khingan National Nature Reserve, who have been working with us on the project and have released the birds, were able to monitor the cranes thanks to on-line data. In addition to the three already monitored individuals, nine other birds were released into the wild. However, as we pointed out last year, the aim of the project was also to monitor obstacles involved in crane migration. Unfortunately, this was confirmed. In mid-October, one of the cranes stopped moving. It was one of the individuals with a transmitter so that its location could be accurately determined. We eventually managed to find it. But the Khingan Reserve employees found only the bird's remains. The crane was shot in the period of water-bird hunting near a village called Nikolov-Alexandrovskaya in the Amur Region. A criminal investigation has already been initiated by the inter-city department of the Ministry of Interior of the Russian Federation in the Oktyabr district. Fortunately, two other birds managed to start the migration in time. The white-naped crane flew across China to the Korean Peninsula. It has currently lived on the coast of the Japanese Sea in the DPRK near the border with South Korea. The red-crowned crane flew over three Chinese provinces and then stayed in the DPRK for about a month. In mid-December, this individual returned to China and is now staying near the Yellow Sea coast in Lü-shun-khou. The fact that

Chovatelský úsek

Animal Breeding Department

cranes hibernate here for the first time is very interesting. According to the colour of their feathers and body shape, we conclude that they are doing very well and certainly do not suffer from hunger. After all, Oriental storks regularly winter in this area and the locals take good care of them. In spring, we will eagerly expect the return of both birds to Russia. In addition to the discovery of the new wintering ground, we were perhaps even more pleased to hear from Chinese ornithologists and conservationists that one of the released individuals formed a couple with a wild crane. That was exactly the goal of our project and I strongly believe that we will hear more good news.

The international rescue programme for Steller's sea eagle remained uninterrupted in 2019. We purchased second cross-country drone, which allowed researchers to effectively control the occupancy of about 150 eagle nests. The open rehabilitation centre, Kura Kura, initiated its operations of rescuing sea turtles in May 2017. Since then 15 sea turtles have been cured and released back into the sea. We believe that because of this centre, in the years to come, more turtles that become the victims of people's thoughtless actions will be saved.

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	SAVCI (MAMMALIA)							2019	
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
řád: vačnatci (Marsupialia)									
čel.: Didelphidae									
vačice krysí <i>Monodelphis domestica</i>	1.5.1			1.2.1	0.2	0.1			
čel.: Dasyuridae									
vakorejsek čtyřprstý <i>Dasyercus byrnei</i>	1.3		1.1	1.2		1.2			ESB,RDB
čel.: Phalangeridae									
kusu liščí <i>Trichosurus vulpecula</i>	1.0		1.1	1.0		1.1			
čel.: Petauridae									
vakoveverka létavá <i>Petaurus breviceps</i>			2.0			2.0			
čel.: Potoroidae									
klokánek králíkovitý <i>Bettongia penicillata</i>	1.1	1.2			0.1	2.2		I	EEP,RDB
klokánek krysí <i>Potorous tridactylus</i>	2.3	0.1		0.2		2.2			
čel.: Macropodidae									
klokan bažinný <i>Wallabia bicolor</i>	1.5	1.0.1			0.1	2.4.1			ESB
klokan parma <i>Macropus parma</i>	2.0					2.0			
klokan žlutonohý <i>Petrogale xanthopus xanthopus</i>	4.2	1.0		1.0	2.0	2.2			EEP
řád: chudozubí (Xenarthra)									
čel.: Dasypodidae									
pásovec štětinatý <i>Chaetophractus villosus</i>	1.1	1.0.2		0.0.2		2.1			
pásovec kulovitý <i>Tolypeutes matacus</i>	2.1	1.0			1.0	2.1			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	SAVCI (MAMMALIA)								2019
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
řád: hmyzožravci (Insectivora)									
čel.: Tenrecidae									
bodlín Telfairův <i>Echinops telfairi</i>	0.0.3			0.0.1		0.0.2			
čel.: Erinaceidae									
ježek bělobřichý <i>Atelerix albiventris</i>	2.1			1.0		1.1			
řád: letouni (Chiroptera)									
čel.: Pteropidae									
kaloň plavý <i>Eidolon helvum</i>	5.0					5.0			
čel.: Vespertilionidae									
netopýr pestrý <i>Vespertilio murinus</i>	0.0.2					0.0.2			
řád: primáti (Primates)									
čel.: Lemuridae									
lemur černý <i>Eulemur macaco</i>	1.1	0.2				1.3		I	EEP, ISB, R-DB
lemur kata <i>Lemur catta</i>	5.0					5.0		I	EEP, RDB
vari černobílý <i>Varecia variegata</i>	0.2					0.2		I	EEP, ISB, R-DB
lemur běločelý <i>Eulemur albifrons</i>	1.1					1.1		I	RDB
čel.: Callithrichidae									
tamarín žlutoruký <i>Saguinus midas</i>	3.4	0.2				3.6		II	ESB
kosman běločelý <i>Callithrix geoffroyi</i>	2.2	0.4.1		0.0.1		2.6		II	EEP
lvíček zlatohlavý <i>Leontopithecus chrysomelas</i>	1.1					1.1		I	EEP, ISB, R-DB
tamarín pinčí <i>Saguinus oedipus</i>	1.1					1.1		I	EEP, ISB, R-DB

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	SAVCI (MAMMALIA)							2019	
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
čel.: Cebidae									
kotul veverovitý Saimiri sciureus	1.1				1.0	0.1		II	EEP
čel.: Cercopithecidae									
dželada Theropithecus gelada	1.0					1.0		II	EEP, ISB
pavián anubi Papio anubis	0.4			0.1		0.3		II	
čel.: Pongidae									
šimpanz Pan troglodytes	1.2					1.2		I	EEP, RDB
řád: šelmy (Carnivora)									
čel.: Canidae									
liška polární Alopex lagopus	1.3					1.3			
vlk arktický Canis lupus arctos	9.6	1.2			2.2	8.6		I	EEP
korsak Vulpes corsac			1.3		0.2	1.1			
vlk hřivnatý Chrysocyon brachyurus	1.1			1.0		0.1		II	EEP, ISB
čel.: Ursidae									
panda červená Ailurus fulgens	1.0		0.1			1.1		I	ISB, RDB
medvěd lední Ursus maritimus	0.1					0.1		II	EEP, ISB, R- DB
medvěd kamčatský Ursus arctos beringianus	2.1			1.0	1.0	0.1		II	ESB
čel.: Procyonidae									
mýval severní Procyon lotor	1.1					1.1			
nosál červený Nasua nasua	4.5					4.5			
kynkažu P otos flavus	1.1		0.1		0.1	1.1		III	ESB

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	SAVCI (MAMMALIA)							2019	
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
čel.: Mustelidae									
vydra říční <i>Lutra lutra</i>	1.0					1.0		I	EEP
jezevec hnědý <i>Melogale orientalis</i>	1.1					1.1			
jezevec lesní <i>Meles meles</i>	1.0					1.0			
skunk pruhovaný <i>Mephitis mephitis</i>	1.3		1.0	0.1	1.0	1.2			
rosomák <i>Gulo gulo gulo</i>	1.2				1.0	0.2			EEP
fretka <i>Mustela furo</i>	1.1					1.1			
kolonok <i>Mustela sibirica</i>			2.0	1.0		1.0		III	
čel.: Herpestidae									
galidie tenkopruhá <i>Mungotictis decemlineata</i>	0.1			0.1					ESB,RDB
surikata <i>Suricata suricatta</i>	5.5.1	5.6			0.4.1	10.7			
čel.: Felidae									
levhart cejlonský <i>Panthera pardus kotiya</i>	1.2				1.0	0.2		I	EEP,ISB,R-DB
manul <i>Otocolobus manul</i>	5.4				3.1	2.3		II	EEP,ISB
lev konžský <i>Panthera leo bleyenberghi</i>	2.1	1.1		1.1		2.1		II	RDB
margay <i>Leopardus wiedii</i>	1.1		1.0		1.0	1.1		I	EEP
kočka pouštní <i>Felis margarita harrisoni</i>	1.1					1.1		II	EEP,ISB
rys kanadský <i>Lynx canadensis</i>	1.1			1.0		0.1		II	
jaguarundi <i>Herpailurus yagouaroundi</i>	3.1			1.0	1.0	1.1		I	
tygr sumaterský <i>Panthera tigris sumatrae</i>	1.1					1.1		I	EEP,ISB,R-DB

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	SAVCI (MAMMALIA)							2019	
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
čel.: Otariidae									
lachtan medvědí Callorhinus ursinus	1.0					1.0			RDB
řád: lichokopytníci (Perissodactyla)									
čel.: Equidae									
kůň domácí - pony Equus caballus	0.1					0.1			
kůň domácí - irský kob Equus caballus	2.0					2.0			
zebra Chapmanova Equus quagga chapmanni	1.3	2.0		1.0	1.0	1.3			
kůň domácí - mini appaloosa Equus caballus	2.2					2.2			
kůň Převalského Equus przewalskii	0.1					0.1		I	EEP, ISB, RDB
zebra Grévyho Equus grevyi	0.5				0.2	0.3		I	EEP, ISB, RDB
kiang východní Equus kiang holdereri	1.3					1.3		II	ISB
čel.: Tapiridae									
tapír jihoamerický Tapirus terrestris	1.1					1.1		II	EEP, RDB
řád: sudokopytníci (Artiodactyla)									
čel.: Tayassuidae									
pekari bělobradý Tayassu pecari	2.5	0.0.1		0.2.1		2.3		II	RDB
čel.: Camelidae									
vikuña Vicugna vicugna	1.3	1.0				2.3		I	EEP, ISB
velbloud dvouhrbý - domácí Camelus bactrianus	1.3	1.2				2.5			
alpaka Vicugna pacos	2.3	1.2		1.0		2.5			
čel.: Giraffidae									
žirafa Rothschildova Giraffa camelopardalis camelopardalis	0.4					0.4		II	EEP, RDB

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	SAVCI (MAMMALIA)							2019	
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
čel.: Cervidae									
wapiti sibiřský <i>Cervus canadensis sibiricus</i>	2.7			1.1	1.0	0.6			
sob <i>Rangifer tarandus</i>	2.7	1.2	0.2	1.3	1.2	1.6			RDB
jelen milu <i>Elaphurus davidianus</i>	2.6			0.1	0.2	2.3			
los evropský <i>Alces alces</i>	2.2	1.0			2.0	1.2			
čel.: Bovidae									
koza domácí - burská <i>Capra hircus</i>	0.3					0.3			
ovce domácí - valašská <i>Ovis aries aries</i>	0.3					0.3			
ovce domácí - kamerunská <i>Ovis aries aries</i>	0.4					0.4			
tur domácí - jerseyký <i>Bos taurus</i>	0.1					0.1			
bizon <i>Bison bison</i>	1.5	1.1		0.1		2.5			
tahr himálajský <i>Hemitragus jemlahicus</i>	2.5	2.2				4.7			
koza domácí - kamerunská <i>Capra hircus</i>	1.6	4.6		4.6		1.6			
jak domácí <i>Bos grunniens</i>	0.4.2					0.4.2			
kozorožec sibiřský <i>Capra sibirica</i>	5.8	4.1		2.1	0.4	7.4		III	
takin indický <i>Budorcas taxicolor taxicolor</i>	3.3	2.0			1.0	4.3		II	ESB,RDB
buvolec běločelý <i>Damaliscus pygargus phillipsi</i>	1.3	0.1.1		0.2.1		1.2			ESB

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	SAVCI (MAMMALIA)							2019	
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
řád: hlodavci (Rodentia)									
čel.: Sciuridae									
čipmank východní Tamias striatus	0.1			0.1					
sysel obecný Spermophilus citellus	0.0.60	0.0.32		0.0.23	0.0.26	0.0.43			RDB
veverka Prévostova Callosciurus prevostii	1.1					1.1			
psoun prériový Cynomys ludovicianus	1.1.16					1.1.16			
čel.: Castoridae									
bobr kanadský Castor canadensis	1.1			1.0		0.1			
čel.: Muridae									
pískomil křečkovitý Pachyuromys duprasi	1.1			1.0		0.1			
čel.: Hystricidae									
osinák africký Atherurus africanus	1.1	0.1				1.2			
čel.: Erethizontidae									
kuandu obecný Coendou prehensilis	0.1		0.1	0.1		0.1			ESB
urzon kanadský Erethizon dorsatum	0.1					0.1			
čel.: Chinchillidae									
čínčila vlnatá - domestikovaná forma Chinchilla lanigera	0.0.3		2.2			2.2.3			
čel.: Caviidae									
mara stepní Dolichotis patagonum	7.7.5	2.2.6		1.1.5	0.2	8.6.6			
čel.: Hydrochaeridae									
kapybara Hydrochoerus hydrochaeris	1.1			1.0		0.1			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	SAVCI (MAMMALIA)							2019	
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
čel.: Dasyproctidae									
aguti Azarův Dasyprocta azarae	3.0					3.0			ESB
čel.: Octodontidae									
osmák degu Octodon degus	0.0.8	0.0.17		0.0.22		0.0.3			
čel.: Capromyidae									
hutie stromová Capromys pilorides	0.3			0.1		0.2			
řád: zajíci (Lagomorpha)									
čel.: Leporidae									
králík domácí - zakrslý Oryctolagus cuniculus v. edulis	0.0.4					0.0.4			
králík domácí - český strakáč Oryctolagus cuniculus v. edulis	1.0					1.0			
králík domácí - český luštič Oryctolagus cuniculus v. edulis	1.1					1.1			
králík domácí - český červený Oryctolagus cuniculus v. edulis	1.1					1.1			
králík domácí - český černopesíkatý Oryctolagus cuniculus v. edulis	1.1					1.1			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	PTÁCI (AVES)								2019
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
řád: kasuárové (Casuariiformes)									
čel.: Dromaiidae									
řád: plameňáci (Phoenicopteriformes)									
čel.: Phoenicopteridae									
plameňák růžový Phoenicopeterus roseus	7.9					7.9		II	
řád: vrubozobí (Anseriformes)									
čel.: Anatidae									
kachna domácí - ruanská Anas platyrhynchos f. domestica	1.1					1.1			
husička dvoubarvá Dendrocygna bicolor	0.2.4			0.0.1		0.2.3		III	
čírka skořicová Anas cyanoptera	1.2	1.0.1		0.0.1	1.1	1.1			
husička vdovka Dendrocygna viduata	2.1	0.1.1		1.0.1		1.2			
lžičák novozélandský Anas rhynchotis variegata			2.2			2.2			
řád: dravci (Falconiformes)									
čel.: Accipitridae									
orel bělohlavý Haliaeetus leucocephalus	1.1				0.1	1.0		II	
orel východní Haliaeetus pelagicus	1.2				0.1	1.1		II	ESB,RDB
čel.: Falconidae									
řád: hrabaví (Galliformes)									
čel.: Cracidae									
hoko červený Crax rubra	1.1					1.1		III	RDB
čel.: Phasianidae									
křepelka čínská Coturnix chinensis	1.1			0.1		1.0			
páv korunkatý Pavo cristatus	4.2					4.2		III	
křepelka korunkatá Rollulus rouloul	1.1					1.1			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	PTÁCI (AVES)							2019	
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
řád: krátkokřídlí (Gruiformes)									
čel.: Gruidae									
jeřáb mandžuský Grus japonensis	1.3	2.0			0.2	3.1		I	EEP, ISB, R- DB
řád: bahňáci (Charadriiformes)									
čel.: Haematopodidae									
ústřičník velký Haematopus ostralegus	2.1				1.0	1.1			
čel.: Recurvirostridae									
tenkozobec opačný Recurvirostra avosetta	4.4					4.4			
čel.: Burhinidae									
dytík velký Burhinus grallarius	1.1					1.1			
čel.: Charadriidae									
čejka australská Vanellus miles	1.1					1.1			
kulík písečný Charadrius hiaticula	0.1					0.1			
čel.: Scolopacidae									
koliha velká Numenius arquata	1.1		1.0	1.0	1.0	0.1			
jespák bojovný Philomachus pugnax	5.3	1.0.1		0.0.1	1.0	5.3			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	PTÁCI (AVES)							2019	
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
řád: měkkozobí (Columbiformes)									
čel.: Columbidae									
korunáč Sclaterův Goura sclaterii	1.0		0.1			1.1		II	ESB
holub hřivnáč Columba palumbus	1.1	1.2.1		0.0.1	0.1	2.2			
holub zelenokřídý Chalcophaps indica	1.1					1.1			
holub bronzovokřídý Phaps chalcoptera	1.1					1.1			
holub wonga Leucosarcia melanoleuca	1.1					1.1			
holub dvoubarvý Ducula bicolor	2.3	2.2			1.1	3.4			
řád: papoušci (Psittaciformes)									
čel.: Loridae									
lori tříbarvý papuánský Lorius lory erythrothorax	1.0		0.1			1.1		II	
lori horský Trichoglossus moluccanus	4.6		2.0	1.1		5.5		II	
čel.: Cacatuidae									
kakadu palmový Probosciger aterrimus	1.0					1.0		I	EEP
kakadu růžový Eolophus roseicapillus			1.1			1.1		II	
korela chocholatá Nymphicus hollandicus	2.1				2.1				

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	PTÁCI (AVES)							2019	
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
čel.: Psittacidae									
nestor kea Nestor notabilis	1.1					1.1		II	ESB,RDB
papoušek různobarvý pestrý Eclectus roratus polychloros	1.1		0.1	0.1		1.1		II	
papoušek zpěvavý Psephotus haematonotus	1.1					1.1		II	
papoušek vlnkovaný Melopsittacus undulatus	0.0.53	0.0.8			0.0.42	0.0.19			
agapornis Fischerův Agapornis fischeri	1.3.26	0.0.11		0.1	0.0.15	1.2.22		II	
vaza velký Coracopsis vasa	4.1	1.2			1.1	4.2		II	
papoušek patagonský Cyanoliseus patagonus	2.3	1.0	2.1	1.2		4.2		II	
papoušek vlaštovčí Lathamus discolor			3.0			3.0		II	RDB
ara ararauna Ara ararauna	2.3				1.3	1.0		II	
papoušek Alexandřin Polytelis alexandrae			1.1			1.1		II	
řád: kukačky (Cuculiformes)									
čel.: Musophagidae									
turako šedý Crinifer piscator	2.0		1.0		2.0	1.0		III	

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	PTÁCI (AVES)							2019	
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
řád: sovy (Strigiformes)									
čel.: Strigidae									
výr velký západosibiřský Bubo bubo sibiricus	1.1					1.1		II	
výr virginský Bubo virginianus	1.1					1.1		II	
puštík bradatý Strix nebulosa	0.1					0.1		II	
sýček obecný Athene noctua	3.3	4.2			3.2	4.3		II	
puštík bělavý západosibiřský Strix uralensis uralensis	1.2				0.1	1.1		II	
puštík obecný Strix aluco	2.1					2.1		II	
sovice sněžní Nyctea scandiaca	1.1					1.1		II	
řád: srostloprstí (Coraciiformes)									
čel.: Alcedinidae									
ledňák obrovský Dacelo novaeguineae	1.1					1.1			
čel.: Coraciidae									
mandelík hajní Coracias garrulus	1.1					1.1			
řád: šplhavci (Piciformes)									
čel.: Capitonidae									
perlák červenožlutý Trachyphonus erythrocephalus	1.1				1.1				
řád: pěvci (Passeriformes)									
čel.: Turdidae									
červenka obecná Erithacus rubecula	0.1				0.1				
drozd černoprýsý Turdus dissimilis	1.0					1.0			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	PTÁCI (AVES)							2019	
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
čel.: Meliphagidae									
kýstráček modrolící Entomyzon cyanotis	1.1					1.1			
čel.: Emberizidae									
strnad obecný Emberiza citrinella	0.2				0.2				
čel.: Fringillidae									
čížek lesní Carduelis spinus	0.0.4			0.0.4					
zvonek zelený Carduelis chloris	0.0.5			0.0.1		0.0.4			
hýl obecný Pyrrhula pyrrhula	1.0				1.0				
čel.: Sturnidae									
majna Rothschildova Leucopsar rothschildi	0.2					0.2		I	EEP,RDB
leskoptev purpurová Lamprotornis purpureus	1.2					1.2			
leskoptev nádherná Lamprotornis superbus	2.0		0.1		1.0	1.1			
čel.: Corvidae									
straka modrá Cyanopica cyana	1.0			1.0					
krkavec velký Corvus corax	1.1					1.1			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	PLAZI (REPTILIA)							2019	
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
řád: želvy (Chelonia)									
čel.: Carettochelyidae									
karetka novoguinejská <i>Carettochelys insculpta</i>	2.1					2.1		II	RDB
čel.: Emydidae									
želva nádherná <i>Trachemys scripta elegans</i>	1.21				1.21				
čel.: Geomydidae									
želva amboinská <i>Cuora amboinensis</i>	0.1					0.1		II	ESB,RDB
orlicie bornejská <i>Orlitia borneensis</i>	2.0					2.0		II	ESB,RDB
čel.: Testudinidae									
želva pavoukovitá <i>Pyxis arachnoides brygooi</i>	6.1.4					6.1.4		I	ESB,RDB
želva paprscitá <i>Astrochelys radiata</i>	1.2					1.2		I	ESB,RDB
želva zelenavá <i>Testudo hermanni boettgeri</i>	1.2.20			0.0.5		1.2.15		II	
želva pardálí <i>Stigmochelys pardalis babcocki</i>	5.0		1.0			6.0		II	
želva uhlířská <i>Chelonoidis carbonaria</i>	2.1.4	0.0.2				2.1.6		II	
čel.: Chelidae									
dlouhokrčka rotiská <i>Chelodina mccordi</i>	1.2.4	0.0.12		0.0.4	0.0.4	1.2.8		II	ESB,RDB
vousivka pestrá <i>Phrynops geoffroanus</i>	1.0					1.0			
řád: krokodýli (Crocodylia)									
čel.: Crocodylidae									
kajmánek trpasličí <i>Paleosuchus palpebrosus</i>	1.1					1.1		II	

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	PLAZI (REPTILIA)							2019	
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
řád: šupinatí (Squamata)									
čel.: Iguanidae									
leguánek modrý Sceloporus cyanogenys			4.3.6		1.0.6	3.3			
leguánek modravý Petrosaurus thalassinus	0.0.3		0.1			0.1.3			
leiocefalus kýlnatý Leiocephalus carinatus	0.0.5			0.0.1		0.0.4			
leguán pustinný Dipsosaurus dorsalis	0.0.5					0.0.5			
leguán Ctenosaura bakeri	1.0		0.0.4			1.0.4		II	ESB,RDB
čukvala zavalitá Sauromalus ater	1.1		2.1	0.1		3.1			
oplurus Oplurus cuvieri cuvieri	1.0					1.0			
leguán zelený Iguana iguana	1.0					1.0		II	
bazilišek zelený Basiliscus plumifrons	2.2			1.1		1.1			
anolis rudokrký Anolis carolinensis			0.0.10			0.0.10			
leguán kubánský Cyclura nubila nubila	1.4					1.4		I	RDB
leguán nosorohý Cyclura cornuta	1.1					1.1		I	ESB,RDB
čel.: Agamidae									
agama bradatá Pogona barbata	1.0					1.0			
agama kočínčinská Physignathus cocincinus	1.2.3			0.1		1.1.3			
čel.: Chamaeleonidae									
chameleon jemenský Chamaeleo calypttratus	1.0.2	0.18		0.4	0.14.1	1.0.1		II	

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	PLAZI (REPTILIA)								2019
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
čel.: Gekkonidae									
gekončík noční <i>Eublepharis macularius</i>	3.0					3.0			
čel.: Pygopodidae									
dvounožka ostroretá <i>Lialis burtonis</i>	0.0.1			0.0.1					
dvounožka obrovská <i>Lialis jicari</i>	0.0.1			0.0.1					
čel.: Scincidae									
egernie Stokesova <i>Egernia stokesii zellingi</i>	2.1.2		0.0.3	0.0.1	1.0	1.1.4			
dasie smaragdová <i>Dasia smaragdinum</i>			0.0.6			0.0.6			
<i>Egernia striolata</i>			2.2			2.2			
čel.: Lacertidae									
ještěrka zelená <i>Lacerta viridis</i>	3.1			1.0		2.1			
ještěrka paví <i>Timon pater</i>	0.0.5				0.0.5				
čel.: Teiidae									
teju červenavý <i>Tupinambis rufescens</i>	1.1					1.1		II	
dracena krokodýlovitá <i>Dracaena guianensis</i>	1.1					1.1		II	
čel.: Anguidae									
dvojazyčník haitský <i>Celestus warreni</i>	4.1			1.0		3.1			RDB
čel.: Helodermatidae									
korovec mexický <i>Heloderma horridum horridum</i>	1.0					1.0		II	EEP
čel.: Varanidae									
varan komodský <i>Varanus komodoensis</i>	1.0					1.0		I	EEP, ISB, R-DB

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	PLAZI (REPTILIA)							2019	
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
čel.: Boidae									
hroznýšovec kubánský Chilabothrus angulifer	1.0					1.0		II	ESB
krajta diamantová Morelia spilota variegata	1.1					1.1		II	
krajta královská Python regius	1.1					1.1		II	
hroznýšovec duhový Epicrates cenchria maurus	1.0					1.0		II	
anakonda velká Eunectes murinus	1.1					1.1		II	
krajta zelená Morelia viridis	1.1					1.1		II	
čel.: Colubridae									
užovka červená Pantherophis guttatus	0.0.1					0.0.1			
korálovka sedlatá Lampropeltis triangulum	0.0.2					0.0.2			
Pituophis catenifer deserticola	1.0					1.0			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	OBOJŽIVELNÍCI (AMPHIBIA)							2019	
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
řád: červoři (Gymnophiona)									
čel.: Typhlonectidae									
červorovec splývavý Typhlonectes natans	3.4.5					0.0.7			
řád: žáby (Anura)									
čel.: Pipidae									
pipa malá Pipa parva	0.0.6					0.0.7			
čel.: Pelodyadidae									
rosnice siná Pelodyas caerulea	0.0.1					0.0.2			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	RYBY (PISCES)							2019	
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
řád: jednoplicní (Ceratodontiformes)									
čel.: Ceratodontidae									
bahník australský Neoceratodus forsteri	0.0.2					0.0.2		II	
řád: mnohoploutví (Polypteriformes)									
čel.: Polypteridae									
bichir pruhoploutvý Polypterus ornatipinnis	0.0.1					0.0.1			
řád: ostnojazyční (Osteoglossiformes)									
čel.: Osteoglossidae									
baramundi malajský Scleropages formosus	0.0.1					0.0.1		I	RDB
baramundi australský Scleropages leichhardti	0.0.1					0.0.1			
arowana dvojvousá Osteoglossum bicirrhosum	0.0.1					0.0.1			
řád: holobřiší (Anguilliformes)									
čel.: Muraenidae									
muréna hvězdovitá Echidna nebulosa	0.0.1					0.0.1			
muréna sladkovodní Gymnothorax tile	0.0.9					0.0.10			
muréna zebrovaná Gymnomuraena zebra	0.0.1					0.0.10			
muréna sundská Gymnothorax polyuranodon	0.0.3					0.0.10			
muréna nosatá Rhinomuraena quaesita	1.0					0.0.15			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	RYBY (PISCES)							2019	
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
řád: máloostní (Cypriniformes)									
čel.: Balitoridae									
mřenka Petruichthys sp.	0.0.4					0.0.4			
čel.: Cyprinidae									
parmička Denisonova Puntius denisonii	0.0.6					0.0.6			RDB
parmoun siamský Crossocheilus siamensis	0.0.3					0.0.3			
čel.: Cobitidae									
sekavec příčnopásý Pangio kuhlii	0.0.5					0.0.5			
čel.: Cyprinidae									
kapr obecný - nishikigoi Cyprinus carpio	0.0.14					0.0.14			
čel.: Cobitidae									
sekavka pákistánská Botia lohachata	0.0.7					0.0.7			
čel.: Cyprinidae									
parmoun širokopruhý Crossocheilus oblongus	0.0.3					0.0.2			
řád: trnobříší (Characiformes)									
čel.: Characidae									
tetra Schomburgkova Myleus schomburgkii	0.0.5					0.0.5			
piaraktus plodožravý Piaractus brachypomus	0.0.5					0.0.5			
tetra diamantová Moenkhausia pittieri	0.0.13					0.0.13			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	RYBY (PISCES)							2019	
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
řád: sumci (Siluriformes)									
čel.: Loricariidae									
krunýřovec L129 H ypancistrus debilittera	0.0.1					0.0.1			
čel.: Mochokidae (Mochocidae)									
peřovec skalní Synodontis petricola	0.0.2					0.0.3			
čel.: Callichthyidae									
pancéřníček panda Corydoras panda	0.0.6					0.0.6			
pancéřníček šikmopruhý Corydoras melini	0.0.6					0.0.6			
čel.: Mochokidae (Mochocidae)									
peřovec čelnatý Synodontis frontosus	0.0.1					0.0.1			
čel.: Siluridae									
sumec sklovitý Kryptopterus bicirrhys	0.0.5					0.0.5			
čel.: Plotosidae									
tandan skvrnitý Tandanus tandanus	0.0.5					0.0.5			
čel.: Loricariidae									
glyptoper velkoploutvý Glyptoperichthys gibbiceps	0.0.4					0.0.4			
čel.: Callichthyidae									
pancéřníček drobný Corydoras nanus	0.0.2					0.0.2			
čel.: Aspredinidae									
širokohlavec bičooocasý Platystacus cotylephorus	0.0.1					0.0.1			
čel.: Mochokidae (Mochocidae)									
peřovec nilský Synodontis schall	0.0.2					0.0.2			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	RYBY (PISCES)							2019	
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
čel.: Loricariidae									
krunýřovec Ancistrus sp.	0.045					0.045			
čel.: Callichthyidae									
pancéřníček nazelenalý Corydoras concolor	0.0.7					0.0.7			
pancéřníček Schwartzův Corydoras schwartzi	0.0.16					0.0.16			
řád: nahohřbetí (Gymnotiformes)									
čel.: Apterontidae									
nožovka běločelá Apterontus albifrons	0.0.1					0.0.1			
nožovka tenkonosá Apterontus leptorhynchus	0.0.8					0.0.8			
řád: gavúni (Atheriniformes)									
čel.: Melanotaeniidae									
duhovka Wernerova Iriatherina weneri	0.0.30					0.0.10			
duhovka nádherná Melanotaenia splendida inornata	40.7					0.0.30			
duhovka Parkinsonova Melanotaenia parkinsoni	0.0.35					0.0.30			
Chilatherina fasciata	0.0.34					0.0.5			
čel.: Pseudomugilidae									
duhounek tečkoploutvý Pseudomugil gertrudae	0.0.7					0.0.7			
řád: halančíkovci (Cyprinodontiformes)									
čel.: Anablepidae									
halančík čtyřoký Anableps anableps	3.14					0.0.15			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	RYBY (PISCES)							2019	
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
čel.: Poeciliidae									
mečovka mexická <i>Xiphophorus hellerii</i>	0.0.5					0.0.5			
živorodka kolumbijská <i>Poecilia caucana</i>	0.0.222					0.0.249			
živorodka ostrotlamá - Black Molly <i>Poecilia spheonops</i>	0.0.10					0.0.10			
čel.: Goodeidae									
gudea motýlková <i>Ameca splendens</i>	2.1					0.0.3			
řád: ropušnicotvární (Scorpaeniformes)									
čel.: Tetraogonidae									
<i>Notemesthes robusta</i>	0.0.4					0.0.5			
čel.: Scorpaenidae									
perutýn ohnivý <i>Pterois volitans</i>	0.0.1					0.0.1			
perutýn zebrovní <i>Dendrochirus zebra</i>	0.0.1					0.0.1			
řád: ostnoploutví (Perciformes)									
čel.: Pseudochromidae									
sapínovec královský <i>Pictichromis paccagnellae</i>	0.0.1					0.0.1			
čel.: Plesiopidae									
oblohlav vysokoploutvý <i>Callopleiopsis altivelis</i>	0.0.2					0.0.2			
čel.: Centrarchidae									
slunečnice pestrá <i>Lepomis gibbosus</i>	0.0.1					0.0.1			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	RYBY (PISCES)						2019		
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
čel.: Apogonidae									
parmovec skvělý <i>Pterapogon kauderni</i>	0.0.16					0.0.16			RDB
parmovec příčnopruhý <i>Sphaeramia nematoptera</i>	0.0.10					0.0.10			
parmovec žlutopruhý <i>Ostorhinchus cyanosoma</i>	0.0.13					0.0.1			
parmovec vláknoploutvý <i>Zoramia leptacantha</i>	0.0.12					0.0.1			
čel.: Monodactylidae									
okatec stříbřitý <i>Monodactylus argenteus</i>	0.0.15					0.0.13			
čel.: Toxotidae									
stříkoun lapavý <i>Toxotes jaculatrix</i>	0.0.2					0.0.4			
stříkoun pětitrnný <i>Toxotes chatareus</i>	0.0.4					0.0.4			
čel.: Chaetodontidae									
zobec obecný <i>Chelmon rostratus</i>	0.0.4					0.0.4			
čel.: Pomacanthidae									
pomec <i>Genicanthus melanospilos</i>	0.0.1					0.0.1			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	RYBY (PISCES)						2019		
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
čel.: Cichlidae									
cichlidka Macmasterova <i>Apistogramma macmasteri</i>	1.0					0.0.3			
hřebenáč <i>Crenicichla regani</i>	1.1					0.0.2			
skalára amazonská <i>Pterophyllum scalare</i>	0.0.2					0.0.3			
kančík <i>Cichlasoma orinocense</i>	0.0.5					0.0.5			
perleťovka <i>Satanoperca daemon</i>	0.0.4					0.0.4			
kančík "Rotkeil" <i>Heros</i> sp.	0.0.7					0.0.9			
pestřenec tanganický <i>Neolamprologus brichardi</i>	0.0.2					0.0.10			
skalára vysoká <i>Pterophyllum altum</i>	0.0.5					0.0.7			
čel.: Pomacentridae									
klaun zdobený <i>Amphiprion percula</i>	0.1					0.0.1			
Klaun klínopruhý <i>Amphiprion bicinctus</i>	1.1					0.0.2			
klaun sametový <i>Premnas biaculeatus</i>	1.1					0.0.2			
klaun očkatý <i>Amphiprion ocellaris</i>	0.0.2					0.0.2			
čel.: Labridae									
kněžík žlutý <i>Halichoeres chrysus</i>	0.0.1					0.0.1			
kněžík velkozubý <i>Macropharyngodon bipartitus</i>	0.0.1					0.0.1			
pyskoun šestipruhý <i>Pseudocheilinus hexataenia</i>	0.0.1					0.0.1			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	RYBY (PISCES)						2019		
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
čel.: Blenniidae									
slizoun dvoubarevný <i>Ecsenius bicolor</i>	0.0.1					0.0.1			
slizoun vlajkopruhý <i>Meiacanthus grammistes</i>	0.0.1					0.0.1			
slizoun hřebínkatý <i>Scartella cristata</i>	0.0.4					0.0.4			
čel.: Gobiesocidae									
<i>Gobiesox punctulatus</i>	0.0.1					0.0.4			
čel.: Callionymidae									
vřeténka ozdobná <i>Synchiropus picturatus</i>	1.1					0.0.1			
vřeténka mandarínská <i>Synchiropus splendidus</i>	1.1					0.0.2			
čel.: Eleotrididae									
hlavačka stlačená <i>Hypseleotris compressa</i>	1.1					0.0.2			
<i>Ophieleotris aporos</i>	1.3					0.0.5			
čel.: Gobiidae									
lezec obojživelný <i>Periophthalmus barbarus</i>	2.1					0.0.3			
hlaváč oranžovoskvřnný <i>Valenciennea puellaris</i>	0.0.1					0.0.1			
hlaváč opásaný <i>Cryptocentrus cinctus</i>	0.0.1					0.0.1			
lezec <i>Periophthalmus</i> sp.	0.0.7					0.0.7			
hlaváč <i>Redigobius chrysosoma</i>	0.0.15					0.0.15			
čel.: Microdesmidae									
hlaváčovec zebra <i>Ptereleotris zebra</i>	0.0.2					0.0.2			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	RYBY (PISCES)						2019		
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
čel.: Scatophagidae									
kaložrout skvrnitý Scatophagus argus	0.0.19					0.0.14			
čel.: Siganidae									
králíčkovec dvojpruhý Siganus virgatus	0.0.1					0.0.1			
čel.: Acanthuridae									
bodlok pestrý Paracanthurus hepatus	0.0.3					0.0.2			
bodlok proužkovaný Acanthurus lineatus	0.0.1					0.0.1			
bodlok půvabný Naso elegans	0.0.1					0.0.1			
bodlok Vlamingův Naso vlamingii	0.0.1					0.0.1			
bodlok žlutý Zebrasoma flavescens	0.0.1					0.0.1			
bodlok fialový Zebrasoma xanthurum	0.0.1					0.0.1			
čel.: Belontiidae									
čichavec perleťový Trichopodus leerii	0.0.1					0.0.2			
řád: platýsi (Pleuronectiformes)									
čel.: Bothidae									
Bothus mancus	0.1					0.0.8			
řád: čtverzubci (Tetraodontiformes)									
čel.: Balistidae									
ostenec zlatolemý Xanthichthys auromarginatus	0.0.1					0.0.1			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	PARYBY (CHONDRICHTHYES)								2019
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
řád: malotlamci (Orectolobiformes)									
čel.: Ginglymostomatidae									
žralok krátkoocasý <i>Ginglymostoma brevicaudatum</i>	2.0					2.0			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	BEZOBRATLÍ (INVERTEBRATA)								2019
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
kmen: členovci (Arthropoda)									
třída: bezobratlí (Invertebrata)									
řád: brouci (Coleoptera)									
čel.: Lucanidae									
Rhyssonotus nebulosis	0.0.13					0.0.5			
třída: hmyz (Insecta)									
řád: brouci (Coleoptera)									
čel.: Scarabaeidae									
goliáš perlový Goliathus orientalis						0.0.5			
řád: strašilky (Phasmida)									
čel.: Bacteriidae									
strašilka australská Extatosoma tiaratum						0.0.3			
čel.: Phasmatidae									
strašilka ostruhatá Eurycantha calcarata						0.0.8			
čel.: Phylliidae									
lupenitka zelená Phyllium siccifolium	0.0.20					0.0.2			
řád: švábi (Blattaria)									
čel.: Blaberidae									
šváb smrtihlav Blaberus craniifer						0.0.20			
třída: koryši (Crustacea)									
řád: desetinožci (Decapoda)									
čel.: Atyidae									
krevetka molucká Atyopsis moluccensis	0.0.2					0.0.2			
čel.: Palaemonidae									
Macrobrachium rosenbergii	0.0.3					0.0.1			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	BEZOBRATLÍ (INVERTEBRATA)						2019		
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
čel.: Parastacidae									
rak <i>Cherax peknyi</i>	0.0.4					3.1.1			
čel.: Stenopodidae									
kreveta drsná <i>Stenopus hispidus</i>	0.0.3					1.1			
třída: mnohonožky (Diplopoda)									
řád: (Spirobolida)									
čel.: Rhinocrocidae									
mnohonožka <i>Anadenobolus monilicornis</i>						0.0.6			
řád: (Spirostreptida)									
čel.: Spirostreptidae									
mnohonožka <i>Seychelleptus seychellarum</i>						0.0.8			
třída: pavoukovci (Arachnida)									
řád: pavouci (Araneae)									
čel.: Theraphosidae									
sklípkan barevnochlupatý <i>Nhandu coloratovillosus</i>	0.1					0.1			
sklípkan královský <i>Poecilotheria regalis</i>	0.1					0.1			
sklípkan růžový <i>Grammostola rosea</i>	0.1					0.1			
sklípkan středoyucatanský <i>Brachypelma epicureanum</i>	0.1					0.1			
kmen: měkkýši (Mollusca)									
třída: plži (Gastropoda)									
řád: (Cephalaspidea)									
čel.: Aglajidae									
chelidonura <i>Chelidonura varians</i>						0.0.6			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	BEZOBRATLÍ (INVERTEBRATA)							2019	
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
řád: (Monotocardia)									
čel.: Buccinidae									
surmovka vražedná <i>Clea helena</i>	0.0.10					0.0.10			
čel.: Nassariidae									
vršatka <i>Nassarius</i> sp.	0.0.5					0.0.5			
řád: (Diotocardia)									
čel.: Neritidae									
zubovec pacifický <i>Neritina pulligera</i>	0.0.8					0.0.8			
čel.: Turbinidae									
donka šupinatá <i>Astraea caelata</i>	0.0.2					0.0.1			
donka vlnitá <i>Turbo fluctuosus</i>	0.0.1					0.0.1			
kmen: ostnokožci (Echinodermata)									
třída: hvězdice, hadice (Stelleroidea)									
řád: (Phrynophiurida)									
čel.: Asteroschematidae									
hadice olivovězelená <i>Ophiarachna incrassata</i>	0.0.1					0.0.1			
řád: (Ophiurida)									
čel.: Ophiocomidae									
hadice rifová <i>Ophicoma scolopendrina</i>	0.0.1					0.0.1			
čel.: Ophiuridae									
hadice <i>Ophiolepis superba</i>	0.0.1					0.0.1			
řád: (Valvatida)									
čel.: Oreasteridae									
hvězdice Linckova <i>Protoreaster linckii</i>	0.0.2					0.0.1			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	BEZOBRATLÍ (INVERTEBRATA)							2019	
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
třída: ježovky (Echinoidea)									
řád: (Diadematoida)									
čel.: Diadematidae									
ježovka Diadema savignyi	0.0.4					0.0.4			
řád: (Temnopleuroida)									
čel.: Temnopleuridae									
ježovka kulovitá Mespilia globulus	0.0.1					0.0.1			
čel.: Toxopneustidae									
Pseudoboletia indiana	0.0.3					0.0.3			
řád: ježovky (Echinoida)									
čel.: Echinometridae									
ježovka Mathaeova Echinometra mathaei	0.0.1					0.0.1			
kmen: žahavci (Cnidaria)									
třída: korálnatci (Anthozoa)									
řád: korálovníci (Corallimorpharia)									
čel.: Discosomatidae									
korálovník Rhodactis sp.	0.0.52					0.0.47			
korálovník Discosoma sp.						0.0.10			
řád: laločníci (Alcyonaria)									
čel.: Alcyoniidae									
laločnice Lobophytum sp.	0.0.1					0.0.1			
laločnice Sarcophyton sp.	0.0.1					0.0.1			
laločnice Sinularia sp.	0.0.12					0.0.13			
čel.: Xeniidae									
laločník Anthelia sp.	0.0.5					0.0.5			
laločník Xenia sp.	0.0.121					0.0.119			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	BEZOBRATLÍ (INVERTEBRATA)						2019		
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
řád: rohovitky (Gorgonaria)									
čel.: Gorgoniidae									
laločník Pinnigorgia sp.	0.0.15					0.0.7			
řád: sasankovci (Zoantharia)									
čel.: Zoanthidae									
sasankovec Isaurus sp.	0.0.1					0.0.1			
sasankovec Palythoa sp.	0.0.4					0.0.9			
sasankovec Zoanthus sp.	0.0.34					0.0.29			
sasankovec Protopalythoa sp.						0.0.14			
řád: sasanky (Actiniaria)									
čel.: Actiniidae									
sasanka čtyřbarevná Entacmaea quadricolor	0.0.3					0.0.5			
sasanka pohostinná Macroactyla doreensis	0.0.2					0.0.1			
čel.: Stoichactidae									
sasanka velkolepá Heteractis magnifica	0.0.1					0.0.1			
řád: stoloni (Stolonifera)									
čel.: Cornulariidae									
stolon Pachyclavularia violacea						0.0.8			
čel.: Tubiporidae									
varhanitka červená Tubipora musica	0.0.1					0.0.5			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	BEZOBRATLÍ (INVERTEBRATA)								2019
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
řád: větevníci (Scleractinia)									
čel.: Acroporidae									
montipóra Montipora confusa	0.0.4					0.0.1			
montipóra "red" Montipora sp.	0.0.1					0.0.21			
montipóra prstovitá Montipora digitata	0.0.2					0.0.29			
větevník Acropora tumida	0.0.1					0.0.11			
větevník Acropora sp.	0.0.10					0.0.4			
větevník Acropora yongei						0.0.12			
větevník proměnlivý Acropora valida	0.0.3					0.0.8			
větevník útlý Acropora tenuis	0.0.1					0.0.2			
čel.: Agariciidae									
houbovník Pachyseris sp.	0.0.3					0.0.4			
houbovník lupenitý Pavona decussata	0.0.5					0.0.16			RDB
čel.: Caryophylliidae									
turbinatka Plerogyra simplex	0.0.1					0.0.1			
turbinatka Euphyllia paraancora	0.0.2					0.0.7			RDB
turbinatka Euphyllia sp.	0.0.3					0.0.3			
turbinatka Euphyllia paradivisa						0.0.1			RDB
turbinatka Jardinova Catalaphyllia jardinei	0.0.2					0.0.2			RDB
turbinatka rozdělená Euphyllia divisa	0.0.16					0.0.7			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	BEZOBRATLÍ (INVERTEBRATA)						2019		
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
čel.: Dendrophylliidae									
dendrofyla Turbinaria sp.	0.0.1					0.0.15			
dendrofyla Tubastraea sp.	0.0.9					0.0.11			
dendrofyla vousatá Duncanopsammia axifuga	0.0.2					0.0.4			
čel.: Faviidae									
útesovník Favites sp.	0.0.2					0.0.1			
útesovník Caulastrea sp.	0.0.6					0.0.11			
útesovník bodavý Echinopora lamellosa	0.0.7					0.0.7			
útesovník pichlavý Hydnophora exesa	0.0.1					0.0.1			
útesovník rozvětvený Hydnophora rigida	0.0.1					0.0.5			
útesovník vidličnatý Caulastrea furcata						0.0.7			
čel.: Fungiidae									
houbovník Fungia sp.	0.0.8					0.0.14			
čel.: Mussidae									
riflovník lordhowensijský Acanthastrea lordhowensis	0.0.1					0.0.1			
čel.: Oculinidae									
okulína kuželovitá Galaxea fascicularis	0.0.1					0.0.2			

Seznam chovaných zvířat

List of Animal Kept

ZOO BRNO	BEZOBRATLÍ (INVERTEBRATA)							2019	
český název latinský název	1.1.2019	Narození Birth	Příchod* Arrival	Úhyn Death	Odchod** Departure	31.12.2019	Poznámka	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
čel.: Pocilloporidae									
pórovník bodlinatý Seriatopora hystrix	0.0.1					0.0.21			
pórovník členitý Pocillopora damicornis	0.0.2					0.0.9			
pórovník různotvarý Stylophora pistillata	0.0.5					0.0.20			
pórovník úhledný Seriatopora caliendrum	0.0.8					0.0.10			
čel.: Poritidae									
dírkovník Goniopora sp.	0.0.1					0.0.1			
dírkovník Alveopora sp.	0.0.3					0.0.3			

Veterinární péče

Veterinary Care

Veterinární, preventivní a léčebná péče probíhala, stejně jako v minulých letech, i v roce 2019 ve třech úrovních.

Preventivní péče spočívala v důsledné sanaci areálu i objektů expozic dle ročního plánu deratizace, dezinfekce a dezinsekce, průběžně i podle aktuální potřeby. Jarní, podzimní i průběžné parazitologické depistáže, prováděné ve spolupráci s Ústavem parazitologie Fakulty veterinárního lékařství (FVL VFU) prokázaly účinek antiparazitik použitých při plošném jarním a podzimním ošetření.

Tradičně velkou pozornost věnujeme účinku dehelmintizace u zeber z důvodu trvalého záchytu *Parascaris equorum*.), Bohužel došlo k rozšíření velmi odolného endoparazita *Trichuris* sp. jak vektory, tak pohybem personálu od výběhu losů evropských k sobům polárním, kozorožcům sibiřským, paovcím hřivnatým a jelenům sibiřským. V rámci úseku Parohatá zůstala ušetřena invazi *Trichuris* sp. pouze expozice jelenů milu. Tyto hlístice významně a dlouhodobě komplikují zdravotní stav i u pavíánů anubi a nově i u mar stepních. Prioritním nálezem byl trvalý průkaz dosud nepopsaných kokciidií u jezevců hnědých, importovaných do Zoo Brno z Indonésie. Očekávaný a četný byl výskyt eketo i endoparazitů u ježků ze záchranné stanice Zoo Brno v Jinačovicích (kryptosporidie, vrtejší, žaludeční hlístice, tasemnice, kapilárie, plicnivky, zákožky, klíšťata).

I v roce 2019 jsme uspořádali terénní cvičení domácích i zahraničních studentů VFU v zoologické zahradě pod vedením MVDr. Lady Hofmannové, které je cennou příležitostí k diskusi o aktuálních parazitologických problémech. Ústavu parazitologie FVL VFU patří naše velké poděkování za odbornou spolupráci a levnou pravidelnou i průběžnou depistáž.

Opatření v oblasti deratizace, dezinfekce a dezinsekce probíhala dle aktualizovaného plánu, který je nedílnou součástí materiálů potřebných k licenciaci zoologické zahrady. Výskyt divokých potkanů v roce 2019 jsme předpokládali podle ohledání terénu při expozici ledních medvědů. Objevené nory za byly preventivně opatřeny návnadou. K eliminaci škůdců jsme použili přípravky Patenrat

G a Hubex z atraktivněných lososovým olejem. V expozicích s rizikem roznesení návnady (Tropické království, Pavilón exotických ptáků, Tygří skály) se nám osvědčil přípravek Hubex ve voskových blocích umístěný v pro zájmová zvířata nepřístupných tvrdoplastových staničkách Rateko A. Tyto odolné, pro většinu zvířat nepřístupné staničky, se velice osvědčily pro venkovní použití.

K eliminaci ektoparazitů v Tropickém království a v Pavilonu opic jsme opět použili preparáty Neostomosan, Goliath gel. Desinsekce a použití terarijních UV lamp přispěly významně ke zlepšení stavu kůže u varana komodského. Opatření DDD realizujeme paralelně i v Záchranné stanici pro hendikepované živočichy v Jinačovicích.

Vybrané druhy zvířat jsme vakcinovali v květnu po dokončení plošné dehelmintizace. Psovitě a kočkovitě šelmy vakcinujeme proti všem nebezpečným infekcím vyjma infekční peritonitidy koček, velbloudovitě proti tetanu, koňovitě proti tetanu a chřipce, soby proti klostridiím, lachtany proti leptospiróze, králíky proti moru a myxomatóze.

Prohlídka mláďete velblouda dvouhrbého. / A vet check of a young Bactrian camel.

Veterinární péče

Veterinary Care

Kvalitu krmiv a vody k napájení kontrolujeme minimálně 2x ročně v kooperaci se Státním veterinárním ústavem (SVÚ) Olomouc a dalšími laboratořemi. Velkým přínosem při molekulární detekci mikroorganismů (patogenů) pro nás i zvířata představuje spolupráce s laboratoří veterinární molekulární diagnostiky Tilia a.s., která je zaměřená na kvantitativní pandetekci DNA, RNA virů, bakterií a hub. Většinu vyšetření provádíme u ptáků (papoušci, Parrot Plex 1, sovy západonilská horečka), abychom eliminovali zavlečení nebezpečných virů.

Dodržování zákona o veterinární péči a zákona na ochranu zvířat proti týrání kontrolovali v průběhu roku sedmkrát pracovníci Krajské veterinární správy pro Jihomoravský kraj. Kontroly kladly důraz na vedení dokumentace v souladu s legislativou EU, na pohodu zvířat v chovech i při přesunech (schválené přepravní prostředky). Mohu konstatovat, že nám stejně jako v minulém roce nebyly vytknuty závažnější nedostatky.

Léčebná péče soustředěná na kmenová zvířata se v mnoha případech neobešla bez distanční imobilizace. Ani v tomto roce jsme opět neměli k dispozici silné opiáty na bázi etorfinu. Se vzniklou situací se nadále vyrovnáváme použitím Zoletilu, koncentrovaného medetomidinu (10,20 a 30mg/ml), detomidinu, butorphanolu i klasické Hellabrunnské směsi.

Z celkového množství zákroků připadá na preventivní opatření a interní poruchy 60 % případů, naproti tomu na poruchy březosti, porodní a poporodní komplikace připadá pouze 10 % zákroků. Zbýlá procenta případů naplňují zákroky chirurgické včetně časté korekce paznehtů a kopyt (pavocce hřivnaté, kozorožci sibiřští, losi evropští, jaci a koně).

Ve spolupráci s MVDr. T. Husákovou jsme provedli v květnu významné množství kompletních vyšetření krve u lam při příležitosti imobilizace, za účelem stříhání vlny, korekce paznehtů. Získané poznatky, především o karenci vitamínů a minerálů, jsme využili při úpravě krmných dávek a programu prevence.

Dne 15. 11. 2019 došlo k porodu mrtvého mláděte u lvice konžské Kivu, pitva samičky neobjasnila příčinu úhynu. Situace se zopakovala 2. 12., u potravního samce hmotnosti 1286 g byl zdokumentován defekt komorového septa srdce. Následně přestala lvice přijímat potravu, došlo k významnému úbytku tělesné hmotnosti. Při první imobilizaci spojené s infúzní terapií, USG vyšetřením, odběrech vzorků krve došlo k vyzvracení žaludečního obsahu s příměsí krve. I po podání antagonisty trvalo probouzení 5 hodin, snad způsobeného podáním Apaurinu inj. (diazepam) pro zlepšení apetence. Další prognózu jsem stanovil jako špatnou a pro zmírnění bolesti instaloval transdermální analgetickou náplast.

Druhý den přijala lvice menší množství potravy. Dne 6. 12. jsme zopakovali imobilizaci, provedli gastrokopické vyšetření, infúzní terapii a odběr vzorků. Žaludeční sondou jsme instalovali antidepresivum Mirtazapin tbl., které u koček enormně zvyšuje apetenci. Mobilizace proběhla tentokrát standardně a k naší radosti začala Kivu přijímat potravu. Na základě vyšetření krve jsme zjistili, že příčinou obtíží a potratů byla infekce Toxoplasma gondii v chronickém a Encephalitozoon cuniculi v akutním stadiu onemocnění.

První imobilizace lvice Kivu. / The first immobilisation of the lioness
PHOTO: MICHAL VAŇÁČ

Veterinární péče

Veterinary Care

Veterinární servis zajišťoval denně soukromý veterinární lékař. V rámci úzké spolupráce s Ústavem ekologie a chorob volně žijících zvířat se na léčebné péči v Zoo Brno podílí prof. MVDr. Jiří Pikula, PhD., aby i v době nepřítomnosti kmenového pracovníka byla zajištěna plnohodnotná veterinární péče.

Vědeckovýzkumná a kulturně-propagační práce byla orientována především na přednáškovou činnost prováděnou ve prospěch dvou ústavů VFU. Jsem členem Oborové rady VFU pro choroby volně žijících zvířat, ptáků a malých savců, a proto jsem zasedal v komisích pro obhajobu dizertačních prací či v komisích pro vykonání státní doktorské zkoušky. Oponoval jsem odborné, dizertační práce i interní granty VFU.

U jezevců hnědých importovaných z Indonésie jsme se zachytili a popsali dosud neklasifikované kokcidie. Velkým úspěchem bylo přijetí článku *Eimeria melogale* n. sp. (Apicomplexa: Eimeriidae) in the Javan ferret-badger (*Melogale orientalis*) do prestižního *European Journal of Protistology*.

Praktická ukázka péče o zvířata v Zoo Brno, odborný výklad a přednáška pro německé studenty byly součástí programu výměny studentů mezi VFU Brno a Lipskou univerzitou.

Již jsme byli požádáni, aby tradičně dobře hodnocená akce proběhla i v dubnu 2020.

Veterinární prohlídka u mláděte jaguarundi. /

A medical check of a young jaguarundi.

PHOTO: MICHAL VAŇÁČ

MVDr. Stanislav Mazánek, Ph.D.,
veterinární lékař

Summary

As part of preventive care for the zoo, we refurbished the premises and the objects in the expositions in line with the annual plan of rodent control, disinfection, disinsection and according to the specific needs of the premises. Spring, autumn and parasitological screening were carried out in cooperation with the Institute of Parasitology, Faculty of Veterinary Medicine (FVL VFU) highlighted the effects of widespread spring and autumn treatment.

Traditionally, great attention is paid to the effect of dehelminthization in zebras due to the persistent capture of *Parascaris equorum*). Unfortunately, a very resistant endoparasite *Trichuris* sp. has spread both by vectors and by the movement of personnel from Eurasian elks to reindeers, Siberian ibex, Barbary sheep, and Siberian deer. Only the deer milu was spared the invasion of *Trichuris* sp. These nematodes significantly and in the long term have complicated the health of baboons anubi and newly of maras. The most important finding was a permanent demonstration of unknown coccidia in Javan ferret-badgers imported into the Brno Zoo from Indonesia. We have expected numerous occurrences of ecto and endoparasites in hedgehogs at the Brno zoo's Station for Handicapped Animals in Jinačovice (cryptosporidia, acanthocephalan, gastric nematodes, tapeworms, capillaries, angiostrongylus, itch mites, and ticks).

Measures concerning rodent control, disinfection, and disinsection were carried out according to an updated plan, which is an integral part of the materials needed for the licensing of the zoo. Of the total number of interventions, preventive measures and internal disorders account for 60% of cases, while pregnancy, birth and postnatal complications account for only 10% of interventions. The remaining percentages of cases include surgical interventions, including the frequent correction of hooves (Barbary sheep, Siberian ibex, Eurasian elk, yak, and horses).

On 15 November 2019, the Congo Lioness Kivu gave birth to a dead cub. The autopsy of the female did not explain the cause of death. The same happened on 2 December. An autopsy of an aborted male of 1286 g showed a ventricular septal defect. Subsequently, the lioness ceased to receive food, there was a significant weight loss. During the first immobilization involving an infusion therapy, USG examination, blood sampling, the gastric contents were mixed with blood. Even after the administration of the antagonist, the lioness' awakening lasted 5 hours, possibly due to the administration of Apaurin inj. (diazepam) that had to improve appetite. The prognosis was not promising, therefore I decided to administer a transdermal analgesic patch to ease the pain.

The next day the lioness ate a bit. On 6 December we did the immobilization again, performed a gastroscopic examination, infusion therapy, and sampling. With a stomach tube, we administered the antidepressant Mirtazapine tbl., which greatly increases appetite in cats. There were no problems during this mobilization. We were very delighted when Kivu began to eat. Based on blood tests we found that the cause of the problems and abortions was the chronic infection of *Toxoplasma gondii* and acute stage of the disease called *Encephalitozoon cuniculi*.

Javan ferret-badgers from Indonesia had unknown coccidia. A great success was the article *Eimeria melogale* n. Sp. (Apicomplexa: Eimeriidae) in the Javan ferret-badger (*Melogale orientalis*) accepted by the prestigious European Journal of Protistology.

Organizační úsek

Organization Department

Organizační úsek v roce 2019 i nadále koordinoval a metodicky řídil oblast organizačních vztahů brněnské zoologické zahrady.

Útvar vnitřních věcí zajišťoval chod podatelny včetně koordinace spisové služby a evidence interních i externích dokumentů.

Útvar mezinárodní spolupráce po rozsáhlých personálních změnách se stabilizoval a byl plně funkční. Zajišťoval rozvíjení spolupráce dle požadavků a potřeb organizace s Unií českých a slovenských zoologických zahrad (UCSZOO), Evropskou asociací zoologických zahrad a akvárií (EAZA), Euroasijskou regionální asociací zoo a akvárií (EARAZA), Světovou asociací zoologických zahrad a akvárií (WAZA) a vzdělávacími institucemi v oblasti zoologie.

Oblast personalistiky převzala kompletní agendu archivační služby. Útvar vnějších vztahů, tedy komunikace s veřejností a prezentace činnosti Zoo Brno a všech jejích aktivit, pracoval beze změn a byl plně funkční. Organizační úsek nadále vedl agendu ředitele organizace, do níž patří evidence a koordinace řešení úkolů uložených řediteli, plánování a organizace pracovních schůzek, kompletace podkladů k jednáním, organizování pracovních cest a zasedání včetně zajišťování letenek, ubytování, programu a vyúčtování.

Úsek také odpovídal za organizaci jednání a zasedání, za přípravu prezentací, za organizování zasedání Rady příspěvkové organizace Zoo Brno a za další náležitosti spojené s činností nejenom organizačního úseku, ale i celé organizace.

ÚTVAR MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Činnost útvaru spočívala především v koordinaci mezinárodní spolupráce. Pracovníci útvaru komunikovali s EAZA, WAZA, EEARAZA a se zoologickými zahradami v zahraničí, udržovali a navazovali nové kontakty ve světě a dohlíželi na plnění úkolů vyplývajících z členství Zoo Brno v mezinárodních organizacích. Organizovali návštěvy našich pracovníků v cizině i zahraničních odborníků v naší zoo a koordinovali koncepční záměry v oblasti chovu zvířat ve spolupráci s chovatelským úsekem.

PRACOVNÍ CESTY ŘEDITELE ZOO BRNO

Ředitel Zoo Brno se v průběhu roku 2019 pravidelně účastnil jednání pracovní skupiny k vyhláškám k zákonu na ochranu zvířat proti týrání zřízenou MZe ČR a jednání Ústřední komise pro ochranu zvířat (ÚKOZ), odborného poradního orgánu ministra zemědělství.

V únoru 2019 účastnil, jako viceprezident této organizace, zasedání prezidia EEARAZA v Zoo Moskva. Jednání ředitele Zoo Brno se týkalo především záchranných programů EEARAZA (jeřábů mandžuských a orlů východních).

Jarního zasedání ředitelů členských zoo EAZA (Directors' Days) v Jersey Zoo, se ředitel Zoo Brno zúčastnil koncem měsíce dubna. Na jednáních byla vyzvednuta důležitost projektů „ex situ“ a zejména projektů „in situ“ – úsilí o záchranu genetické variability světové fauny musí směřovat ke zlepšení kvalitativní stránky záchranných programů členských zoo.

V polovině měsíce května se v Jihočeské zoologické zahradě Hluboká nad Vltavou konala 33. valná hromada Unie českých a slovenských zoologických zahrad (UCSZOO).

Výroční konference EEARAZA se konala v červnu, a to pod záštitou Zoo Moskva. Ředitel brněnské zoo se zúčastnil jednání prezidia a plenárních zasedání zaměřených na projekty ochrany „ex situ“, ale také na chovy vzácných druhů zvířat a na edukační činnost.

Pravidelné setkání pracovníků českých, slovenských a polských zoologických zahrad se tentokrát konalo pod záštitou liberecké zoo. V bloku odborných přednášek byly představeny projekty Češi zachraňují zubry v Milovicích (následná exkurze 21. 6. 2019 v Milovicích), dále byly prezentovány různé možnosti marketingových a fundraisingových nástrojů v českých, slovenských a polských zoo. Dále pak byly prezentovány novinky a výsledky ochranné kampaně Evropské asociace zoo a akvárií (EAZA 2017-2019) zaměřené na ochranu zpěvných ptáků lesů jihovýchodní Asie – Silent Forest. S kole-

Organizační úsek

Organization Department

gy z českých, polských a slovenských zoo byly také řešeny možnosti další spolupráce. Převážně otázky možné výměny zvířat, předávání zkušeností při stavbách nových expozic a financování zahraničních projektů ochrany přírody.

V ruské Chitě se v září konala vědecká a praktická konference, jejíž hlavní téma bylo „Zoologické zahrady a současné trendy v digitálních technologiích: ruské a zahraniční zkušenosti“. Brněnská zoo na konferenci představila připravovaný projekt „Virtuální expedice“.

V září se také konala výroční konference EAZA ve španělské Valencii. Jednání, kterých se ředitel Zoo Brno se účastnil, byla zaměřena na projektů ochrany přírody „ex-situ“, kde EAZA úzce spolupracuje s IUCN, a dále pak na jednáních zaměřená na budování partnerství při ochraně přírody - Building partnerships for nature, kdy členské zoo by se měly stát katalyzátory pro tuto spolupráci.

Pro potřeby projektu Kura Kura se ředitel v říjnu účastnil jednání pro zajištění potřebných podkladů pro podání žádosti na Balai Konservasi Sumber Daya Alam (BKDSA) o prodloužení licence činnosti Rehabilitačního centra Kura Kura na ostrově Nusa Penida. Byly získány podpisy na listiny potřebné k žádosti o licenci, a to od starosty Toyapakehu a zástupce oblasti ostrova v městečku Ped. Svými podpisy tito představitelé místní politické reprezentace dali souhlas s provozem rehabilitačního centra na ostrově Nusa Penida.

Výroční konference Světové asociace zoologických zahrad a akvárií (WAZA) proběhla v listopadu v Zoo Buenos Aires v Argentině. Hlavní téma této světové konference „Together for Nature“ (Společně pro přírodu) bylo zaměřeno právě na Jižní Ameriku, protože tato oblast hraje klíčovou roli v ochraně celosvětové biodiverzity.

DALŠÍ AKTIVITY

Součástí činnosti útvaru je informování ředitele a jeho spolupracovníků o obsahu materiálů přicházejících ze zahraničních organizací, zejména EAZA, WAZA a EARA. Jsou z nich připravovány stručné

české synopse tak, aby pracovníci byli průběžně a nepřetržitě informováni o úkolech vyplývajících z našeho členství v těchto organizacích a o aktuálním dění v zoologických zahradách v Evropě a ve světě. Pracovníci útvaru pravidelně vyhodnocují, překládají a rozesílají pravidelné týdenní informační bulletiny.

Probíhalo i aktivní rozvíjení spolupráce v rámci organizací, jichž je Zoo Brno členem: WAZA (Světová asociace zoologických zahrad a akvárií; členem od roku 2000), EAZA (Evropská asociace zoologických zahrad a akvárií; členem od roku 1997), EARA (Euroasijská organizace zoologických zahrad a akvárií; členem od roku 2001), IZE (Mezinárodní asociace vzdělávacích pracovníků zoologických zahrad; členem od roku 1999), Species 360 (International Species Information System; členem od roku 1998) a UCSZOO (Unie českých a slovenských zoologických zahrad; členem od vzniku asociace v roce 1990).

ÚTVAR VNĚJŠÍCH VZTAHŮ

Prezentace činnosti Zoo Brno a všech jejích aktivit se v oblasti vnějších vztahů uskutečňovala prostřednictvím tiskových konferencí, tiskových zpráv a aktualit, webové prezentace Zoo Brno, komunikací na sociálních sítích a newsletteru.

V roce 2019 se v Zoo Brno konalo celkem šest tiskových konferencí a novinářům bylo poskytnuto 34 tiskových zpráv. Na oficiální internetové prezentaci na webu www.zoobrna.cz bylo v sekci Aktuality publikováno celkem 48 článků a informací o dění a akcích v Zoo Brno. Za rok 2019 zaznamenal web brněnské zoo 615 277 návštěv od 279 626 uživatelů. Zobrazeno bylo 1 929 050 stránek. Největší návštěvnost měla kromě úvodní stránky sekce Přímé přenosy.

K 1. 1. 2019 bylo fanouškem Zoo Brno na Facebooku 29 042 lidí, k 31. 12. 2019 jich bylo 30 448, což znamenalo nárůst 1 406 fanoušků. Statusem s největším dosahem byl příspěvek o 3D malbě ledních medvědů z 25. 4. 2019 (75 862 oslovených lidí, 128 sdílení).

Organizační úsek

Organization Department

Na začátku roku 2019 měl účet Zoo Brno na Twitteru 753 sledujících, k 31. 12. 2019 jich bylo 903. Na Instagramu jich bylo k 1. 1. 2018 celkem 5 704, k 31. 12. 2019 pak 8 592. Příznivcům Zoo Brno posíláme newsletter s novinkami, chystanými projekty a akcemi. V roce 2019 jsme poslali 11 těchto zpravodajů.

ÚTVAR PERSONÁLNÍ

Dílčí organizační a personální změny byly realizovány v rámci naplňování strategických cílů:

Rozvoj podnikové kultury

Posílení podnikové kultury je orientováno na následující oblasti.

Interpersonální vztahy – proběhly úsekové a firemní schůze všech zaměstnanců. Za účelem zlepšení interpersonálních vztahů byl realizován cyklus tří jednodenních seminářů pro vedoucí manažery, zaměřený na rozvoj vedení komunikace, komunikačních technik (asertivita, konflikt), schopnosti motivace a hodnocení podřízených.

Informovanosti zaměstnanců o dění v zoo bylo podporováno využitím elektronické komunikace a webových stránek organizace.

Rozvoj potenciálu zaměstnanců byl realizován prostřednictvím jejich vzdělávání.

Dynamika organizační struktury

Proběhlo hodnocení účinnosti změn organizační struktury po dvou etapové implementaci rozvoje činnosti organizace v uplynulých dvou letech zaměřené na změny zejména:

- Činnosti obchodního úseku v souvislosti se zajišťováním rozšířené nabídky zážitkových programů, služeb občerstvení, zprovozněním dalšího vstupu do zoo z Kníniček a nového provozu výukových programů prostřednictvím virtuální reality v pronajatých prostorách v objektu Radnická 6 a Radnická 8, Brno-střed – Brno-město.

- Poradní orgány ředitele:

Rada příspěvkové organizace – zřízená z rozhodnutí Magistrátu města Brna

Komise:

1. Investiční
2. Sociální
3. Škodní
4. Likvidační
5. Individuální dobrovolnické činnosti

- Zajištění organizace a vedení centrální předarchivační péče o dokumentaci zoo, včetně evidence dokumentace rozvinuté personální správy.

Na základě výsledků hodnocení v závěru roku 2019 a provozních potřeb jednotlivých úseků organizace byla zahájena příprava dílčích změn organizačního řádu v následujícím roce 2020. V důsledku toho, po předchozím projednání s oběma odborovými organizacemi působících u zaměstnavatele, bylo rozhodnuto o organizační změně za účelem zvýšení efektivnosti práce. K 1. 1. 2020 byl zrušen útvar občerstvení a čtyři pracovní místa - 1 x vedoucí útvaru občerstvení a 3 x prodavač občerstvení.

Integrace individuálního dobrovolnictví do organizačních procesů

Individuální dobrovolnická činnost je po šestiletém působení plně integrována do procesů organizace. Má mírně vzrůstající trend. V květnu proběhlo tradiční setkání managementu zoo s dobrovolníky a supervize dobrovolnické činnosti. S 22 novými zájemci byly smlouvy sepsovány průběžně. Současný počet smluvních dobrovolníků se pohybuje kolem 90 osob. V roce 2019 z nich bylo 47 aktivních, 10 se zapojilo do činnosti víc jak 100 hod. Celkem bylo zrealizováno 2 382 hodin dobrovolnické činnosti:

Organizační úsek

Organization Department

Vzdělávání zaměstnanců

Vzdělávání bylo zajišťováno dle profesního zaměření zaměstnanců. Zúčastnili se odborných školení a seminářů organizovaných jako:

• Skupinové - periodická a rozšiřující

- 1) Vedoucí manažeři: cyklus seminářů rozvoje vedení komunikace, komunikačních technik (asertivita, konflikt), schopnosti motivace a hodnocení podřízených.
- 2) Školení řidičů, školení BOZP obsluhy stavebních strojů, strojírníky stavebních mechanismů – pro úsek technický
- 3) Všichni zaměstnanci: Periodické školení BOZP a PO - prosinec.

• Individuální - odborná a profesní

- 1) Vedoucí manažeři: celostátní konference pro ředitele škol a školských zařízení.
- 2) Zaměstnanci úseku stanice zájmových činností: semináře „Nebojte se šablon“, „O strašidlech a čarování s hudbou a pohybem“, „Děti rádi experimentují“, „Tvoření v zahradě a zahradou“, „Kurz zdravotník zotavovacích akcí“, veletrh EVVO „Bez vody to nejde“, semináře „Enviromentální provoz domácnosti a institucí“, „Žijí tady s námi“, „Dárčky bez nakupování“, „A není to náhodou práce“, „Osobnostně – sociální výchova“, Sebepoznání pro pedagogické pracovníky“, valná hromada střediska ekologické výchovy Pavučinka.
- 3) Zaměstnanci chovatelského úseku: školení „Zdravotní problematika velbloudovitých“, konference „Zoologické dny“, certifikace dopravců zvířat, certifikace odborné způsobilosti osoby odpovědné o péči o handicapovaná zvířata“.
- 4) Zaměstnanci ekonomického úseku: školení „Roční zúčtování daně za rok 2018“, workshop „Zjednodušený průchod v NEN“, seminář „Změny v účetnictví a daních u příspěvkové organizace 2019“, školení „Účetnictví pro příspěvkové organizace“, „Kontrola účetnictví – Helios Orange“, „Daň z přidané hodnoty“.
- 5) Zaměstnanci technického úseku: seminář „Výsadba stromů, povýsadbové a dokončovací práce“, seminář „Nové znění vodního zákona“, seminář „Dny zahraní a krajinářské tvorby“, přezkoušení svářeče.

6) Zaměstnanci organizačního úseku: seminář „Vybrané problémy zákoníku práce (včetně novely ZP 2019) aneb praktické právní minimum pro personalisty“, online kurz „Webinář, základy práce ve spis. službě Helios eObec“, konference „Personalistika, právo a vzdělávání ve veřejné správě“.

7) Vstupní školení BOZP a PO – nově nastupujících zaměstnanců.

• Individuální - rozšiřující kvalifikaci - organizované zaměstnancem

Dohody o zvýšení kvalifikace:

- 1) Funkční studium pro ředitele škol a školských zařízení I. ročník – 2 zaměstnanci úseku stanice zájmových činností
- 2) Studium k výkonu specializovaných činností v oblasti environmentální výchovy - 1 zaměstnanec úseku stanice zájmových činností, bylo úspěšně ukončeno v srpnu 2019

Personální obsazení

Ke konci roku 2019 je fyzický počet kmenových zaměstnanců 106 stejný ve srovnání ke stavu k 31. 12. 2018.

Organizační úsek

Organization Department

RADA PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ZOO BRNO

Rada města Brna (dále jen RMB) na své schůzi R8/003, konané 5. listopadu 2018 navrhla řediteli Zoo Brno jmenovat členy nové Rady příspěvkové organizace Zoo Brno (dále jen RPO Zoo Brno), a to na základě Zásad vztahu orgánů statutárního města Brna k příspěvkovým organizacím, příloha č. 1 Vzor působnosti Rady příspěvkové organizace.

V roce 2019 RPO Zoo Brno zasedala třikrát (26.3.2019, 20.6.2019 a 21.11.2019), všechna zasedání se uskutečnila v Zoo Brno. Předsedou byl jmenován pan Jiří Morávek, místopředsedkyní pak PhDr. Marie Klusová. Hlavním tématem prvního zasedání bylo se-

známení členů rady s dokumenty pro řízení Zoo Brno - Generel rozvoje Zoo Brno, Strategie rozvoje Zoo Brno, Zřizovací listina Zoo Brno, Organizačním řádem Zoo Brno a Zřizovací listina a Jednacím řádem RPO Zoo Brno. Dále pak proběhlo projednání roční závěrky a výroční zprávy Zoo Brno za rok 2018. Při druhém zasedání se členové RPO Zoo Brno seznámili – a to formou exkurze, s problematikou související se stavební činností zoo. Při závěrečném, třetím zasedání, byl předložen členům RPO Zoo Brno návrh rozpočtu na rok 2020 a předběžné zhodnocení návštěvnické sezóny a monitoring médií v roce 2019. Předseda RPO Zoo Brno, Jiří Morávek, pak navrhl termín 1. zasedání RPO v roce 2020 na březen, až budou známy všechny výstupy z roku 2019.

Summary

The public relations activities of Brno Zoo were presented via press conferences, press releases and news items, the Brno Zoo website, social networking sites and newsletters. We held 6 press conferences at Brno Zoo in 2019 and provided journalists 34 press releases. On our official website, www.zoobrnno.cz, we have published 48 articles and information about events at the zoo in the News section. In 2019, our website recorded 615,277 visits from 279,626 users, and 1,929,050 pages were displayed.

This included traffic from the homepage of the Direct Broadcast section. On 1 January 2019, Brno Zoo had 29,042 followers on Facebook, and on 31 December 2018, this number had increased to 30,448, an increase of 1,406 followers. The Brno Zoo account on Twitter had 753 followers at the beginning of the year and 903 recorded on 31 December 2019. On Instagram, we had 5,704 followers on 1 January 2019, and on 31 December 2019, we had 8,592. We send a newsletter to the supporters of Brno Zoo informing them of zoo news, upcoming projects and events. In 2019, we sent 11 newsletters.

Obchodní úsek

Sales Department

Pod obchodní úsek patří útvar marketingu, útvar služeb návštěvníkům, útvar občerstvení, specialista pro obchod a útvar virtuální zoo. Útvar marketingu má na starosti propagaci zoologické zahrady, pořádání akcí pro veřejnost i propagační akce mimo areál zoo. Útvar služeb návštěvníků zajišťuje provoz vstupních pokladen, centra služeb, prodej suvenýrů, provoz trampolínového centra a dalších doplň-

kových služeb pro návštěvníky. Útvar občerstvení zajišťuje provoz stánku s občerstvením Afrika. Specialista pro obchod má na starosti adopce, veřejné sbírky, prodej zážitkových programů a pronájem prostor zoo. Útvar virtuální zoo zajišťuje provoz v znovunabytých prostorech v ulici Radnická, kde Zoo Brno vybudovala jedinečný projekt Virtuální expedice.

Akce pro veřejnost

Programmes for our Visitors

Novoroční komentované krmení

Také v první sváteční den nového roku připravila Zoo Brno komentovaná krmení. Rok 2019 tak mohli návštěvníci přivítat na Mniší hoře ve společnosti oblíbených zvířat.

Valentýn v zoo

Ve čtvrtek 14. února brněnská zoo patřila všem zamilovaným! Každý pár, který přišel do Zoo Brno, obdržel na pokladně sladkou odměnu. Byly připraveny dvě soutěže. Pro pravidelné návštěvníky nebyl problém odpovědět na soutěžní otázky, pro ostatní bylo výhodou, pokud se zúčastnili valentýnských komentovaných setkání. Druhá soutěž se týkala valentýnské fotostěny. Stačilo se u ní vyfotit, snímek nahrát na Instagram, přidat hashtag #valentynvzoo a označení @zoobrna a čekat, zda se na vás usměje štěstí.

Mezinárodní den ledních medvědů

26. 2. 2019 si Zoo Brno si připomněla den, který na celém světě připadá ledním medvědům. Návštěvníci si mohli vyzkoušet své znalosti o těchto krásných šelmách na zábavné stezce. V sále správní budovy měli možnost shlédnout promítání dokumentů, ve kterém hlavní roli hráli samozřejmě lední medvědi.

Vítání jara

Jaro jsme v Zoo Brno přivítali v sobotu 23. března. Pro naše návštěvníky jsme v areálu zoo připravili řadu atrakcí jako například malování na obličej, jarní dílničky, soutěžní vědomostní stezku, výroby butonů a samozřejmě speciální komentovaná krmení.

Akce Vítání jara se tradičně uskutečnila v březnu. /
The Welcoming Spring event traditionally took place in March.
PHOTO: MICHAL VAŇÁČ

Akce pro veřejnost

Programmes for our Visitors

Velikonoce v Zoo

Velikonoce byly v Zoo Brno opravdu pestré. Pro rodiče s dětmi jsme na celé Velikonoce od 19. 4. - 22. 4. 2019 připravili bohatý doprovodný program, kreativní dílničky, ukázky řemesel, vědomostní soutěže a samozřejmě malování kraslic. Velikonoční pondělí patřilo hledání vajíček (v areálu zahrady jsme ukryly 1000 vajíček a kdo nám aspoň jedno z nich přinesl, dostal odměnu). Mezi nejzajímavější atrakce patřily ukázky stříhání ovcí a prohlídka stájí v Dětské zoo.

O Velikonocích nechyběl ani enrichment pro zvířata.
/ At Easter, there was also an enrichment for animals.

PHOTO: MICHAL VAŇÁČ

Čarozoo

Na 28. 4. 2019 jsme připravili program pro rodiče s dětmi: Velká čarodějnická hra, čarodějnice masky, malování na obličej a opékání špekáčků.

Den želv

Sobota 25. 5. 2019 byla věnovaná tématu ochrany želv a životního prostředí: želví stezka, ukázka druhů želv a správné péče o želvy, prezentace záchranného programu Kura Kura, tvořivá dílnička, fotostěna, hra Zachraň si svou želvu, malování na obličej, promítání dokumentu Kura Kura a instagramová soutěž Želvstagram.

Dětský den v zoo anebo Dospělí baví děti

Dne 1. 6. 2019 proběhla tato akce ve spolupráci s nadací Velvet Smile: komentovaná krmení, divadelní vystoupení, soutěže pro děti.

Dětský den se uskutečnil ve spolupráci s charitativní organizací Velvet Smile a vystoupil na něm například VUS Ondráš. / Children's Day was held in co-operation with a charity organization Velvet Smile. It hosted, for example, VUS Ondráš.

PHOTO: MICHAL VAŇÁČ

Noc snů

Dne 7. 6. 2018 se uskutečnila akce pro tělesně a duševně handicapované děti – program po celé zahradě. Divadelní, hudební a taneční vystoupení na pódiu.

Den adoptivních rodičů

Dne 31. 8. 2019 se konala tradiční akce pro všechny příznivce brněnské zoo. Příspěvatelé na chov některého ze zvířat v Zoo Brno, měli vstup zdarma! Celý program si užili také všichni návštěvníci, kteří poslední srpnovou sobotu na Mniší horu přišli (opékání špekáčků, jízdy na ponících, dílničky pro děti, nebo speciální komentovaná setkání se zvířaty). Celý program, který nesl název „Indiáni v zoo“ doplňovala po celý den vystoupení indiánské skupiny bubeníků a tanečníků.

Akce pro veřejnost

Programmes for our Visitors

Na konci srpna jsme poděkovali všem adoptivním rodičům. / At the end of August, we thanked all our adoptive parents.

PHOTO: EDUARD STUHLÍK

Svátek dýní aneb Halloween v Zoo Brno

Dne 26. 10. 2019 jsme pro návštěvníky připravili 500 dýní zdarma k vydlabávání. Se svými výtvary se pak mohli zapojit do soutěže o nejhezčí dýni. Pro děti jsme připravili „kouzelný les“ se spoustou soutěží a žongléřským workshopem. Program pokračoval vystoupením kouzelníka, vyhodnocením soutěže o nej dýni a finále obstarala světelná a ohňová show.

Rozsvícení vánočního stromu

První prosincovou neděli jsme rozsvítili na tradičním místě u expozice Beringia vánoční strom. Připravili jsme bohatý adventní program: výtvarné dílničky pro děti, koncert, lidové tance a samozřejmě také setkání se zvířaty.

Součástí halloween-ského programu byla i ohňová show. / The fire show was part of the Halloween program.

PHOTO: EDUARD STUHLÍK

Akce pro veřejnost

Programmes for our Visitors

AKTIVITY MIMO AREÁL ZOO

Veletrh Go a Regiontour

Od 18. 1. do 21. 1. 2019 probíhala prezentace Zoo Brno, zážitkových programů, záchranných programů a vzdělávacích aktivit. Téma zaměřeno na ochranu přirozeného prostředí medvědů ledních: ledová socha upozorňující kreativní formou na odtávání ledovců, 3D brýle s filmem o biotopu Arktidy, ukázka chlupů medvěda ledního pod mikroskopem, maskot v kostýmu medvěda ledního – rozdávání letáků.

MENDELU

Dne 13. 4. 2019 účast na Jarmarku století – prezentace Zoo Brno na výroční akci 100 let univerzity.

Akce MUNI 100

Dne 15. 6. 2019 prezentace Zoo Brno na akci k výročí 100 let univerzity na BVV. Vytvoření expozice „studentus masarykianus“.

Na oslavě 100 let MUNI na BVV nechyběly brýle pro virtuální realitu. / At the celebration of 100 years of MUNI at BVV, there were virtual reality glasses.

PHOTO: MICHAL VAŇAČ

Ukradená divočina

Výstava v Radnické ulici, od 2. 5. 2019. Cílem výstavy je upozornit, že odpovědnost za ohrožené druhy fauny a flóry může mít každý z nás.

Dětský den na brněnském letišti – 26. 5. 2019

- akce pro rodiny s dětmi: prezentace Zoo Brno, vzdělávacích aktivit a záchranných programů, ukázka kontaktních zvířat, vědomostní kvíz o ceny, omalovánky pro děti, 3D brýle s krátkým filmem na téma ochrany přírody

Dobrý den v Bystřci

Dne 8. 6. 2019, soutěže a hry pro děti i dospělé.

Mikulovské ozvěny 59. Zlín film festivalu

Dne 9. 6. 2019, spolupráce na doprovodném programu festivalu, prezentace záchranných programů Zoo Brno, vzdělávací aktivity pro děti.

Na veletrh Regiontour jsme přivezli ledovou sochu upozorňující kreativní formou na odtávání ledovců. / We brought an ice sculpture to Regiontour to draw attention to the glaciers melting.

PHOTO: MICHAL VAŇAČ

Cílem výstavy Ukradená divočina bylo upozornit, že odpovědnost za ohrožené druhy fauny a flóry může mít každý z nás. / The exhibition aimed to raise our awareness and show us how each of us can take responsibility for endangered species of fauna and flora.

PHOTO: MICHAL VAŇAČ

Akce pro veřejnost

Programmes for our Visitors

SLUŽBY NÁVŠTĚVNÍKŮM

Návštěvnickou sezónu zahájila v březnu akce „Vítání jara“. Velmi silná návštěvnost byla po celé velikonoční svátky, v jejich průběhu nás navštívilo 21 476 osob. Velikonoční pondělí byl den s nejvyšší návštěvností v roce 2019 – 6 046 osob, tento den je obrovský zájem o hledání velikonočních vajíček, kterých v areálu každoročně ukryjeme 1000 ks.

V průběhu celého roku pak následovala celá řada dalších akcí pro veřejnost – např. Čarozoo, Den přírodních věd, Den dětí, Den pro seniory, oslavy světových dní různých druhů zvířat, křtiny, speciální komentovaná krmení, Halloween atd.

Od velikonočních svátků jsme uvedli již podruhé do provozu i sezónní pokladnu (včetně odstavných ploch pro vozidla), která částečně odlehčila provoz hlavního vstupu, prošlo jí do konce září téměř 29 000 osob.

Velkou každoroční akcí je též tzv. Noc snů, celosvětová akce ve prospěch zdravotně znevýhodněných, chronicky nemocných a opuštěných dětí. Akce probíhá vždy první pátek v červnu, je pouze pro pozvané, kterých je okolo 2 500. U nás letos proběhl již 15. ročník.

Přínosem byla práce dvou animátorek, které zajišťují workshopy, teambuildingy, průvodcovské služby, zážitkové programy, komentovaná setkání atd.

Z důvodu rozšíření a zpestření služeb pro návštěvníky jsme i v roce 2019 uzavřeli sezónní nájemní smlouvy – celkem 14 smluv (např. s výrobou langosů, trdelníků, cukrové vaty, amerických koblížků, speciální kávou, provoz dětské nafukovací skluzavky, kovářská dílna, výroba fotodárků, dětský bagr). V Centru služeb jsme umístili nově automat na kávu a terasu v 1. patře vybavili novým ratanovým nábytkem. Firma Coca cola a.s. vyměnila v areálu staré nápojové automaty za moderní verze. V areálu jsme aktualizovali naváděcí a orientační systém (šipky a mapy).

Zvýšili jsme počet odpočinkových míst nákupem dalších skládacích lehátek a slunečníků. V průběhu sezóny bylo otevřené centrum „Lanáček“ (nájem-

ce), zoo provozovala trampolínové centrum a celoročně byl v provozu ponydrom.

Oblíbenou formou platby vstupného je využití benefičních poukázek od zaměstnavatelů, přijímáme je zatím pouze v papírové podobě (probíhají jednání o akceptaci karet) - SODEXO, EDENRED, UP ČR. Od roku 2012 umožňujeme návštěvníkům vstupné zaplatit platební kartou, tento typ úhrady již dosáhl více než 30 % z celkové vybrané částky.

Od roku 2004 prodáváme v rámci spolupráce s DPMB a.s. tzv. pojízdné vstupenky (zoo + plavba parníkem) - v roce 2019 využilo tento typ vstupenky 3 434 osob.

Nabídku upomínkových předmětů jsme i v tomto roce rozšířily např. o butony, magnety, trička, plátěné tašky, vše s novými motivy naší zoo. Vydali jsme nového Průvodce Zoo Brno.

V prosinci jsme nainstalovali fotopoint – dřevěnou sochu klokana.

Celou sezónu (až do konce října) zoo zajišťovala jízdy vláčkem-tržba 929 840,- Kč, vláček využilo 24 938 dětí, 34 023 dospělých.

A nyní další čísla:

Návštěvnost k 31.12.2019 – v samotné zoo 304 269 osob, s pracovištěm na Radnické a SEV Hlídce 331 298 osob.

Měsíc s nejvyšší návštěvností:

srpen 2019 - 54 777 osob

Měsíc s nejnižší návštěvností:

leden 2019 - 7 205 osob

Den s nejvyšší návštěvností:

6046 osob – 22. 4. 2019 (Velikonoční pondělí)

Den s nejnižší návštěvností:

6 osob – 28. 1. 2019

Prodáno 818 ks 5vstupových a 10vstupových permanentek přenosných v různých kategoriích.

Na nepřenosné permanentky bylo evidováno 4 887 vstupů.

Turnikety projelo k 31. 12. 2019

19 662 kočárků a prošlo 4 586 psů.

Tržby za prodej upomínkových předmětů činily v MC 4 667 810,- Kč.

Akce pro veřejnost

Programmes for our Visitors

Speciální zimní komentované krmení u rosomáků.

/ Special winter commented feeding for wolverines.

PHOTO: MICHAL VAŇÁČ

V roce 2019 jsme poprvé oslavili Mezinárodní den manulů. / In 2019, we celebrated International Pallas's Cat Day for the first time.

PHOTO: MICHAL VAŇÁČ

Adopce

Zájem veřejnosti o poskytnutí pomoci zoologické zahradě se realizuje prostřednictvím finančních i věcných darů. Souhrn finančních darů od adoptivních rodičů a sponzorů za rok 2019 činil 1 453 406 Kč.

Veřejné sbírky

Kura Kura – želvy v ohrožení

Brněnská zoo se podílí na záchraně želv společně s indonéskou nadací Yayasan Kura-Kura Nusa Penida. Dárci v roce 2019 přispěli na projekt částkou 26 759 Kč.

Zastupitelstvo města Brna schválilo 12. 4. 2016 zapojení statutárního města Brna do mezinárodního systému podpory projektů na záchranu ohrožených druhů zvířat a rostlin ve volné přírodě, známého pod názvem Koruna ze vstupu. Město tak poskytuje ze vstupného každého návštěvníka Zoo Brno jednu korunu na speciální účet, který slouží výhradně k financování projektů na záchranu zmíněných druhů. Z návštěvnosti Zoo Brno v roce 2018 byl odvozen dar nadaci Yayasan Kura Kura Nusa Penida ve výši 330 118 Kč. O tuto částku byl pak snížen neinvestiční příspěvek města zoologické zahradě pro rok 2019.

Pomoc chovu ohrožených druhů zvířat

Veřejná sbírka zaměřená na pomoc chovu ohrožených druhů zvířat v Zoo Brno byla zahájena 1. 3. 2013 a úspěšně pokračuje i nadále. V roce 2019 veřejnost darovala na sbírku celkem 13 070 Kč. Nejvíce finančních prostředků bylo získáno formou dárcovských SMS (DMS). Ze sbírky se v roce 2019 vyčerpalo 122 971 Kč, za tuto finanční částku byly pořízeny enrichmentové prvky pro zvířata, jezírko-vý vysavač a speciální přepravní bedna pro jeřába mandžuského.

Mezinárodní program záchrany orla východního a mezinárodní repatriční program pro dva druhy jeřábů na Dálném východě

V roce 2019 pokračovaly také veřejné sbírky zaměřené na dva mezinárodní ochranné projekty – záchranu orla kamčatského a repatriaci jeřábů mandžuského a daurského. V roce 2019 dárci přispěli na záchranu orla kamčatského částkou 11 502 Kč. Na repatriaci jeřábů veřejnost darovala 7 865 Kč.

Akce pro veřejnost

Programmes for our Visitors

Zážitkové programy

Již několikátým rokem Zoo Brno nabízí zážitkové programy Ošetřovatel šelem a Ošetřovatel kopytníků. Cílem programů je poskytnout možnost bližšího pohledu do chodu zoo. Přímý kontakt se zvířaty umocní i rozhovory s chovateli, od nichž se dozvědí zajímavosti spojené s chovem i provozem zoologické zahrady. V roce 2019 Zoo Brno prodala 23 zážitkových programů – Ošetřovatel, 26 zážitků bylo realizováno prostřednictvím agentur a další 3 zážitky si lidé zakoupili přes e-shop města Brna na portálu Brno iD. Celkově bylo tedy zakoupeno 52 zážitkových programů Ošetřovatel z toho si variantu Ošetřovatel šelem zakoupilo 37 zájemců, variantu Ošetřovatel kopytníků zakoupilo 15 zájemců.

Mezi dalšími programy, které Zoo Brno nabízí je u návštěvníků oblíbené Setkání se zvířaty. To je nabízeno ve dvou variantách – zimní setkání a letní setkání. Program nabízel v letním období možnost setkat se s bizonem, surikatou nebo nosálem červeným. V zimním období se jednalo o setkání s nestorem kea, varanem komodským a pásovcem štetinatým. Zážitkové programy Setkání se zvířaty si v roce 2019 zakoupilo 38 zájemců. Od roku 2018 je v nabídce zážitkových programů také Rozlučka

se svobodou, program je nabízen nastávajícím nevěstám a jejich kamarádkám, které chtějí zažít nezapomenutelné chvíle v zoologické zahradě. Také byla inovována Prohlídka zoo s průvodcem, zájemci o prohlídku si mohou zvolit prohlídku horního, dolního úseku nebo celodenní prohlídku po celé zoologické zahradě. Rozlučku se svobodou zakoupili tři zájemci. Prohlídka zoo s průvodcem byla zakoupena dvakrát, v obou případech si zájemci zvolili variantu horního úseku. Inovací prošel i zážitkový program Narozeninová oslava, která je určena pro děti od 6 do 10 let. Celkem osm dětí oslavilo v roce 2019 se svými kamarády v Zoo Brno své narozeniny.

Do nabídky zážitkových programů přibýly v roce 2019 dva nové, jsou to Relax se zvířaty a Procházka s alpakou. Relax se zvířaty je vhodný především pro zájemce o správný chov domácího mazlíčka. Program se stal velice oblíbeným hlavně u dětských návštěvníků, zakoupilo si ho 18 zájemců. Procházku s alpakou v roce 2019 zakoupil jeden zájemce. Celkově Zoo Brno utržilo za všechny zážitkové programy částku 279 790 Kč.

Mgr. Lucie Dostálová
vedoucí obchodního úseku

Summary

In 2019, a total of 331, 298 people visited Brno Zoo. At Easter, our zoo had a large number of visitors – a total of 21,476 people came during those days. On Easter Monday, a significant amount of visitors came to the zoo visited the highest number of visitors this year at a record high of 6046 people. People interested in the search for Easter eggs. Every year we hide 1000 pieces in the Zoo area. In 2019, the Brno Zoo sold 23 experience programs – Zookeeper, 26 programmes were implemented via agencies and the other 3 were bought via the Brno

iD portal e-shop. Two new programmes were introduced in 2019: Relax with animals and Walk with alpaca. Relax with animals is especially suitable for those who are interested in the proper breeding of their pet. The program has become very popular especially among children, it was bought by 18 people. Walk with alpaca was bought only once in 2019. The total profit from Brno Zoo's adventure programs amounted to CZK 279,790. Public aid received by the zoo came in the form of financial and material donations. Financial donations from adoptive parents and sponsors totalled CZK 1, 453, 406 in 2019.

Technický úsek

Technical Department

Technický úsek byl v roce 2019 organizačně rozčleněn do šesti útvarů: investičního, informační technologie, správy majetku, úprav zeleně, logistiky, investičního a podpůrných aktivit.

Realizované stavební akce

Oplocení areálu zoo Brno – úsek 2, úsek 5.2

Dokončena realizace úseku 2 (76 bm) část oplocení v úseku 5 - od pavilonu opic k trafostanici, cca 250 m. Po realizaci tohoto úseku bude hranice areálu zoo kompletně chráněna novým systémovým oplocením vyjma spodní části přiléhající ke k.ú. Kníničky (úsek č. 4), jež bude realizována v návaznosti na nový vstupní objekt a expozici Arktida. Podána žádost o společné řízení na úsek 5 (část 5.1 a 5.3), uzavřena SoD na tuto část.

VIP zóna

Ve čtvrtek 3. října 2019 otevřel první náměstek primátorky města Brna Petr Hladík novou VIP zónu přímo v brněnské zoo. Je primárně určena pro teambuildingové akce, oslavy a svatby. VIP zóna se nachází mezi Dětskou zoo a expozicemi kiangů a zeber Grévyho. Podle uspořádání má kapacitu až 100 osob. Její součástí je skupinový gril a zázemí, které zájemci ocení hlavně při přípravě cateringu. Výstavba stála necelých šest milionů korun.

Objednávání akcí je možné už nyní, a to u Dominiky Zavadilové na e mailu zavadilova@zoo-brno.cz nebo telefonním čísle 546 432 345. V souvislosti s výstavbou VIP zóny došlo také k vybudování nového seníku u Dětské zoo.

VIP zóna se nachází mezi Dětskou zoo a expozicemi kiangů a zeber Grévyho. / The VIP zone is located between Children's ZOO and the Kiang and Grévy's Zebras' exhibits.

PHOTO: MICHAL VAŇÁČ

Tento prostor umožňuje například pořádání svateb. / Wedding parties can be held here.

PHOTO: MICHAL VAŇÁČ

Technický úsek

Technical Department

Oprava pláště jurty

Proběhla také oprava pláště mongolské jurty (reprofilace, oprava hydroizolace) sloužící jako stáje koní převalského.

Expozice Žijí tu s námi

První zájemci se do expozice Žijí tu s námi vypravili v sobotu 1. 6. 2019. Na rozdíl od většiny ostatních se zaměřuje na tuzemskou faunu.

Ptačí říši zastupují zvonek zelený (*Carduelis chloris*), čížek lesní (*Carduelis spinus*), strnad obecný (*Emberiza citrinella*) a holub hřivnáč (*Columba palumbus*). Savce reprezentuje ve volné přírodě poměrně obtížně pozorovatelný druh – jezevec lesní (*Meles meles*). Posledním obyvatelem je krásně zbarvená, ale v České republice kriticky ohrožená ještěrka zelená (*Lacerta viridis*).

Expozice Žijí tu s námi je umístěna kousek za hlavními pokladnami, ještě ve vstupním esíčku. Je celá průchozí, takže je možné fotit ptáky bez jakékoliv bariéry. Ústředním bodem nově otevřených prostor je domek v centrální části expozice. Žijí tu s námi zabírá prostor celkem 220 metrů čtverečních

Expozice jezevců hnědých

V roce 2019 jsme také dokončili a otevřeli expozici pro jezevce hnědé v restauraci U Tygra.

Proběhla také oprava rozvodů užitkové vody v horní části zoo.

Pořízení projektových dokumentací

- Vstupní objekt s parkovištěm pro ZOO – vyrovnaná autorská práva, dokončena dokumentace pro územní řízení

- Výlet do pravěku – PD pro společné územní a stavební řízení

Expozice Žijí tu s námi je umístěna kousek za hlavními pokladnami, ještě ve vstupním esíčku. / The exhibit "Living with us" is located just behind the main ticket offices near the entry.

PHOTO: MICHAL VAŇÁČ

- Šimpanzi III. etapa – PD pro společné územní a stavební řízení
- Oplocení areálu Zoo Brno – úseky 2 a 5 (členěna 5.1, 5.2., 5.3)
- Přestavba bazénu ve výběhu ledních medvědů - PD pro stavební řízení
- Expozice pižmoňů – PD pro zadání stavby
- Skladové haly u skleníku – PD pro společné územní a stavební řízení
- Výměna plynových kotlů objektu Exotária

Probíhající stavební akce

- Šimpanzi II. etapa – venkovní výběh
- Žirafy – přístavba stájí

Technický úsek

Technical Department

Útvar informační technologie

Nejdůležitější akcí v oblasti informačních technologií v roce 2019 bylo přestěhování serverovny do nových prostor. Jednalo se o poměrně rozsáhlou akci, vyžadující přesné časové a organizační naplánování. Celé stěhování proběhlo bez problémů. Pro zlepšení komfortu návštěvníků zoo jsme upravili sezónní vchod na automatické otevírání, s možností dálkového ovládání přes dohledovou kameru, a dále s možností otevření vchodu pomocí odchodového tlačítka. V závěru roku byla pozornost soustředěna na přípravu prostor Virtuální expedice na ulici Radnická. Tam byla zakoupena a zprovozněna audiovizuální technika, provedeny rozvody elektrické a datové sítě a zprovozněna bezdrátová síť pro potřeby fungování virtuální reality.

Útvar správy majetku

Opravy a údržbu svěřeného majetku v roce 2019 zajišťovalo sedm stálých zaměstnanců, kteří prováděli zednické, tesařské, instalatérské, malířské a zámečnické práce. Pracovníci byli dovybaveni drobným nářadím, které vedlo k lepší organizaci práce. Postupně dochází k nárůstu drobných oprav, zvláště u starších expozic. Opravy u těchto objektů vyžadují zvýšenou pozornost a jsou časově náročnější. Lze předpokládat, že se zvyšováním počtu těchto oprav bude nutné zvýšit počet pracovníků údržby o jednoho pracovníka pro zámečnické práce. V prostoru dílen byla instalována skříň s PO vybavením pro zásah v případě požáru v areálu zoo.

Rozsáhlejší opravy a práce vysoce odborného charakteru byly zadány externím společností. Například opravy střešních plášťů objektů u levhartů, stání elektrických vozíků, stolárny a lokální opravy Exotária. Také byla dokončena výměna slaměné krytiny na Dětské zoo. Oplocení výběhu tahrů bylo z čelní strany nahrazeno novým a konstrukce byla nově natřena. Na Teráriu byla vyměněna skla některých expozic, a to pro jejich minimální propustnost.

I v tomto roce probíhaly lokální opravy povrchu komunikací v areálu, výměny některých ekodrénů

na páteřní komunikaci, lávka u lam byla opravena v celé délce. Chladicí box na CPK vybaven novým chladicím zařízením.

Koncem roku se zaměstnanci útvaru podílely na přípravách prostor pro otevření expozice Virtuální expedice na ulici Radnická.

Útvar úprav zeleně

Velkou část činnosti zaměstnanců útvaru úpravy zeleně v roce 2019 tvořily údržby výběhů a expozic. Jednalo se zejména o výměnu stávajících, či realizaci nových dekorací. Nové parkosy byly instalovány v Exotáriu (vaza, turako, lori, kakadu, ekletus a další), v Beringii (zástěna pro kolihy), u levhartů, jezevce hnědého, na lemuřím ostrově – venkovní parkosy, u jaguarundi, agapornisů, papouška z rodu ara (venkovní expozice), kusu, tamarínů, pandy červené, krkavců, kolonoků, ursonů, hutí a další. Pravidelně probíhaly opravy dřevěných plotků v celém areálu.

Během roku byla realizována řada nových výsadeb. Na několika místech došlo k obnově porostů, vysazovaly se zejména duby zimní, javory a habry. Celkem bylo vysazeno 211 ks stromů. Před pokladnami byl založen záhon z kvetoucích keřů, dosazeny byly např. třezalky, trojpuky a ořechoplodce. U tabulí na cestě od pokladen byla pravidelně obnovována trvalková výsadba. U jezevce, v expozici Žijí tu s námi, byly instalovány nádoby s dřevinami. Dosadby keřů proběhly u předbariér v blízkosti správní budovy, v předbariéře u mar, u nosálů atd... Další nové výsadby vznikly v expozici puštíka bradatého, u ještěrek, v Beringii, na valu u kamčatských medvědů (dosadba keřů a stromů), u sov a kolem pandy červené (dosazeny byly bambusy, svídy, třezalky). Doplněny byly bambusy v blízkosti restaurace U Tygra. Podél páteřní komunikace proběhla dosadba skalníků. Nad surikatami byla doplněna výsadba keřů o přísavníky, u levhartů byl obnoven vyvýšený záhon. U lávky, před expozicí pandy červené, byly nahrazeny chybějící keře a v nově rekonstruovaných voliérách na Exotáriu byly dosazeny trvalky, trávy a keře. Nově byla navržena a realizována himalájská výsadba ve VIP zóně, a to včetně kapkové závlahy. V Africké vesnici u agapornisů bylo instalováno 5 mobilních

Technický úsek

Technical Department

nádob s výsadbou keřů. Velké množství keřů bylo vysázeno ve svahu u expozice bobrů, za pomoci studentek ze Střední školy zahradnické a technické Litomyšl.

Obnovena byla i předbariéra před Exotáriem a trojúhelníkový záhon poblíž, vybrány byly hlavně trvalky okrasné květem, vhodné do polostínu. K zástěnám u Ivince byly doplněny přísavníky. U nově instalované skupinky slonů na Samburu došlo k vysazení mnohokvětů a čínských rákosů. V Africké vesnici byl pokácen a obnoven strom u restaurace a zasazeny dva beztrnné akáty. V blízkosti Samburu byl založen kobercový trávník pro gril určený pro návštěvníky. Vysazeny byly 3 javory na Dětské zoo, v předbariéře u velbloudů a u Ivince byly doplněny duby zimní. Část valů u koní Převalského byla osázena santolinami. V zahradnictví byl založen trvalkový matečnicový záhon. Interiérové rostliny byly průběžně doplňovány do expozic v Tropickém království, Exotáriu, na Opicích II., v restauraci U tygra a ve správní budově u agam. Pracovníci útvaru prováděli i sezónní výsadbu atraktivních letniček do areálu. Vysazeno bylo okolo 400 ks letniček do mobilních nádob, truhlíků i do volné půdy.

Zahradníci množili v pěstitelském zázemí rostlinný materiál pro další výsadby (interiérové rostliny, exteriérové a také letničky). Z keřů se namnožili řízkováním zejména tavolníky, skalníky, zimolezy, svídy, bobkovišně, ptačí zoby. Z interiérových rostlin se množili ty, které se do expozic používají nejčastěji a to: fikusy, filodendrony, ledviníky, šplhavnice, zelence, pepřince. Došlo k přesazení velké části rostlin ve skleníku.

Zahradníci také prováděli pravidelnou údržbu areálu: stříhání živých plotů, řez okrasných dřevin, ořez suchých větví stromů kolem cest (110 stromů), kácení stromů ohrožujících bezpečnost návštěvníků, stříhání trvalek a travin, údržbu interiérových expozic, hnojení a postřik interiérových rostlin, pletí, vyžínání a hrabání trávy, štěpkování okusů, závlahu trávníků a nových výsadeb. Na jaře proběhl dosev travnatých ploch v celém areálu. Na podzim pak na několika místech proběhl dosev travnatých ploch druhově pestrým osivem (vstupní esíčko, Beringie, páteřní komunikace, lesík za Exotáriem, předba-

riéra u velbloudů, vyhlídka - Safari). Zaměstnanci útvaru pomáhali chovatelům třikrát týdně zajišťovat okusy pro zvířata. Pracovníci se také postarali o sezónní tematickou výzdobu areálu, například o halloweenských, velikonočních a vánočních svátcích. Útvar úpravy zeleně se podílel také na dobrovolnických dnech, které jsou zaměřené zejména na hrabání suchého listí, trávy, pletí v areálu a jiné.

Halloweenská výzdoba před vstupem do Zoo Brno. / Halloween decorations in front of the Brno Zoo entrance.

PHOTO: MICHAL VAŇÁČ

Útvar logistiky

V roce 2019 se podařilo koupit nákladní elektromobil Alké do 3,5t, který byl dotován z SFŽP v rámci programu čistá mobilita (600 000,-Kč). Nahradiť traktor Zetor T-7745 z roku 1988. Dále se provedlo výběrové řízení na nákup kontejneru na komunální odpad, ale ani po osmi měsících po uzavření smlouvy se nepodařilo vysoutěžený kontejner dodat objednavateli, proto byla smlouva vypovězena. V roce 2019 byl po čtyřech letech vyreklamovaný vlak GOPO pořízený v roce 2015. Byly vráceny peníze za jeho pořízení a následně předaná souprava dodavateli.

Technický úsek

Technical Department

Útvar podpůrných aktivit

Na útvaru podpůrných aktivit v roce 2019 pracovali zaměstnanci na dobu určitou vykonávající veřejně prospěšné práce (VPP) a osoby vykonávající obecně prospěšné práce (OPP), celkem tedy cca 45 osob. Tuto formu výpomoci zoologické zahradě zprostředkoval Úřad práce. V lednu až srpnu působilo v zoo 14 VPP + jeden koordinátor VPP, v září až prosinci 13 VPP + jeden koordinátor. Tito pracovníci se věnovali především úklidu areálu a drobným pomocným pracím. Značnou skupinu v útvaru správy majetku tvořili pracovníci OPP, které do zoo

posílá mediační a probační služba. Pracovalo jich tu kolem 15. Jejich spolehlivost byla vyšší než v minulých letech, ale i tak některým musela být pro porušování pracovní kázně zrušena smlouva. Zoologické zahradě vypomáhali i dobrovolníci. Přicházeli ve skupinách nebo individuálně a na různých místech uklízeli návštěvnické, občas i chovatelské prostory, natírali dřevěné prvky oplocení, pomáhali zahradníkům s údržbou zeleně či v sadě sbírali ovoce.

Ing. Miroslav Janota,
vedoucí technického úseku

Summary

On Thursday, October 3, 2019, the first deputy mayor of the City of Brno Petr Hladík opened a new VIP zone directly in the Brno Zoo. Its main purpose should be teambuilding events, celebrations, and wedding parties.

The VIP zone is located between Children's ZOO and the Kiang and Grévy's Zebras' exhibits. It can accommodate up to 100 people. The first visitors came to the exhibit Living with us on Saturday 1 June 2019. This exhibit focuses on domestic fauna. In 2019, we also completed and opened an exhibit for Javan ferret-badgers in the vending kiosk U Tygra. The most important IT event in 2019 was the relocation of the server room to the new premises. It was an extensive project requiring precise timing, that we successfully managed. At the end of the year, we focused on the preparation of premises hosting a Virtual expedition at Radnická street.

We bought and installed audiovisual equipment, adjusted the electrical and data network and put into operation a wireless network to make virtual reality work. In 2019, we managed to buy a freight electric vehicle Alké up to 3.5 tons with the financial help of the State Environmental Fund under the Clean Mobility program (CZK 600,000). It replaced the 1988 Zetor T-7745 tractor. In 2019, after four years, we completed a complaint concerning the GOPO train purchased in 2015. We were returned the purchase money and the train was handed over to the supplier. In 2019, a total of 45 persons had a temporary job with the support activity unit to perform community service (CS). Also, volunteers came in groups or individually. They usually cleaned the visitors' and occasionally breeding areas, painted wooden fence, helped our gardeners with vegetation maintenance or picked fruit in the orchard.

Stanice zájmových činností

Environmental Education Centre

Vzdělávací pracovníci úseku Stanice zájmových činností Zoo Brno rozvíjejí svoji činnost ve dvou týmech: přímo v zoo a ve Středisku ekologické výchovy, které je dislokováno mimo zoologickou zahradu, v centru města, v historické budově Hlídka 4 v parku pod hradem Špilberkem.

Hlavní náplní práce zooedukátorů je tvorba a realizace výukových programů. V zoo tyto programy, a také exkurze po zoologické zahradě, nabízíme dětem z mateřských škol, žákům základních škol a studentům škol středních i vysokých. Ve středisku ekologické výchovy jsou programy zaměřeny především na předškoláky a na žáky z prvního stupně základních škol.

Práce pedagogů v zoo zasahuje významně i do oblasti mimoškolní výuky. Na obou pracovištích pořádáme příměstské tábory pro děti, pravidelně k nám docházejí děti do různých zájmových kroužků. Pro školní kolektivy organizujeme několikrát do roka soutěže zaměřené na znalosti z biologických oborů a pro širokou veřejnost pořádáme osvětové akce. Zooedukátoři také zajíždějí s kontaktními zvířaty do různých speciálních ústavů, jako jsou ústavy sociální péče či domovy seniorů, nebo klienty těchto ústavů zvou na prohlídku do zoo.

Úkolem pedagogů je také propagovat, vysvětlovat a šířit myšlenky ochránářských kampaní, které pravidelně vyhláší Evropská asociace zoologických zahrad a akvárií (EAZA) nebo Světová asociace zoologických zahrad a akvárií (WAZA).

Proběhla akreditace naší organizace pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a získali jsme akreditaci MŠMT pro 3 různé programy – Pokusy pro nejmenší, Význam zoo a Praktické poznávání ptačích druhů – ornitologické exkurze.

V roce 2019 jsme začali spolupracovat se střediskem Masarykovy univerzity – Teiresiás, které pomáhá studentům se specifickými nároky. Na konci roku jsme se domluvili na přípravě mapy zoo pro nevidomé návštěvníky.

Výukové programy a exkurze

Vzdělávací pracovníci Zoo Brno nabízeli v roce 2019 školám šestnáct různých výukových programů. I nadále byly v nabídce takzvané samoobslužné pracovní listy, které umožňují žákům exkurzi zoologickou zahradou pouze za doprovodu jejich pedagoga. Další nabízenou aktivitou pro školní kolektivy byla naučná stezka „Silent Forest“. Studenti středních škol měli k dispozici sedm různých výukových programů, žáci z prvního stupně základních škol si mohli vybrat z osmi programů, žáci druhého stupně základních škol z dvanácti a pro děti z mateřských škol byly připraveny dva výukové programy. Nejžádanější programy tak byly upraveny pro děti různého věku a také byly upraveny do tříhodinové nebo čtyřhodinové délky, protože pedagogové projevíli zájem také o delší variantu výukových programů. Některé programy byly také upraveny pro žáky z Montessori tříd a pro nevidomé a slabozraké žáky ze speciálních škol.

Žáci prvního stupně ZŠ nejvíce navštěvovali program Od rovníku k pólu, pojednávající o zvířatech z různých podnebných pásů, realizovali jsme jej celkem 24krát. Druhým nejoblíbenějším byl program Stopujeme zvířata, který dětem přiblížil život některých druhů savců žijících na území našeho státu. Tento program tematicky navazuje na kampan, kterou pod názvem Nechme je žít! vyhlásila EAZA v roce 2017. Nový program Třídíme organismy jsme realizovali celkem 13krát. Ten seznamuje žáky s jednotlivými třídami obratlovců. Kdo patří mezi ptáky, savce nebo obojživelníky? Které znaky mají společné a které jsou typické jen pro některou třídu? Jak je od sebe poznáme? To vše se žáci dozvědí, když za námi do zoo na výukový program přijdou.

Žáci druhého stupně základních škol a středoškoláci nejčastěji navštěvovali program Etologie, pojednávající o chování zvířat v přírodě i lidské péči. Během programu si sami vyzkoušejí, jaké to je pozorovat a zaznamenávat chování zvířat. Program Naši savci, který se týká života savců žijících na území České republiky, obsadil v oblíbenosti druhé místo. Účastníci programu určují přírodniny (srst, parohy, rohy, lebky či stopy našich savců) a v areálu zoo pozorují zejména medvědy, vlky, rysy, jeleny,

Stanice zájmových činností

Environmental Education Centre

bobry a losy. Také tento program tematicky navazuje na kampaň Nechme je žít!

Na exkurze do zoo chodí děti z mateřských škol, žáci základních škol i studenti středních a vysokých škol. V roce 2019 byli v zoo např. studenti filozofické nebo pedagogické fakulty Masarykovy univerzity či studenti Veterinární a farmaceutické univerzity Brno. Na exkurzi do zoo přišli také účastníci MjUNI (juniorská univerzita MU). V Zoo Brno během roku 2019 proběhlo 165 výukových programů a exkurzí, kterých se zúčastnilo 3 634 dětí, žáků a studentů. Společně s naučnou stezkou ke kampani Nechme je žít! a samoobslužnými pracovními listy využilo vzdělávací programy v zoo 7 278 dětí, žáků a studentů.

Spolupráce s Jihomoravským centrem pro mezinárodní mobilitu (JCMM)

Od roku 2018 spolupracujeme s Jihomoravským centrem pro mezinárodní mobilitu na projektu Polygram. Tento projekt podporuje polytechnické vzdělávání, matematickou a čtenářskou gramotnost v Jihomoravském kraji. V rámci tohoto projektu vytvořil Mgr. David Staněk ve spolupráci s pracovníky našeho úseku pracovní listy, které spojily výuku matematiky s výukou biologie v zoo. V roce 2019 probíhaly další zkušební exkurze v zoo a vytvořené pracovní listy mohli využívat i další žáci základních škol i studenti škol středních při exkurzích v Zoo Brno.

Vzdělávací stezka ke kampani Silent forest!

Kampaň Silent Forest – Ztichlý les je další kampaň vyhlášenou Evropskou asociací zoologických zahrad a akvárií (EAZA). Ta je zaměřená na ochranu ohrožených pěvců v oblasti jihovýchodní Asie. Každým dnem mizí z lesů jihovýchodní Asie obrovské množství zpěvných ptáků. Ti se stávají předmětem obchodu, ať už za účelem chovu, nebo pro účast v pěveckých soutěžích. Nadměrná poptávka postihuje stovky ptačích druhů a miliony jedinců ročně. Ty nejžádanější z nich již z mnoha ostrovů zcela zmizely a ocitají se na pokraji vyhynutí. Tento mnohdy nelegální obchod postihuje zejména oblast Velkých Sund, které jsou považovány za jednu z biologicky nejrozmanitějších oblastí světa. Souostroví Velké Sundy jsou domovem více než

850 ptačích druhů. Zároveň patří mezi oblasti s nejvyššími počty ohrožených druhů ptactva na světě a v Asii dokonce v tomto směru drží prvenství. Cílem kampaně bylo zvýšit povědomí široké veřejnosti o současné kritické situaci asijských zpěvných ptáků, sesbírat dostatek finančních prostředků na vybrané ochranné projekty i informovat a motivovat širokou veřejnost k ochraně pěvců prostřednictvím environmentální výchovy a vzdělávacích akcí v zoo. Stezka v Zoo Brno, kterou tvořilo deset úkolů, seznámila žáky s ohroženými ptačími druhy nejen z jihovýchodní Asie.

Soutěže

Ptačí den pro školy - 2. 4. 2019

Zoo Brno již tradičně pořádalo ornitologickou soutěž „Den ptactva pro školy“. V letošním roce se uskutečnila 2. dubna. Soutěže se zúčastnilo 60 žáků z druhého stupně základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií.

Into the Wild with English Guide – 16. 4. 2019

Pátý ročník soutěže pro žáky druhého stupně ZŠ a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií. Soutěž byla připravena ve spolupráci se studenty Gymnázia Slovanské náměstí Brno, otázky z oblasti zoologie byly sestaveny v anglickém jazyce. Soutěže se zúčastnilo 37 družstev z 19 škol (111 žáků a studentů). O tuto soutěž je vždy velký zájem, kombinace jazykové a zoologické soutěže přitahuje jak žáky, tak pedagogy. Během průchodu zoologickou zahradou soutěžní družstva odpovídala na otázky vyvěšené v areálu zahrady a čekalo na ně také několik stanovišť, kde žáci museli prokázat kromě znalosti angličtiny a biologie také např. dovednosti při skákání panáka.

Den přírodních věd pro školy – 16. a 17. 10. 2019

Jednalo se o sedmý ročník soutěže určený žákům druhého stupně základních škol a studentům odpovídajících ročníků víceletých gymnázií. O soutěž, kterou s velkým zájmem připravují studenti Střední průmyslové školy chemické v Brně ve spolupráci s pedagogy Zoo Brno, jeví žactvo obrovský zájem. Stejně jako v loňském roce jsme vyšli pedagogům vstříc a soutěž rozšířili na dva dny a počet soutěžících tak zdvojnásobili. Poslední ročník provázelo ústřední téma „Zachraň se, kdo můžeš“. Již tradičně

Stanice zájmových činností

Environmental Education Centre

na žáky čekaly zábavné chemické pokusy. Ve středu 16. 10. se soutěže zúčastnilo 62 družstev žáků 8. a 9. tříd základních škol, ve čtvrtek soutěžilo 15 družstev studentů víceletých gymnázií a v oddělené kategorii 52 družstev žáků 6. a 7. tříd základních škol. Celkem se soutěže účastnilo 41 základních škol a 8 víceletých gymnázií (celkem 387 žáků a studentů).

Sedmý ročník soutěže Den přírodních věd pro školy.
/ Seventh annual Science Day for Schools competition.

PHOTO: EDUARD STUHLÍK

Výstava na stromech

V parku u pavilonu Exotarium v Zoo Brno, stejně jako v mnoha jiných parcích v naší zemi, proběhla od 5. do 12. října Výstava na stromech, což je celorepublikový happening, který se od roku 2014 koná během Týdne důstojné práce a upozorňuje na ožehavá témata naší každodenní spotřeby. Pátý ročník byl zaměřen na podmínky při pěstování kakaa. Výstava ukazovala podmínky pěstování kakaa v západoafrickém státu Pobřeží slonoviny a ukázala, že cena za levné kakao je šokující: původní deštný les je prakticky vykácen a pěstitelé žijí v chudobě. Velcí výrobci čokolád se zavázali, že přestanou při výrobě používat kakao sklizené dětmi. Většina dnes vyrobené čokolády však stále začíná dětskou prací.

PRÁZDNINY V ZOO

Letní prázdniny

Brněnská zoo již dlouhou dobu organizuje velice úspěšnou akci – příměstský prázdninový tábor. Týdenní pobyty o letních prázdninách měly v brněnské zoo premiéru v roce 1997. Do osmi týdenních turnusů, které pokryjí oba prázdninové měsíce, přijímáme kolem pětadvaceti dětí ve věku od 7 do 11 let. Také v roce 2019 (v době od 8. 7. do 30. 8.) přicházely děti do zoo od pondělí do pátku v 8 hodin ráno a rodiče si je vyzvedli týž den v 17 hodin. Náplň jednotlivých dnů připravily a o děti se starali pedagogové Úseku stanice zájmových činností a v jejich činnosti jim pomáhali studenti a studentky. Pro děti trávící v zoo prázdniny vždy připravujeme velmi pestrý program, k němuž patří pozorování zvířat přímo v areálu zoo, soutěže, hry,

zábavné kvízy, pracovní listy, celotáborová hra, soutěžní stezka o zvířatech a vyplňují si svůj táborový deníček. Děti na táboře vítali jejich oblíbení kamarádi, papoušek Eda a fretka Žofinka. Během týdne děti poznaly s chovateli celou zahradu a nahlédly do života zvířat i do zákulisí zoo. S dětmi jsme se také vydali na celodenní výlet do Zoo Jihlava. Poslední den prázdninového pobytu vedoucí tábora prověřili na soutěžní stezce po areálu zoo znalosti, které děti během týdne stráveného v zahradě získaly. V roce 2019 se letních příměstských táborů v zoo účastnilo 197 dětí.

Jarní prázdniny

Podobně probíhají i jarní prázdniny, které zoologická zahrada pořádá od roku 1997. Během jarních prázdnin, kdy v zoo ještě panuje zimní počasí, mohou děti spatřit všechna zvířata nejen ve vytápěných pavilonech, ale i ve venkovních expozicích. Děti během týdne prošly celou zoologickou zahradou a společně s chovateli nahlédly do života zvířat v zoo. Jarních prázdnin v zoo se v době od 11. 2. do 15. 2. 2019 účastnilo 29 dětí.

Prázdninové workshopy

O velikonočních a podzimních prázdninách také pořádáme workshopy pro děti ve věku 7 – 11 let. Ve čtvrtek 18. 4. 2019 jsme pořádali jednodenní akci pro děti – „Umíte se postarat o svého miláčka?“, které se zúčastnilo 10 dětí. O podzimních prázdninách 29. a 30. 10. 2019 se v zoo konala dvoudenní akce, které se zúčastnilo 5 dětí. Během akce děti strávily den ve Stanici mladých přírodovědců, kde se seznámily se základy péče o domácí mazlíčky a péči si mohly také prakticky vyzkoušet.

Stanice zájmových činností

Environmental Education Centre

Stanice mladých přírodovědců

Zoo Brno již od roku 1978 nabízí aktivní a atraktivní využití volného času dětí a dospívající mládeže ve věku od 6 do 20 let. Jejím hlavním posláním je obrátit pozornost mladé generace k přírodě, k její ochraně a k získávání vědomostí v rozličných přírodovědných oborech. Při práci v kroužcích se jejich členové formou her, exkurzí i kvízů dozvědí zajímavé informace o faunistických i floristických zajímavostech brněnské zoo, ať jde o původní, či exotické druhy. Zjistí také, co vše je nutné k přežití těchto organismů v přírodě. Vedoucí jednotlivých kroužků vtiskují náplni práce osobitý ráz a specifické zaměření, všichni se ale snaží posilovat vztah dětí k přírodě a vedou je k odpovědnému chování ke všemu živému. Ve školním roce 2019/20 pracovalo ve dvanácti odborných skupinách (kroužcích) 91 dětí.

SEZNAM KROUŽKŮ STANICE MLADÝCH PŘÍRODOVĚDCŮ:

Alpaky

Zoologický kroužek zaměřený na péči a chov lam alpak. Naše chovatelky vás naučí nejen starat se o tato krásná zvířata, ale i základní prvky jejich tréninku.

Chovatelský kroužek „Umíte se postarat o svého miláčka“

Kroužek pro všechny zvědavé a nadšené chovatele se zájmem o pozorování, život a chov chlupatých, ale také i šupinatých domácích mazlíčků. Děti se seznámí se zvířátky, péčí o ně, chováním a jejich zvláštnostmi. Vyzkouší si, jaké to je mít chlupatého i nechlupatého kamaráda a společně se budeme snažit porozumět „zvířecí řeči“.

Leguánci

Chceš se dozvědět něco nového o přírodě? Přijď mezi nás, společně se budeme pít po zajímavostech ze života živočichů i rostlin. A to vše v krásném prostředí brněnské zoo.

Mladí průvodci

Znalosti o zvířatech, dokumentaristika, výpomoc při akcích pořádaných zoologickou zahradou, zájezdy do zoologických zahrad, průvodcovská činnost.

Mladí veterináři

Zajímáš se o zvířata a přírodu kolem nás? Zajímá Tě, jak funguje srdce? Proč jelenům rostou parohy? Chceš se dozvědět, co vše musí umět zvěrolékař? Pak přijď mezi nás!

Počítání s opicí

Máte rádi biologii i matematiku? Potom je tento kroužek stvořen přímo pro vás! Dozvíte se zajímavosti z živočišné říše, a přitom si procvičíte i matematiku. Spočítáme, kolik tuleňů uloví ročně lední medvěd nebo kolik kilogramů sena musí za rok objednat krmivář zoo pro soby polární.

Pozorujeme zvířata

Zajímá Tě chování zvířat? Potom je tento kroužek určen pro Tebe. Budeme spolu pozorovat zvířata naší zoo a dozvíme se o nich spoustu zajímavých informací. Zjistíme, jak spolu komunikují opice, kde se nejraději schovávají klokánci nebo co nejraději žerou nosáli. Na tyto a další otázky budeme hledat odpovědi v kroužku.

Rejnoci aneb jsem z toho jelen

Zajímají Tě zvířata, která chováme v zoo? Chceš se o nich dozvědět něco víc? Přijď za námi každé pondělí do Zoo Brno a podívej se na její obyvatele novým pohledem. Celý rok budeme procházet zoologickou zahradou a pít se po zajímavostech z jejich života. Mnoho věcí, které se dozvíš, Tě mohou velmi překvapit!

Šimpanzi

Šimpanzi jsou přírodovědně-tvořivý kroužek, ve kterém se seznámíš nejen se zvířaty brněnské zoologické zahrady, ale i se zvířaty obývající českou krajinu. Budeš chodit, pozorovat, poslouchat, stopovat, bádat, měřit, stříhat, lepit, ale i kreslit. Chceš zažít nová dobrodružství a najít nové kamarády? Bud' šimpanzem.

Zoo na divoko

Víte, že v zoo nežijí jen exotická zvířata? Že mnohá z nich potkáte i mimo expozice – běhají po zemi, lezou po stromech nebo si létají vzduchem? Pojďte s námi objevovat i ta zvířata, která byste v zoo možná úplně nečekali.

Stanice zájmových činností

Environmental Education Centre

ZooFotoCaching

ZooFotoCaching je multimediální kroužek se zaměřením na fotografování, v rámci, kterého budeš postupně procházet celou zoologickou zahradou a fotografovat různá zvířata. O fotografování zvířat se samozřejmě dozvíš i mnoho zajímavého a málo známého.

Klub pro děti a mládež

Klub pro děti a mládež byl založen jako součást Stanice mladých přírodovědců Zoo Brno v prosinci 2001. Činnost klubu je realizována v klubovně ve správní budově Zoo Brno a v areálu zoologické zahrady. Klub je otevřen pro všechny sociálně znevýhodněné děti a mládež ve věku 8–18 let zdarma. Klienti klubu se pohybují v areálu zoo s doprovodem pracovníka ze své organizace a pracovníka Zoo Brno. Náplň činnosti klubu je orientována na přírodu, životní prostředí, zvířata žijící ve volné přírodě i chovaná v zoologických zahradách a na kontakt s živými zvířaty. S pracovníky klubu mohou projít areál zoologické zahrady, připravit hračky pro chovaná zvířata či absolvovat výukový program. Klienti mohou využít osobní počítače s tiskárnou, mají k dispozici výukové pomůcky jako mikroskopy, dalekohledy nebo knihy, s pracovníky klubu poznávají areál a zákulisí zoo. Cíl, ke kterému směřuje naše snažení, jsou klienti, kteří budou klub brněnské zoologické zahrady navštěvovat opakovaně a pravidelně. Děti, u kterých se probudí opravdový zájem o přírodu, zvířata, zoologickou zahradu, se mohou stát členy některé ze skupin Stanice mladých přírodovědců Zoo Brno. V roce 2019 klub navštívilo 262 klientů těchto organizací: Dětský diagnostický ústav Hlinky, RATOLEST BRNO, z. s. (v rámci Nízkoprahového klubu Pavlač, Sociálně aktivizačního programu Ratolest), Střední škola, základní škola a mateřská škola pro zdravotně znevýhodněné, Brno, Kamenomlýnská 2, DROM, romské středisko, Diagnostický ústav a středisko výchovné péče, Brno, Veslařská (ve spolupráci s tímto ústavem nás navštívili také klienti z německého diagnostického ústavu v Nasau), IQ Roma servis, z.s. (v roce 2019 nově také z pobočky Břeclav), Centrum sociálních služeb, příspěvková organizace, Francouzská, Klokánek Brno, sdružení Podané ruce. Projekt Klub pro děti a mládež je realizován za přispění statutárního města Brna a ve spolupráci s Koordinačním centrem prevence.

SPOLUPRÁCE SE SPECIÁLNÍMI INSTITUCEMI

Klinika dětské onkologie Fakultní nemocnice Brno

Zoo Brno spolupracuje s Klinikou dětské onkologie Fakultní nemocnice Brno již od roku 1998. Děti z kliniky se pohybují po areálu zoo mikrobusem nebo na elektrických vozících, které je zavezou na zajímavá místa naší zoo. V červnu byla pro děti z onkologie připravena safari jízda po zoo se zaměřením na africká zvířata, kterou jsme s dětmi završili prohlídkou zvířat v Africké vesnici. Děti si za dohledu chovatelky mohly žirafy nakrmit a pohladit a návštěvu jsme s dětmi zakončili posezením s výbornou zmrzlinou. V září jsme děti pozvali na prohlídku expozice Beringia, kde chováme medvědy kamčatské. Z vyhlídky mohly naházet krmení medvědici Kamčatce a viděly komentované krmení rosomáků sibiřských. Chovatelka děti vzala do expozice lam, které si také mohly nakrmit a pohladit. Návštěvu jsme opět zakončili pohoštěním v Africké vesnici. Malé pacienty jsme v úterý 3. 12. pozvali na tradiční 22. Mikulášskou besídku. Ve vánočně nadekoračeném sále studenti Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity pod vedením doc. Blanky Knopové svým zpěvem českých koled navodili krásnou vánoční atmosféru. Děti si koledy zazpívaly přímo na pódiu, mezi sboristy. Na závěr programu v přednáškovém sále zahrály Brněnské písničkové tetiny pohádku „S tetinami zpívání lepší je než zívání“. Pro děti a hosty pak bylo připraveno pohoštění. Druhá část vánočního setkání se odehrála u vánočního stromu na prostranství u komplexu Beringie, kam chovatelé přivedli lamy, krávu, irského koba a poníka. Za dětmi přišel Mikuláš, Anděl a Čert a obdarovali je dárečky. Děti přinesly zvířátkům dárek, koš plný ovoce a zeleniny, poté samy čtyřnohé přátele nakrmily. Vánoční besídka uzavřelo společné foto a Mikuláš, který se s dětmi rozloučil zazvoněním zvonečku a přáním krásných Vánoc a šťastného nového roku 2020. Děti s rodiči i lékařským personálem do zoo velmi rády jezdí, pobyt mezi zvířaty na ně blahodárně působí a všechny zúčastněné alespoň na chvíli vytrhne z každodenních starostí. Přestože je organizace návštěvy těžce nemocných dětí velmi náročná, stojí za to v úsilí pokračovat a pomáhat těm, kteří pomoc potřebují. Od roku 1998 proběhlo v Zoo Brno 99 návštěv pacientů dět-

Stanice zájmových činností

Environmental Education Centre

ské onkologie, kteří také podnikli patnáct výletů do jiných zoo. Všechny těchto akcí se za uvedenou dobu účastnilo 1 559 dětí v doprovodu 1 406 dospělých (příbuzných či zdravotnického personálu). V roce 2019 se návštěvy pacientů dětské onkologie v Zoo Brno uskutečnily tři (19. 6., 25. 9. a 3. 12.) a účastnilo se jich 47 dětí v doprovodu 43 dospělých.

Tradiční mikulášská oslava v Beringii./ Traditional celebration in Beringia.

PHOTO: EDUARD STUHLÍK

SRDÍČKO, domov pro osoby se zdravotním postižením

Zoo dlouhá léta spolupracuje s Domovem pro osoby se zdravotním postižením Srdíčko, sídlícím v Brně-Žabovřeskách. Do Stanice mladých přírodovědců v areálu Zoo Brno a na prohlídku zoo s pomocí elektromobilu zhruba jednou měsíčně přijíždí skupina 6–8 klientů Srdíčka, trpících pohybovým, mentálním nebo kombinovaným postižením, někteří z nich jsou nevidomí. V roce 2019 proběhlo jedenáct návštěv.

Sdružení VELETA

V roce 2013 se podařilo navázat na dřívější spolupráci se Sdružením Veleť, jedná se o domov pro osoby se zdravotním postižením v Brně-Kohoutovicích. V roce 2019 proběhlo devět návštěv.

Domovy pro seniory a kluby seniorů

Zoologické zahradě se podařilo navázat spolupráci s některými brněnskými domovy seniorů v Brně. Spolupráce spočívá v návštěvách pracovníků vzdělávacího úseku v domovech pro seniory, ale i v exkurzích seniorů do zoo. V roce 2019 se uskutečnily 2 akce. 22. 2. 2019 vzdělávací pracovníci navštívily se zvířátky Domov pro seniory Mikulášskovo náměstí v Brně. 13. 8. navštívil klient domova Zoo Brno.

ELPIS Brno

Mateřská škola speciální, Základní škola speciální a Praktická škola ELPIS poskytuje výchovu a vzdělávání, rehabilitaci a poradenství dětem s mentální retardací, kombinovanými vadami a poruchami autistického spektra ve věku od tří let do ukončení povinné školní docházky. Zoo Brno úzce spolupracuje s pracovištěm na ulici Fr. Skaunicové pro děti s denní docházkou. Pracovnice vzdělávacího úseku pravidelně klienty navštěvuje, v roce 2019 se uskutečnilo 6 návštěv.

DOZP GAUDIUM

V roce 2018 začal do Zoo Brno docházet denní stacionář pro osoby se zdravotním postižením Gaudium. V roce 2019 proběhlo 10 návštěv.

NOJMÁNEK

V roce 2019 navštívil Zoo Brno také Domov pro osoby se zdravotním postižením – Nojmánek. Proběhlo 5 návštěv.

DOMINO denní stacionář

Nově nás letos poprvé navštívil denní stacionář Domino, pro který jsme udělali jednu exkurzi.

RUKA PRO ŽIVOT o. p. s.

Jednu exkurzi jsme zajistili také pro denní stacionář a domov pro osoby se zdravotním postižením Ruka pro život.

Stanice zájmových činností

Environmental Education Centre

VZDĚLÁVACÍ AKCE V AREÁLU ZOO

Den Země – 27. 4. 2019

Ve spolupráci se studenty PEF MENDELU Brno bylo pro děti připraveno na tento den několik soutěžních stanovišť s tematikou ochrany přírody, třídění odpadů, poznávání druhů zvířat, poznávání zvuků a stop zvířat a malování na obličeje. Stezku prošlo 110 dětí, celkem na Den Země dorazilo do zoo 1166 návštěvníků.

Den přírodních věd – 1. 5. 2019

Akce pro širokou veřejnost připravená ve spolupráci se studenty a pedagogy Střední průmyslové školy chemické v Brně. Pro návštěvníky byla připravena stanoviště, na kterých se mohli seznámit se zajímavými informacemi z oblasti přírodních věd, například geologie, botaniky, chemie a fyziky. Letos měla akce jednotné téma – „Zachraň se, kdo můžeš!“. Některá stanoviště byla zaměřena na komentovaná krmení zvířat, kde se návštěvníci měli možnost seznámit se zajímavostmi o zvířatech i z oblasti ochrany přírody. Akce se konala pod záštitou primátorky města Brna JUDr. Markéty Vaňkové, která také na této akci pokřtila mládě klokana bažinného. Den přírodních věd v Zoo Brno nalákal 4 339 návštěvníků.

May Day pro pěvce a kampaň EAZA – 11. 5. 2019

Akce pro širokou veřejnost. Seznámili jsme návštěvníky s probíhající kampaní Evropské asociace zoologických zahrad a akvárií (EAZA) „Silent Forest“ – Ztichlý les. Kampaň probíhá do podzimu roku 2019 a jejím úkolem je přispět k záchraně zpěvných ptáků v jihovýchodní Asii. Každým dnem mizí z lesů jihovýchodní Asie obrovské množství zpěvných ptáků. Ti se stávají předmětem obchodu, ať už za účelem chovu, tak pro účast na pěveckých soutěžích. V malých klíčkách, ve kterých jsou ptáci drženi, z nich mnoho nepřežije více jak několik dní. Ty nejžádanější druhy již z některých ostrovů zcela zmizely a ocitají se tak na pokraji vyhubení. Je tedy nejvyšší čas zasáhnout, než lesy zcela utichnou. Na návštěvníky v zoo čekala vzdělávací stezka a další doprovodné tvořivé aktivity pro děti. Stezku prošlo 80 dětí, celkem na May Day pro pěvce dorazilo do zoo 2 807 návštěvníků.

Akce Den přírodních věd se konala pod záštitou primátorky města Brna Markéty Vaňkové (vpravo), která také na této akci pokřtila mládě klokana bažinného. / The Day of Natural Sciences was held under the patronage of the Mayor of Brno, Markéta Vaňková (on the right) who also christened a young swamp wallaby. PHOTO: EDUARD STUHLÍK

Na akci May Day pro pěvce dorazilo přes 2 800 lidí. / Over 2,800 people attended the May Day for Singers. PHOTO: VENDULA SYCHROVÁ

Stanice zájmových činností

Environmental Education Centre

Spolupráce s TIC v rámci akce Tmavomodrý festival – 18. 5. 2019

Exkurze pro účastníky festivalu.

Evropská noc pro netopýry – 7. 9. 2019

Osvětová akce pro veřejnost. Přednášku a ukázkou netopýrů předvedl doc. Jan Zukal z Ústavu biologie obratlovců AV ČR. Přednáška byla doplněna promítáním filmu Ivana Horáčka „Netopýři ve tmě“ a doprovodnými aktivitami pro děti. Akce proběhla ve spolupráci se SEV Hlídka. Do zoo zavítalo v tento den 211 návštěvníků.

Světový den zvířat – 5. 10. 2019

U příležitosti Světového dne zvířat jsme 5. 10. 2019 v zoo uspořádali akci pro širokou veřejnost. Byla připravena kvízová stezka, zaměřená na znalosti o životě a životním prostředí ohrožených zvířat. V tento den zavítalo do zoo 264 lidí.

Středisko ekologické výchovy SEV Hlídka

Rok 2019 se nesl na Hlídce v duchu plnění požadavků vyplývajících z Následného plánu činnosti a zvýšení návštěvnosti. Ke zvýšení návštěvnosti přispěla nejen dobrá propagace střediska, ale i pestrá a kvalitní nabídka aktivit pro všechny cílové skupiny. Právě zvýšení návštěvnosti bylo důvodem posílení řad interních zaměstnanců organizace o externí spolupracovníky z řad především vysokoškolských studentů pedagogických a přírodovědných oborů. Ti se podílí hlavně na osvětových akcích, ale někteří vedou i pravidelné kroužky, výukové programy nebo spolupracují na táborech.

Všichni zaměstnanci SEV Hlídka se pravidelně vzdělávají ve všech oblastech, které mohou při své práci využít. Díky zdárnému ukončení studia jedné z pracovnic má SEV Hlídka koordinátora EVVO, který dohlíží na soulad činnosti SEV Hlídka s cíli a programem v oblasti EVVO a poskytuje poradenskou činnost. Účastí na seminářích a dalších vzdělávacích kurzech pracovníci SEV Hlídka zkvalitňují svoji práci v oblasti vzdělávání. Zástupci organizace se pravidelně účastní valné hromady Sítě ekologických center Pavučina, kde získávají cenné zkušenosti pro svoji práci a svým hlasovacím právem mají možnost ovlivnit činnost této organizace. V rámci Pavučiny se pedagogičtí pracovníci SEV Hlídky zúčastnili dvoudenní ekostáže, a to v Divišově Liberec.

V roce 2019 SEV Hlídka zaznamenala nárůst návštěvníků ve všech oblastech činnosti. Největší nárůst jsme zaznamenali v návštěvnosti mateřského centra a u výukových programů.

Zpřehledněním přihlášek a velkým krokem směrem k zákazníkovi se stalo využívání elektronického informačního systému přihlašování a komunikace s rodiči. Tento systém jsme nejprve využili při přihlašování na kroužky a poté, co se osvědčil, přihlašujeme přes něj už i zájemce o některé osvětové akce a tábory.

V květnu 2019 se stala organizace poprvé pořadatelem základního kola celostátní přírodovědně ekologické soutěže „Zlatý list“, která se konala v areálu Zoo Brno a na start přivedla téměř stovku dětí z různých škol Jihomoravského kraje. Vítězné družstvo z našeho základního kola se po vítězství v krajském kole v Hodoníně dostalo až do celostátního kola a v konkurenci družstev z celé republiky obsadilo krásné páté místo.

V roce 2019 SEV Hlídka navázala spolupráci i s několika organizacemi. Patří mezi ně například nezisková organizace M.arter nebo klub osvojitelů Dobrá rodina, které v mateřském centru pořádají pravidelně semináře pro maminky.

Na podzim 2019 se v souladu s Následným plánem činnosti podařilo ve spolupráci s kolegyněmi s ÚSZČ akreditovat středisko i programy v rámci Dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Jedná se o programy „Pokusy pro nejmenší“, „Ornitologické exkurze“, „Význam zoo“, které se budou nabízet ve 4hodinové a 8hodinové variantě. Díky těmto kurzům se nám podařilo navázat spolupráci s opravdovými odborníky ve svých oborech a budoucím zájemcům nabídnout velmi kvalitní kurzy.

Nabídnout návštěvníkům příjemné, bezpečné a kvalitní zázemí a vzdělávání se zákaznickým přístupem bylo po celý rok naše krédo, které jsme pečlivě budovali a budeme je udržovat i do budoucna.

Stanice zájmových činností

Environmental Education Centre

Výukové programy

O výukové programy na Hlídce je velký zájem mezi školami i mateřskými školkami, a to nejen z Brna. Většina výukových programů je zaměřená na ekologii, přírodu a tradice.

V roce 2019 jsme zareagovali na zvyšující se poptávku o výukové programy navýšením nabídky o výukové programy, které nejsou závislé na prostorách střediska. Tím můžeme uspokojit i dva zájemce za den. Zahrady SEV Hlídka využívají dva výukové programy pro nejmenší děti, a to „Den v králičím kožíšku“ a „Vážka a její kamarádi.“ Zájem je i o výukové programy v prostředí obory Holedná, které seznamují děti se zvířaty a rostlinami, které se tu nacházejí. Program pro nejmenší děti se jmenuje „Na návštěvě v oboře“ a pro starší děti „Les za plotem.“ V měsíci září nově mohly školy využít adaptačního programu v prostředí okolo Anthroposu s názvem „Na jedné lodi“. Naopak na období školních výletů jsou zaměřené terénní exkurze, které jsou celodenní a děti zavedou například na Hády, do oblasti Rudického propadání nebo do Pouzdřan. Kromě těchto nových nabídek učíme ještě dva tradiční programy v Zoo Brno a nadále se věnujeme Dlouhodobému ekologickému projektu.

Během roku 2019 navštívilo některý z výukových programů Hlídky, ať už v areálu Zoo Brno, SEV Hlídky nebo parku pod Špilberkem 3 427 dětí, což je o tisíc více než v loňském roce. Největší zájem byl o programy, které se vztahují k období nejbohatšímu na tradice, a to období Velikonoc a Vánoc a které se jmenují „Jaro a tradice“ a „Vánoce očima dětí.“

OKRUH	POČET AKCÍ	POČET ÚČASTNÍKŮ
Výukové programy – SEV Hlídka	137	2636
Výukové programy – mimo SEV Hlídka	29	580
Dlouhodobý ekologický projekt	9	211

Mateřské centrum

Jak již bylo zmíněno, mateřské centrum neustále zvyšuje svoji návštěvnost. I v roce 2019 jsme investovali do vybavení centra a zlepšení jeho nabídky. Pro maminky s nejmenšími dětmi pravidelně připravujeme různé aktivity. Jedná se například o pravidelný výtvarný kurz s názvem Myšky, o možnost využití cvičebny ve 3. patře ke spontánnímu cvičení, komentované ukázky zvířat žijících na Hlídce, fairtradové občerstvení, kurz první pomoci nebo různé semináře pro maminky na mateřské dovolené. V mateřském centru byl v roce 2019 i Mikuláš, který pobavil a odměnil zejména pravidelné malé návštěvníky centra.

V roce 2019 se nám podařilo stabilizovat návštěvnost MC i v období letních prázdnin, kdy dříve mateřské centrum zelo prázdnotou. K tomuto napomáhá i zahrada centra, kterou přizpůsobujeme pro návštěvníky, aby v ní trávili více času.

Mateřské centrum v roce 2019 navštívilo celkem 4 175 dětí v doprovodu rodičů, což je nárůst návštěvnosti téměř o 3 000 osob. Z toho 3 138 dětí navštívilo hernu a 1 037 dětí se zúčastnilo některého z nabízených programů.

PŘEHLED NÁVŠTĚVNOSTI MATEŘSKÉHO CENTRA SEV HLÍDKA:

MĚSÍC	POČET DĚTÍ
leden	184
únor	246
březen	424
duben	231
květen	304
červen	95
červenec	211
srpen	216
září	205
říjen	355
listopad	449
prosinec	218

Stanice zájmových činností

Environmental Education Centre

Mimoškolní výchova

V SEV Hlídka působilo v roce 2019 dohromady 12 zájmových kroužků, a to pro batolata, děti z MŠ a prvního stupně ZŠ, do kterých se zapojilo celkem 127 účastníků.

Baby Babble and Bounce I. a II.

Naprostá novinka na Hlídce, kroužek pro děti od 1,5 roku, kde si hravou formou za doprovodu rodičů děti osvojí první anglická slovíčka. Kroužek využívá přírodniny a je zaměřený na zvířata a přírodu. Pro velký zájem byl otevřený i druhý kroužek.

Ježečci

Kroužek cvičení pro maminky s nejmenšími dětmi. Při cvičení se používají plyšové hračky zvířátek, různé hudební nástroje, balanční pomůcky a pomůcky na rozvoj motoriky nejmenších dětí. Cvičení je doprovázeno říkadly a písničkami. Při cvičení se často používají přírodniny, čímž jsou děti v kontaktu s přírodou.

Rolníčka

Hudebně – dramatický kroužek pro děti od 3 let. Děti se věnují základům recitace, hrají divadlo, zpívají a dělají rytmická cvičení s hudbou.

Sedmikráska

Kroužek tvoření z keramické hlíny, malba na sklo, ozdoby z přírodnin a jiné.

Pokustón

Zábavné experimentování v oblasti vědy, pokusy chemické i fyzikální, dovednosti v oblasti biologie, tvoření zajímavých výrobků.

Lišáček

Přírodovědný kroužek, který probíhá v areálu SEV Hlídky, parku Špilberk i v zoo. Děti se učí o životě zvířat, pečují o ně, poznávají přírodu v okolí SEV Hlídka i v areálu Zoo Brno. Učí se zacházet s mikroskopem, odlévat stopy a jiné zajímavé činnosti. Nechybí ani hry.

Ještěrky

Kroužek, kde děti pečují přímo o zvířátka na Hlídce, učí se o jejich životě, učí se s nimi manipulovat, starat se o ně. Kroužek je doprovázen hrami a tvořivými aktivitami.

Scarabeus

Entomologický kroužek vedený externí pracovnící. Děti zkoumají různé druhy hmyzu, bádají v okolí střediska, kde nalézají nové druhy hmyzu ke zkoumání, jsou vedeny k ochraně životního prostředí.

Včelí farmaření

Kroužek, kterého se účastní i dospělí. Vede ho externí kolega – odborník na včely a kromě prostředí Hlídky využívá i úly umístěné v parku Špilberk, o které se členové kroužku starají.

Vlaštovka a Albatros

Cestovatelské kluby, které mají činnost vždy v sobotu nebo neděli 1x za měsíc. Současně se vždy 1x za měsíc děti schází v SEV Hlídka, kde se připravují na další výlet a hraním her utužují kolektiv. V roce 2019 kroužky navštívily například Zoo Bratislava a hrad Děvín, EKO farmu Jalový dvůr nebo hrad Šternberk. Výlety jsou vždy zaměřené na pobyt dětí v přírodě, na jejich vztah k životnímu prostředí, poznávání zvířat a historii.

Vzdělávání studentů

V roce 2019 pod hlavičkou SEV Hlídka probíhalo už druhým rokem vzdělávání studentů. Programy s tématem Etologie a Význam zoo proběhly v zoo, program Edukace ve školní zahradě proběhl na zahradě SEV Hlídka. Do těchto programů se zapojilo v roce 2019 celkem 141 studentů vysokých a středních škol z Brna a okolí.

Stanice zájmových činností

Environmental Education Centre

Osvětové akce

V průběhu roku 2019 uspořádala SEV Hlídka celkem 127 osvětových akcí pro širokou veřejnost, kterých se zúčastnilo celkem 28 307 návštěvníků. I zde došlo ke značnému nárůstu zúčastněných osob. Akcí, které se konaly přímo v areálu SEV Hlídky nebo ve spolupráci s jinými subjekty a kterých bylo 114, se zúčastnilo 16 776 návštěvníků, akcí, které se konaly v Zoo Brno (bylo jich 13) se zúčastnilo 11 531 návštěvníků.

Nejúspěšnější akcí, která se uskutečnila v areálu SEV Hlídky, byl bezesporu květnový Pohádkový park Špilberk.

Osvětové akce obsahovaly témata, která jsou daná programem EVVO. Obsahovaly návody na zdravé jídlo pro děti, dotýkaly se tématu ochrany přírody, Fairtrade, Zero Waste, třídění odpadu, práce s přírodními materiály, seznamovaly návštěvníky s historií a tradicemi.

V roce 2019 jsme na akcích spolupracovali například s Městskou policií Brno, s Magistrátem města Brna – kancelář Zdravého města, s Kávéeškou, s Lipkou atd.

Příměstské tábory

V termínu letních prázdnin proběhlo na SEV Hlídka 7 turnusů příměstských táborů na téma „Cestovatelské objevy“. Zúčastnilo se jich celkem 159 dětí. Turnusy probíhaly každý všední den od 8 do 17 hodin. Kromě programu na Hlídce, kde probíhaly hry, tvoření a pokusy, se děti seznámily i se zvířaty v Zoo Brno, navštívily Otevřenou zahradu v parku Špilberk a navštívily při celodenním výletu Zoo Jihlava. Poslední den, jako správní objevitelé a badatelé, zavítaly děti do Vída! Brno.

V roce 2019 rozšířila Hlídka svoji nabídku i o jednodenní nebo dvoudenní příměstské tábory, které se konaly v Zoo Brno, na ranči u koní v Brně-Ivanovicích nebo na Hvězdárně a planetáriu Brno. Čtyřtáborů se zúčastnilo celkem 44 dětí.

Výstavy, přednášky a semináře SEV Hlídka

V parku Špilberk proběhla v termínu 7. – 14. října 2019 „Výstava na stromech“, což je celorepublikový happening, který se od roku 2014 koná při příležitosti „Týdne důstojné práce“ a upozorňuje na ožehavá témata naší každodenní spotřeby.

Pod záštitou Magistrátu města Brna a kanceláře projektu Brno – zdravé město proběhl v říjnu na Hlídce seminář „Poskytování první pomoci u dětí“, o který byl velký zájem.

V únoru a březnu se konala v prostorách SEV Hlídky výstava fotografií Jana Hrdličky s tématem „Zvířata v Zoo Brno“, která byla zahájena přednáškou o historii Zoo Brno. Fotografie zvířat ze Zoo Brno zdobí zdi SEV Hlídka doposud.

Podíl na akcích partnerů

Kromě dlouhodobé spolupráce s Magistrátem města Brna v oblasti Fair trade a spolupráce na programech konaných v Zoo Brno jsme se zúčastnili těchto akcí pořádaných jinými subjekty:

- Den Země na Kraví hoře (duben 2019) – ve spolupráci s Lipkou
- Statutární město Brno – Veletrh prorodinných a seniorských organizací
- Den s městskou policií Brno (září 2019) – ve spolupráci s Městskou policií Brno
- Zvířátkiáda (říjen 2019) – ve spolupráci s městskou částí Brno-střed

Stanice zájmových činností

Environmental Education Centre

Summary

Employees of Zoo Brno and Young Scientists Station develop their activities in two teams: directly in the zoo and in the SEV Hlídka. The latter is located outside the zoo premises in the city centre, in the historical building Hlídka 4 in the park below the Špilberk Castle. Our ZOO has been accredited by the Ministry of Education and can provide further education of teachers in 3 programs – Experiments for the youngest, Importance of the zoo and Practical learning of bird species - ornithological excursions.

In 2019, we began our co-operation with the Masaryk University Center – Teiresias helping students with specific needs. At the end of the year, we agreed to prepare a Zoo map for blind visitors. In 2019, Brno Zoo's offered sixteen education programs for schools. The Zoo offered the so-called Self-service working papers that enable pupils to take an excursion through the zoo only accompanied by their teacher. Another activity offered to school groups was a nature trail called "Silent Forest". Seven education programs were offered to secondary school students, eight programs were prepared for primary school pupils, twelve for secondary school pupils, and two education programs for kindergarten children. A total of 165 educational programs and excursions took place in Brno Zoo in 2019. They were attended by 3,634 children, pupils, and students. Educational Zoo's programs, the nature trail accompanying the Let them live! campaign and self-service working papers were used by 7,278 children, pupils and students. In 2019, the number of visitors using the activities offered by SEV Hlídka increased.

The largest increase in visitors was recorded in the parent centre and education program activities. The use of the electronic information system for logging in and communication with parents has helped to make applications more transparent. It was a big step towards the customer. This system was first used in applying for the clubs and after it has proved successful, it is used by people in-

terested in some educational events and camps. Schools and kindergartens not only from Brno are very interested in education programs at Hlídka. Most programs focus on ecology, nature, and tradition. In 2019, we responded to the increasing demand for training programs by increasing the offer of education programs that do not depend on the centre's premises. This way we can have two programmes per day.

Kontrolní činnost

Supervisory Activities

V souladu s § 30 zákona č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole ve veřejné správě a změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole) a Vyhlášku č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., byl zpracován roční plán interního auditu v Zoo Brno a stanici zájmových činností, příspěvkové organizaci (dále jen Zoo Brno) na rok 2019:

Leden, únor, březen (audit č. 1) – Docházka zaměstnanců, evidence.

Duben, květen (audit č. 2) – Kontrola plnění Následného plánu činnosti SEV Hlídka.

Červen, červenec (audit č. 3) - Evidence majetku (systém evidence, převádění majetku).

Srpen, září (audit č. 4) – Doprava v organizaci (autodoprava), kontrola efektivnosti a účelnosti.

Říjen, listopad (audit č. 5) – Vnitřní kontrolní systém organizace, práce s riziky a analýza rizik.

Prosinec (audit č. 6) – závěrečný shrnující audit, prověření plnění návrhů doporučení v rámci interních auditů, které byly provedeny v organizaci, roce 2019.

- Zpracování Roční zprávy o výsledcích interního auditu za rok 2019 dle § 31. odst. 3 zákona č. 320/2001.
- Zpracování Roční zprávy o výsledcích finančních kontrol za rok 2019 pro MMB.

Interní audity prováděné průběžně v organizaci v roce 2019

1. Audit vnitřního kontrolního systému

2. Finanční audit – Cílem je ověřování údajů vykázaných ve finančních, statistických a jiných výkazech, v rozvaze a v přehledu o peněžních prostředcích – zda je věrně zobrazen majetek, jeho zdroje financování a hospodaření s ním.

3. Audit shody – prověřuje dodržování předpisů v rámci organizace.

4. Audit výkonu – poskytuje nezávislé ujištění o hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti kontrolovaných činností. Klade si za cíl identifikovat oblasti, kde je výkonnost slabá, a snaží se pomoci kontrolované osobě k jejímu zlepšení.

5. Audit systému – prověřuje a hodnotí systémy zajištění příjmů organizace, financování jeho činnosti a zajištění správy veřejných prostředků.

6. Audit realizace doporučení veřejnoprávní a jiné kontroly uskutečňované u organizace

Kontrolní činnost

Supervisory Activities

Vyhodnocení plánu kontrolní činnosti prováděné organizací za předchozí rok

V souladu s ustanovením § 31 odst. 3 zákona č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, v platném znění (dále jen zákon o veřejné kontrole), předkládá vedoucí Organizačního úseku Zoo Brno a stanice zájmových činností, příspěvkové ordinace (dále jen Zoo Brno) řediteli Zoo Brno „Roční zprávu o výsledcích interních auditů realizovaných v Zoo Brno v roce 2019“.

Výsledky auditů

audit č.1/2019 – Docházka zaměstnanců, evidence

Auditované období: 1. 1. – 15. 4. 2019

Předmět auditu: V rámci předmětného interního auditu dojde k prověření a kontrole docházky zaměstnanců a její evidenci.

Cíl auditu: audit je zaměřen na docházku zaměstnanců v rámci organizace a její evidenci.

Auditovaný útvar: organizace

Zaměření auditu: audit systému a výkonu

Závěr auditu: Kontrolou nebyla zjištěna pochybení v rámci předmětného interního auditu č. 1/2019, zaměřeného na prověření a kontrolu docházky zaměstnanců a její evidenci v organizaci Zoo Brno a stanice zájmových činností, p. o.

audit č.2/2019 – Kontrola plnění Následného plánu činnosti SEV Hlídka

Auditované období: 1. 4. –15. 6. 2019

Předmět auditu: kontrola plnění Následného plánu činnosti na Středisku ekologické výchovy (SEV) Hlídka.

Cíl auditu: v organizaci prověřit celkové plnění Následného plánu činnosti na Středisku ekologické výchovy (SEV) Hlídka.

Auditovaný útvar: ekonomický a SEV Hlídka

Zaměření auditu: audit systému a výkonu

Závěr auditu: kontrolou nebyla zjištěna žádná závažná pochybení. Lze konstatovat, že ukazatele Následného plánu činnosti se Středisku ekologické výchovy Hlídka podařilo v kontrolovaném období naplnit. Velmi pozitivně je hodnoceno zejména to, že počet účastníků u všech uskutečněných aktivit převýšil počty predikované v Plánu následné činnosti.

audit č. 3/2019 – Evidence majetku (systém evidence, převádění majetku)

Auditované období: 1. 6. –15. 8. 2019

Předmět auditu: Prověření evidence majetku v organizaci Zoo Brno a stanice zájmových činností, p. o. Kontrola bude konkrétně zaměřena na systém evidence a převádění majetku.

Cíl auditu: prověření a kontrola evidence majetku v organizaci

Auditovaný útvar: ekonomický

Zaměření auditu: audit systému a výkonu

Závěr auditu: Kontrolou nebyla zjištěna závažná pochybení v rámci předmětného interního auditu č. 3/2019 zaměřeného na prověření a kontrolu evidence majetku.

Kontrolní činnost

Supervisory Activities

audit č. 4/2019 – Vnitřní kontrolní systém organizace, práce s riziky

Auditované období: 1. 8. –15. 10. 2019

Předmět auditu: kontrola nastavení Vnitřního kontrolního systému organizace (VKS). Interní audit je zaměřen také na analýzu rizik.

Cíl auditu: zaměřen na Vnitřní kontrolní systém organizace (VKS) a také na analýzu rizik a práci s nimi.

Auditovaný útvar: organizační

Zaměření auditu: audit systému a výkonu

Závěr auditu: Kontrolou nebyla zjištěna pochybení v rámci předmětného interního auditu č. 4/2019, zaměřeného na prověření a kontrolu nastavení Vnitřního kontrolního systému (VKS) v organizaci, analýzu rizik a práce s riziky.

Souhrnné zhodnocení výsledků interního auditu

V návaznosti na zákon č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole v Zoo Brno a stanici zájmových činností, příspěvkové organizaci, je zpracován pro každý rok plán interního auditu.

V roce 2019 bylo provedeno celkově 8 interních auditů (4 auditů systému, 4 auditů výkonu), zpracovaných v souladu s ročním plánem interního auditu pro rok 2019, schváleným 28. 12. 2018 ředitelem Zoo Brno MVDr. Martinem Hovorkou, Ph.D.

Celkem tedy bylo v roce 2019 provedeno 8 interních auditů (počet interních auditů v ročním plánu interního auditu je 10). Žádné závažné nedostatky, které by zásadním způsobem nepříznivě ovlivňovaly činnost Zoo Brno a stanice zájmových činností, příspěvkové organizace, nebyly zjištěny.

Summary

In connection with Act No. 320/2001 Coll. on financial control, an internal audit plan has been developed for each year to ensure the financial monitoring of Brno Zoo and the Leisure Activities Station, which is a contributing organisation. In 2019, a total of 8 internal audits were conducted (4 system audits, 4 performance audits), in accordance with the annual internal audit plan developed for 2019, approved on 28 December 2018 by the Brno Zoo Director, MVDr. Martin Hovorka, Ph.D. In total, 8 internal audits were carried out in 2019 (the number of internal audits in the annual internal audit plan is 10). No serious deficiencies that would significantly affect the activities of Brno Zoo or the activities of Leisure Activities Station, a contributory organisation, were noted.

Ekonomický úsek

Economic Department

Hospodaření zahrady skončilo v roce 2019 zlepšeným hospodářským výsledkem ve výši 5 634,05 Kč.

VÝNOSY

Celkové výnosy činily v roce 2019 110 278 795,52 Kč

Členění hlavních výnosových položek

Příspěvek zřizovatele	64 227 000,00 Kč
Účelová dotace MŽP v rámci programu „Příspěvek zoologickým zahradám“ v roce 2019	1 126 807,00 Kč
Dotace od úřadu práce Brno-město	2 204 447,00 Kč
Dotace z MŠMT – školské zařízení	1 301 364,00 Kč
Rozpuštění dotací na stavby a elektromobil	1 155 652,80 Kč
Výnosy za vlastní výkony a zboží	36 147 282,23 Kč
Ostatní výnosy	4 116 242,49 Kč

Výnosy za vlastní výkony a zboží 36 147 282,23 Kč

- z toho:

tržby ze vstupného zoo	23 749 283,38 Kč
poníci	181 790,00 Kč
psi	183 440,00 Kč
vláček	929 844,00 Kč
trampolíny	170 550,00 Kč
nájmy	1 952 499,38 Kč
prodej zboží (upomínkové předměty, občerstvení)	7 480 305,90 Kč
vzdělávací programy Zoo+Hlídka 4	454 572,93 Kč
ostatní	605 862,57 Kč
tržby za vstupné SEV Hlídka 4	439 135,00 Kč

Ostatní výnosy 4 116 242,49 Kč

- z toho:

- tábory v zoo	993 510,00 Kč
- reklama	487 719,39 Kč
- příspěvky SMP	96 210,00 Kč
- úroky	5 356,88 Kč
- tržby z prodeje zvířat	19 500,61 Kč
- kurzové zisky	1 142,60 Kč
- čerpání fondů	674 318,09 Kč
- platby za odepsané pohledávky	90 870,50 Kč
- ostatní	1 747 614,42 Kč

Ekonomický úsek

Economic Department

NÁKLADY

Náklady činily v roce 2019 celkem

110 273 161,47 Kč

Členění hlavních nákladových položek

Spotřeba materiálu

9 062 080,91 Kč

z toho:

- krmivo	4 995 937,06 Kč
- veterinární léky a materiál	289 425,00 Kč
- osivo, hnojivo, květiny	289 468,08 Kč
- technický materiál	457 692,07 Kč
- technický materiál doprava	224 258,67 Kč
- technický materiál dílny	242 484,01 Kč
- spotřeba materiálu CHÚ	602 211,83 Kč
- čisticí a hygienické prostředky	107 965,24 Kč
- propagační materiál	145 723,01 Kč
- materiál – vzdělávací aktivity	106 584,55 Kč
- nákupní cena zvířat	97 011,83 Kč
- pohonné hmoty	508 687,30 Kč
- kancelářské potřeby	85 640,25 Kč
- repre oděvy	123 486,63 Kč
- materiál – akce	114 673,01 Kč
- odborné časopisy	85 479,80 Kč
- ostatní	576 207,57 Kč

Spotřeba energie, plynu a vody

5 235 963,75 Kč

Nákupní cena prodaného zboží

3 832 725,77 Kč

Aktivace

- 387 622,18 Kč

Zvířata

1 580 683,89 Kč

Opravy a udržování

8 315 789,24 Kč

Cestovné

1 694 377,04 Kč

Náklady na reprezentaci

39 125,50 Kč

Ostatní služby

10 703 881,58 Kč

Mzdové náklady

40 356 935,00 Kč

Zákonné sociální pojištění

13 256 377,00 Kč

Jiné sociální pojištění

218 976,00 Kč

Zákonné sociální náklady

1 715 074,58 Kč

Jiné daně a poplatky

14 384,00 Kč

Ostatní pokuty a penále

1 500,00 Kč

Ostatní náklady z činnosti

1 318 347,77 Kč

Odpisy DHM a DNM

12 099 118,85 Kč

Opravné položky

6 543,50 Kč

Náklady z odepsaných pohledávek

35 132,50 Kč

Náklady z DDHM

1 022 486,39 Kč

Kurzové ztráty

93 082,369 Kč

Manka a škody

58 197,99 Kč

Ekonomický úsek

Economic Department

Největší část výnosů – 58,24 % – tvořil příspěvek na provoz od zřizovatele, tj. Statutárního města Brna ve výši 64 227 000,- Kč. Součástí tohoto příspěvku byly účelové dotace na zajištění oprav komunikací (2 500 000,00 Kč), na údržbu vybudovaných nových expozic + krmení zvířat (800 000,00 Kč), provozování střediska ekologické výchovy (5 100 000,00 Kč), na opravu starých expozic (1 000 000,00 Kč), na opravu nefunkčních rozvodů užitkové vody (1 000 000,00 Kč). Ostatní příspěvky na provoz v celkové výši 5 788 270,80 Kč byly tvořeny dotací od ministerstva životního prostředí ve výši 1,02 % výnosů, příspěvek Úřadu práce Brno-město činil 2,00 % výnosů, příspěvek od MŠMT činil 1,18 % výnosů. Ostatní výnosy činily 1,05 %.

Výnosy za vlastní výkony a zboží představovaly 36,51 % a jsou tvořeny vstupným, prodejem upomínkových předmětů a vlastního občerstvení, pronájmy ploch v zoo a ostatními výnosy (např. tábory, zážitkové programy atd.).

Na finančních darech adoptivních rodičů a sponzorů zoo získala celkem 1 453 406,00 Kč, veřejná sbírka formou DMS na „Pomoc chovu a záchraně ohrožených druhů zvířat v Zoo Brno“ vynesla 13 070,00 Kč, veřejná sbírka Kura Kura – želvy v ohrožení vynesla 55 829,00 Kč, veřejná sbírka Jeřáb mandžuský vynesla 7 865,00 Kč a veřejná sbírka Orel kamčatský vynesla 11 502,00 Kč.

Příspěvek od zřizovatele na investiční akce – stavby – byl 24 565 000,00 Kč a na nestavební investice ve výši 5 000 000,00 Kč.

Veřejné zakázky 2019

V průběhu roku 2019 se uskutečnilo 120 výběrových řízení k veřejným zakázkám, přičemž 42 veřejných zakázek bylo na dodávky, 48 na služby a pouze 30 na stavební práce. Objem všech veřejných zakázek v součtu předpokládaných hodnot dosáhl částky 59,6 mil. Kč bez DPH, z čehož 11,4 mil. Kč byly zakázky na poskytovatele služeb – zejména zpracování projektových i realizačních dokumentací různých stupňů pro stavby „Nový vstupní areál Zoo Brno“, „Expozice Himálaj - 1. etapa“, „Šimpanzi III. etapa - rozšíření pavilonu“ a „Expozice pižmoňů“,

další služby „Prohlídky a čištění kanalizace“ a „Přesun serverovny“. Dalších 16,7 mil. Kč tvořily veřejné zakázky na dodávky. Dle hodnoty pořízeného předmětu mezi největší patřily zakázky „Zabezpečení stravování pro zaměstnance Zoo Brno“, „Nákladní elektromobil“, „Krmivo – luční seno“ a kompletní zařízení pro expozici „Virtuální expedice“. Oproti předchozím rokům největší skupinou veřejných zakázek byly zakázky na stavební práce, které v souhrnu předpokládaných hodnot 31,5 mil. Kč tvořily 53 % celkové hodnoty. Ze stavebních zakázek byly nejdražší „Přestavba bazénu ve výběhu ledních medvědů“, „Safari – přístavba stájí pro žirafy“, „Oplocení Zoo Brno“, „Odstranění deponie“ a „Lávka u lam“ v souhrnu předpokládaných hodnot 27,7 mil. Kč bez DPH.

Summary

The zoo's accounts ended in 2019 on a positive note, with a gain of CZK 5, 634.05. The largest part of revenues – 58.24 % – came from the contribution of the founder, i.e. the Statutory City of Brno. Revenues from performances and goods accounted for 36.51 %. In the course of 2019, 120 tenders were released for public procurement, with 42 public procurements, 48 for services and 30 for building works. The volume of all public contracts in the sum of the expected values amounted to CZK 27.7 million excluding VAT.

Obchodní úsek
Sales Department

Obchodní úsek

Sales Department

SEZNAM ADOPTIVNÍCH RODIČŮ

Adoptivní rodiče do 2.000 Kč	
Advokátní kancelář Jeřábek	klokánek králikovitý
Alexandra Suchánková a Vít Rybák	lachtan medvědí
Ambrožová Kristýna	psoun prériový
Andrašková Jana	leguánek měnivý
Balíková Bohuslava	vlk arktický
Bárta Dimitrova Anna	bizon
Bauer Pavel, IReSoft, s. r. o.	páv korunkatý
Bednaříková Kateřina	mýval severní
Bělaškovi Jakub a Petr	bazilišek zelený
Beránkovi, Viola a Luděk	husička dvoubarvá
Bezděková Natálka	papoušek patagonský
Bezděková Sofie	papoušek zpěvavý
Blažek Josef	panda červená
Bošková Martina	psoun prériový
Božková Gabriela	vlk arktický
Brabcová Tereza	husička vdovka
Brunovská Zuzana	osinák africký
Bubeník Péťa	manul
Bušová Magdalena	želva paprscitá
Cibulková Jarmila	rys kanadský
CykloŠkoda	želva pardálí
Čadíková Jana	levhart cejlonský
Čaníková Jolana	panda červená
Čepeláková Šárka	klokánek králikovitý
Černá Mirka	želva pardálí
Černatovič Jindřich	nestor kea
Daňková Dana	krkavec velký
Divišovi Pavel a Radka	leguán nosorohý
Doležalová Eva	vlk hřivnatý
Drmola Jakub	psoun prériový
Duda Jakub	sovice sněžní, vlk hřivnatý
Dudová Jana	orel východní
Dumek Aleš	sovice sněžní
Dumková Magdalena	sovice sněžní
Dvořáková Pája	jak domácí
Ema a Zbyněk Hegerovi	leguán kubánský
EUROBI spol. s. r. o.	lednák obrovský
Faltis Tomáš	krkavec velký
Faltis Tomáš	páv korunkatý
Filka David	panda červená

Obchodní úsek

Sales Department

Fišarová Karolína	leguánek měnivý
Focke Iva a Tomáš	andulka (papoušek vlnkovaný)
Formánková Naděžda	vlk arktický
Formánková Sylvie	psoun prériový
Foto Študent	jespák bojovný
Frankovi Michal a Tomáš	leguánek měnivý
Fröhlichová Kamila	bobr kanadský
Furišovi Elenka a Ondra	psoun prériový
Gabik Miroslav	agapornis fischerův
Galba Roman	žirafa síťovaná
Golář Jan	krkavec velký
Gregar Martin	kuandu obecný
Hájková Lucie	krkavec velký
Hlavničkovi Ivo a Lenka	plameňák růžový, tapír jihoamerický
Hloušková Kateřina	želva pardálí
Holá Monika	žirafa síťovaná
Holkovič Martin	agapornis fischerův
Holý Šimon	tygr sumaterský
Hora Josef	rosomák
Hornákovi Michal a Kateřina	panda červená
Houšťová Markéta	želva pardálí
Hovádková Zuzana	surikata
Hrdličkovy Hana, Lucie a Anna	rothschildova
Hritzová Dominika	hroznýšovec duhový
Hromadovi Martin a Hana	psoun prériový
Hvězda Tomáš	želva pardálí, uhlířská, paprscitá
Chatrná Eva	andulka (papoušek vlnkovaný)
Chládkovi Jiří a Zdeňka	leguánek měnivý
Chrást Miloš	mara stepní
Chytkovi Miroslava a Josef	tygr sumaterský
Isabel Krbůšková	leguánek měnivý
Jahoda Miroslav	kočka pouštní
Jakešovi Libor a Veronika	kapybara
Jednota OREL Drnovice	kolosoma brazilská
Jelínková rodina	lev konžský
Jiránek Samuel	majna rothschildova
Josef Jonáš	tygr sumaterský
Kadlec Marek	bazilišek zelený
Kaláb Ivo	psoun prériový
Kalábová Monika	leguán kubánský
Karásková Květoslava	klokánek králíkovitý
Katolická Lenka	bazilišek zelený
Kavická Hana	klokánek králíkovitý

Obchodní úsek

Sales Department

Kedziorová Lucie	žirafa síťovaná
Kellnerová Monika	majna Rothschildova
Klevarová Barbora	šimpanz
Klimošová Andrea	levhart cejlonský
Klímova rodina	klokánek krysí
Klvač Robert	vlk arktický
Knoflíčková Vendulka	želva ambionská
Kočková Štěpánka	lemur kata
Koidlová Adélka	lemur kata, panda červená
Kolbeková Iva	panda červená
Kolbeková Tereza	surikata
Konciláci	rosomák
Kontárová Sofie	krkavec velký
Kopřivová Jana	ledňák obrovský
Kratina Lubomír	korálovka sedlatá
Krůtovi Alžběta a Tomáš	husička vdovka
Křivanová Klárka	mýval severní
Kubálek Josef	varan komodský
Kubizňák Miroslav	hroznýšovec kubánský
Kuncová Marie	výr virginský
Kvítková Martina	želva paprscitá
Lesovský Lukáš	kočka pouštní
Lišková Amélie	liška polární
Lopourová Anetka	želva pardálí
Losart Daniel	husička vdovka
Losart Jakub	rosnice siná
Lutonský Jan	páv korunkatý
Majerčíková Julie	margay
Majerčíková Sára	puštík bělavý
Malý Jan a Michal	výr velký západosibiřský
Maršálkovi Hanička a Jiřík	klokánek králíkovitý
Matějčíková Naděžda	vlk arktický
Mazálková Jana	kůň převalského
Melusinovi Eva a Miroslav	urzon kanadský
Mikulík Robinek	takin indický
Moravcovi Adélka a Vojta	klokánek králíkovitý
Mrkosová Petra	žirafa síťovaná
MŠ Studánka, Brno, Ondrova 25, p.o.	klokánek králíkovitý
Navrátil Petr	klokánek králíkovitý
Navrátilová Hana	klokánek krysí
Nedorostkovi Elen Šimon	mýval severní
Ondůj Petr	kolosoma brazilská
Orlovi	orel bělohlavý

Obchodní úsek

Sales Department

Pagáč Alex	panda červená
Pantučková Alena	karetka novoguinejská
Pantůčkovi Lea, Luboš, Michael	bazilišek zelený
Papoušková Martina	andulka (papoušek vlnkovaný), papoušek zpěvavý
Pavelka Tomáš	vlk arktický
Pečenka Jan	Panda červená
Pernička Marek	surikata
Perníčková Jitka	panda červená
Peroutka Ivan	medvěd lední, medvěd kamčatský
Pešek Adam	manul
Peška Libor	šimpanz
Pisárová Šárka	holub zelenokřídlý
Polivkova Aneta	agapornis fischerův
Prášková Markéta	plameňák růžový
Procházková Hana	kočka pouštní
Proks Ivo	čukvala zavalitá
Přikryl Jan	tapír jihoamerický
Putnová Pavla	agapornis fischerův
Randa Jakub	vikua
Rebrová Sarah Rebeka	surikata
Rodina Drnovských	sovice sněžní
Rodina Lapešova	leguánek měnivý
Rodina Opiolova	klokan žlutohý
Rosenbaum Jan	korovec mexický
Roubalíkovi Cinky a Zbyněk	husička vdovka
Růžička Michal (Jezák Gepard Růža)	klokánek králikovitý
Růžička Roman	lachtan medvědí
Řehulková Radmila	kočka pouštní
Řezníkoví Tomáš a Helena	medvěd lední
Sabina Kellnerová	páv korunkatý
Salátovi Amelka, Evelka, Monika, Radek	klokánek králikovitý
Sedláček Jan	leguán kubánský
Skála Benjamin, Benfoto.cz	tenkozobec opačný
Skulová Kristýna	krkavec velký
Smílek Jakub	čukvala zavalitá
SONS ČR, z. s., Oblastní pobočka Brno střed	želva paprscitá
Soukup Osvald	klokánek králikovitý
Stanislav Spurný - Sedlářství Spurný	pásovec kulovitý
Struhalovi Karel a Iveta	hroznýšovec kubánský
studenti Sociální komunikace LDF MENDELU	margay
Svobodová Kateřina	puštík bělavý
Šafařík David	klaun očkátý

Obchodní úsek

Sales Department

Šárka, Karel a Linda Ustohalovi	leguánek měnivý
Šebesta Radim	leguán kubánský
Šejblovi Radim a Hana	manul
Šenková Monika	mara stepní
Šibor Jakub	kakadu palmový
Šimáková Radmila	kočka pouštní
Šimůnek Petr	mýval severní
Šostoková Kateřina	zebra Chapmanova
Špátová Zuzana a Petr Šmora	sob polární, lev konžský, medvěd kamčatský, medvěd lední
Špinler Martin	bizon
Špiřík Jakub	medvěd lední
Šťastná Ivana	kočka pouštní
Štěpánek Honza	leguán kubánský
Štěpánek Ondra	kočka pouštní
Švarcovi Jan a Markéta	sovice sněžní
Tauchen Jaromír	manul
Tencer Dorota	kočka pouštní
Tomková Jasmínka	medvěd lední
Turková Venda	panda červená
Tvořivý domeček - Lenka Svobodová	agapornis fiscehrův, papoušek zpěvavý
Urbánková Barbora	lev konžský
Valíčkovi novomanželé	lev konžský
Válková Martina	klokánek Králíkovitý
Vičar David	majna Rothschildova
Vinklerová Jana	medvěd lední
Vráblová Michaela	husička vdovka
Wicha Vojtěch	vikuna
Wiky spol.s. r. o.	agapornis fischerův
Zábrž Mikuláš	papoušek zpěvavý
Zábržová Miriam	andulka (papoušek vlnkovaný)
Zago Kateřina	kolosoma brazolská
Zelení Eva a Martin	vlk hřivnatý
ZO KSČM 0309 Brno	kůň domácí-isrský cob, kůň domácí - miniappa-loosa
ZŠ a MŠ Štěpánov nad Svatkou	surikata
ZŠ ChoceňskéhoTřída 6. B.	karetka novoguinejská

Obchodní úsek

Sales Department

Adoptivní rodiče do 5.000 Kč	
Aigelovi Elenka a Olinka	liška polární
Autocentrum ROS, a. s.	nosál červený
Babičkovi Dominika a Radek	pásovec štětinatý
Bařinková Jitka	puštík bradatý
Beránkovi Viola a Luděk	vikuña
Billa-Kavkaz	klokan žlutohý
Brychtová Silvie	lemur běločelý
Budařová Alena	surikata
Bukovjanová Anežka	sovice sněžní
Byznys servis, s. r. o.	kočka pouštní
Cejnarová Eva	hoko červený
Cihlářová Agátka	lemur kata
Církvá Marek	surikata
Čurdová Jindra	nosál červený
Dolejší Zuzana	vlk arktický
Dršťkovi Eva a Zdeněk	surikata
Dubrovská Lada	klokan žlutohý
Dumková Jana	panda červená
Farsa Petr	pásovec štětinatý
Fasorová Jana	tamarín žlutoruký
Fialová Alena	manul
Filipovi Tereška a Honzík	puštík bělavý
Fleissigovi	lemur kata
Hájková Alena	lemur kata
Havelkovi Monika, Jan, Zuzana, a Ivo	kuandu obecný
Horáková Nicole	jeřáb mandžuský
Horákoví Petra a Karel	medvěd lední
Horová Kamilka	puštík bělavý
Hromádovi Martin a Hana	leguán madagaskarský, želva paprscitá, psoun prériový
Hrubá Simona	puštík bělavý
Chrastina Jan	tahr himalájský
Jakoub, Soňa a Erik Frankovi	kajmánek trpasličí
Jaroměřská Alexandra	jaguarundi
Kolegové ÚVIS, Mendelu Brno	lemur kata
kolektiv urologie ÚN v Brně	pásovec kulovitý
Kolmačka Adam	surikata
Kratochvílová Miroslava	rosomák
Krejčová Hanička	mýval severní
Kubík Daniel	puštík bělavý
Kupka Martin, Better Marketing, s. r. o.	pásovec severní
Kutálkovi Jana, Petr, Pavla, Antonín, Alois a Anastázie	surikata

Obchodní úsek

Sales Department

Langerová Ivana	surikata
Langhammerová Lucie	krkavec velký
Lhotští Alena, Martin, Zdeněk, Tomáš a Kateřina	surikata
Macková Vendula	surikata
Mahdalová Jana	klokan bažinný
Malé opatsví Thelémské	vlk arktický
Malíková Lucie	skunk pruhovaný
Mareschová Iveta	sovice sněžní
MarkMedia s. r. o.	výr velký západosibiřský
Mašlanová Hana	lemur kata
Mazálková Jana	kapybara
Místecká Helena	margay
MUDr. Emil Koza	manul
MUDr. Hamtilová Irena	kočka pouštní
Musialek Robert	orel východní
Nečas Jakub	vlk arktický
Nela a Tobiáš Drimlovi	surikata
Novomanželé Hrbovi Jezevec a Olgoj CH.	jezevec hnědý
Oakrey s.r.o.	kapybara
Obrdlíkovi Julie a Jan	žirafa síťovaná
Opravit Jonáš	zebra Chapmanova
Pavlíčková Kristýna	nestor kea, kuandu obecný
Pavlišová Tereza a Nečasník Ivo	krajta královská
Pluháčková Magdalena	mýval severní
Polišenská Soňa	kakadu palmový
Pospíšilová Vlastimila	medvěd lední, medvěd kamčatský
Povolný Jiří	tygr sumaterský
REISSWOLF likvidace dokumentů a dat, s. r. o.	vlk arktický
Rodina Milčáková	medvěd kamčatský, medvěd lední, žirafa síťovaná, mýval severní
Říčanek Lubomír	mýval severní
Sobotková Adélka	páv korunkatý
Sobotková Beátka	surikata
Spolek rodičů dětí - Zelená Boskovice	vlk arktický
Stachová Věra	vlk arktický
Staněk Vilém	lemur kata
Staňková Petra	vlk arktický
Stejskalová Leontýnka	mýval severní
Stomatologická ordinace, MUDR. Pantuček Lukáš	bobr kanadský
Svobodová Fojtlová Elena	mara stepní
Sysel Svatobor	surikata
Šafrová Karolínka Anna	puštík bělavý
Ševčík Martin	mýval severní

Obchodní úsek

Sales Department

Šimáková Radmila	manul
Šišáková Martina	psoun prériový
Šišáková Veronika	manul
Štecher Zdeněk	bobr kanadský
Šuma Zdeněk	pekari bělobradý
Trunda Lubomír	lemur kata
Tuscher Martin	jezevec hnědý
Večerková Nela	surikata
Wiky spol.s. r. o.	želva pardálí
www.letni-kurzy.cz	bobr kanadský
Základní škola Brno, Palackého třída	jaguarundi
zaměstnanci vily Stiassni	kůň domácí minippaloosa
Zrůstovi Lukáš a Lucie	vlk arktický
ZŠ a MŠ Brno Pastviny 70, příspěvková organizace	sovice sněžní
Žaža Miroslav	pásovec kulovitý, skunk pruhovaný

Adoptivní rodiče do 10.000 Kč	
Advokátní kancelář Pelikán & Schelle	výr velký západosibiřský, alpaka, klokánek králíkovitý
Autocentrum ROS, a. s.	plaměňák růžový
Bagalio Shopen Group s. r. o.	panda červená
Čapková Jana	rys kanadský
Drozdová Eva	manul, kočka pouštní
Forštová Helena	tapír jihoamerický
Hepplerová Eva	kapybara, tapír jihoamerický
Hořicová Eva	jak domácí
Hradilová Ladislava	bazilišek zelený, korálovka sedlatá, bobr kanadský, sovice sněžní, lemur kata, osinák africký
Rašek Jan	velbloud dvouhrbý
Rinagl Zdeněk	vlk arktický
Sobotka Viktor	lachtan medvědí
Spolek rodičů a přátel ZŠ a MŠ TGM Zastávka	rys kanadský
Stanislava Štencová	manul, vlk arktický
Školní družina při ZŠ Úvoz	jaguarundi, mýval severní
Šrotířová Ludmila	jeřáb mandžuský, sovice sněžní
Švábenská Kristýna	kůň převalského
ZŠ a MŠ Brno, Jihomoravské náměstí 2, p.o.	plaměňák růžový

Obchodní úsek

Sales Department

Adoptivní rodiče nad 10.000 Kč	
Faster CZ spol. s. r. o.	surikata, pavián anubi, lemur kata, pásovec štětinatý
Gsys s. r. o.	medvěd kamčatský
Lear Corporation Czech Republic s. r. o.	lemur kata, vlk arktický, surikata, lvíček zlatohlavý
Mises Pavel	bizon
MS-alza, s.r.o.	levhart cejlonský
Poclain Hydraulics, s. r. o.	bazilišek zelený, alpaka, vlk arktický, sob polární
SŠ strojírenská a elektrotechnická Brno, p.o	vlk arktický, zebra grévyho, želva pardálí
Šišák Miroslav	aguti azarův, surikata kočka pouštní, manul
ZŠ Rosice - žáci I. a II. stupně	páv korunkatý, klokánek králíkovitý, rys kanadský, psoun prériový, anakonda velká, liška polární, želva amboinská, papoušek patagonský

Zoo Brno a stanice zájmových činností, příspěvková organizace
zřizovatel: Statutární město Brno
U Zoologické zahrady 46, 635 00 Brno
tel.: 546 432 311, fax: 546 210 000
e-mail: zoo@zoobrna.cz
www.zoobrna.cz
www.facebook.com/ZooBrno
www.instagram.com/zoobrna